

הנס *le* קיבוץ סעד בשבת השחורה - אחת תורה תשפ"ד

**ראיונות עם חברי כיתת הכוננות של סעד על אירועי השבת שעברה.
הם עדיין בתפקיד בסעד והראיונות התקיימו תוך כדי משמרתם.**

(נבקש את סליחתכם אם לא כל הפרטים מדויקים. בוודאי לכל אחד יש גירסה אחרת של האירועים. בשבועות הקרובים נביא סיפורים נוספים. זה מה שהצלחנו ללקט עד רגע זה).

מספר תדהר ג'קסון, חבר כיתת הכוננות:

ההקפצה היתה בבוקר השבת בשעה 30: 6. זו היתה הקפצה "לא קלאסית". ההתנהלות היתה לא שגרתית. מיד הבנו שזה משהו אחר. גם משך המטחים וגם קולות היירי הקרובים. ב-45: 6 הגענו לנשקיה. הרבש"צ אריאל סאסי וסגנו יאץ רסיס-טל לא היו בשבת בסעד. ממלא מקום הרבש"צ היה חגיב חכמון.

החלטנו לצאת לכיוון כפר-עזה. כרמל הלפרין הגיע מן הבית. התחילו להגיע רכבים מכיוון שדרות. הבנו שיש אירוע במרחב בינינו לבין מפלסים. ואז התחילו ל הגיע רכבים מדרום, רכבים שנפגעו. הגיעו פצועים וסיפרו שירו עליהם בדרך. אז הבנו ש"האירוע" הוא משני הכיוונים. מדרום ומצפון. רוב הפצועים היו ממסיבת הטבע ליד קיבוץ רעים.

אני הייתי שומר ליד החמ"ל של סעד (מול המוסך). הגיע פצוע במצב מורכב וקראתי לחגיב שהוא חובש ועמד ליד השער הישן. חגיב פתח עמדת טיפול ראשוני ליד המיגונית הסמוכה לשער. תוך שניות נוצר שם "פקק" של פצועים. חגיב טיפל בפצועים ביחד עם מישהי מעין הבשור ובן זוגה. היא וטרינרית וזה עזר מאד בטיפול.

כל הטיפול היה תוך כדי מטחי אש וטילים בלתי פוסקים. התחלנו לפנות אנשים לכיוון גן רימון ולבתים הסמוכים.

בשלב זה הבנו שיש אירוע מדרום וצריך לחזק את השער החדש. השעה היתה בערך 15: 7. לא היה לנו מושג מה קורה. שם התחלנו להבין. הפנינו את הרכבים לכיוון נתיבות שלא ייקלעו למלכודת אש. בגלל האירוע בעלומים, עם הרג המחבלים, זרם הפונים אלינו הידלדל. אז התעדכנו והבנו שלפנינו משהו הרבה יותר רחב ורציני.

למזלנו, אלינו הגיעו המחבלים יותר מאוחר (לא נכנסו מחבלים לתוך סעד) אבל חששנו שתהיה זליגה אלינו דרך תחנת הדלק או דרך מטע האבוקדו. אז הצטרפו אלינו חיילים בחופשה בקיבוץ, בין 9-10 איש. הגיעו אנשים מכל מיני מקומות. הגיע מישהו מפתח-תקוה עם מדים וקסדה אבל חמוש רק באקדח! הוא אמר: "שמעתי שיש אירוע ואני מצטרף אליכם". כעבור חצי שעה הגיעו עוד שני חברים שלו. בהמשך הם עברו להילחם ביישובים האחרים. אני לא יודע אפילו את שמותיהם. הבנו שהולכים להגיע עוד מחבלים. התחילו להגיע אלינו רכבים של מג"ב, של ה"מתמיד". השעה כבר היתה 11 בערך. לא הבנו איפה הצבא?! בין 10-11 לפני הצהריים עבר מסק"ר מעל הקיבוץ. הגיעו גם שוטרים חמושים וזה קצת הרגיע אותנו.

מן החורשה יצאו 4-5 אנשים והחברה' פתחו עליהם באש. מזל שאיש לא נפגע כי התברר לנו שאלו היו חברה' מן המסיבה.

בינתיים הגיעו אלינו סאסי ויאץ שחזרו לקיבוץ. הם נתנו עדות על מחבלים מכיוון דרום בין השער החדש לפשפש. עיבינו את המרחב. אני הייתי באזור אולם הספורט. בין השעות 12-13 התלקח קרב קשה באזור הכיכר, ירי חזק.

ממשיך לספר חגי קבלן, חבר כיתת הכוננות.

אביגד ואני היינו בשער השדות. בסביבות 10:30 קיבלנו דיווח על ירי מאסיבי באזור הפשפש.. מהפשפש עד שער כיכר בארי, על הכביש, ושם היינו: אביגד, יצחק שלומי ואני.

אז הגיעו לשם שתי "סוואנות" (מעין טרנזיטים ממוגנים) של הימ"מ (היחידה המיוחדת למלחמה בטרור), והם בלמו אותם. היו חילופי אש מאד אינטנסיביים. התחילו להגיע הרבה חברה' פצועים, חיילים. הכנסנו אותם פנימה והתחלנו לטפל בהם מאחורי המיגונית של השער החדש. כל זה תוך כדי אש בלתי פוסקת.

המצב היה ממש קטסטרופלי, ממש לא טוב. נגמרה לנו התחמושת. עשיתי "סלפי" ביחד עם אביגד שתישאר לפחות תמונה...

פתאום, משום מקום, הגיע טנק!!! הוא נסע ממש על הכביש של הכיכר והתחיל לרסס במקלעים את המחבלים. השעה היתה בערך 11:30. זה היה מטח ממש כבד של ירי.

ואז נהיה שקט.

טיפלנו בפצועים. יצחק שלומי רצה לפנות אותם לבית הספר החדש. אז הגיעו חיילים מהיס"מ ואמרו לנו: " בשום אופן אל תפנו אותם לביה"ס! נחל-עוז וכפר-עזה כבר נכשבו ואתם הבאים בתור! יש לנו אינדיקציות ברורות שהם בדרך לסעד. פנו את הפצועים רק למושב שובה".

ואז, מן השמים עזרו לנו, והגיעו בשעה 14:00 שני אוטובוסים של חיילי גולני ו-860 (צנחנים). כשראיתי אותם נשמתי לרווחה. הכוח התפרס מיד בכל רחבי הקיבוץ.

לכיתת הכוננות היה תפקיד מאד חשוב, כי הלכנו איתם והראינו להם מה הן נקודות התורפה בסעד, איפה האיומים. כל אחד מכיתת הכוננות "שודך" לפלוגה אחרת. הסתובבנו איתם עד מוצאי שבת. עדיין היה מאד מסוכן. האיזור שרץ חוליות מחבלים. אפילו ביום שני נמצאו עדיין שני מחבלים במטע האבוקדו, ליד "קפה ראלי". מסק"ר שערך סריקות אחר מחבלים הגיע ואביגד כיוון אותו אליהם, תוך כדי שהוא מדבר עם הטייס. יש לנו תמונות ממבצע החיסול הזה.

היה לנו פה נס גדול. עד לרגע זה אנחנו לא יודעים מאיפה הגיע הטנק שהציל אותנו. **(הערות העורכת: נקווה שבזכות אמצעי התקשורת הרבים כיום נצליח לאתר אותו ולהודות לו, וגם לזוג מעין הבשור ולשאר החיילים שהגנו עלינו בחירוף נפש).**

תודה רבה לחגי קבלן ולתדהר ג'קסו ששיתפו אותנו. לכם, לרבש"ץ ולכל חברי כיתת הכוננות ששמרו עלינו וממשיכים עד לרגע זה לשמור על סעד היפה שלנו. כולנו מלאי תודה והערכה לכם על האומץ, הנכונות והנחישות שלכם.

ותודה רבה ליושב במרומים, שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו - והקב"ה מצילנו מידם.

ראיינה ורסאה: ח'ית רפף

והסמוע- סיפורו של ד"ר גליה של, הוטרנירית סצורה בחילוף ופיפול

הפצוים

את הקשר עם ד"ר גליה של יצר עבורנו כרמל הלפרין. כרמל רוכב בקבוצת רכיבה אתגרית ביחד עם גליה ובעלה זיו, חברי מושב עין הבשור. גם שרונה ואלון קסלר רוכבים עימם. את שיחת הטלפון אנו מנהלות תוך כדי מבצע שמנהלים גליה ובעלה זיו, לחילוף בעלי חיים מיישובי העוטף. הם מחלצים חיות מחמד פרטיות לפי פניות הבעלים, וכן כאלו שבעליהם אינם לצערנו. כלבים, חתולים, תוכונים, תוכים, שרקנים, ארנבים ובעלי חיים גדולים מפינות החי בקיבוצים שהתפנו. את מי שאפשר מחזירים לבעליהם, או למשפחות אומנה לבעלי חיים, או למרכזים שבהם ניתן לטפל בהם. לגליה יש מרפאות וטרניריות בעין הבשור ובנתיבות.

זהו סיפורו של גליה: (נרשם בתאריך 23.10.23 בשיחה טלפונית. ההערות בסוגריים- שלי). באותה שבת הייתי עם בעלי זיו בדרך לאימון אופניים טריאתלון. הקבוצה יצאה לאימון בין 15: 6: ל- 30: 6: בבוקר השבת. הם יצאו כבר יצאה מתחנת דור-אלון כבפר עזה ואנו קצת איחרנו. היינו על האופניים בין נחל עוז לכפר עזה, שמענו התראות באזור המרכז ואז התחילו ההפגזות. הנהל הרגיל שלנו הוא לצאת מהרכב, לשכב בצד הכביש. היינו בטוחים שמיד נקום, ננער את הבגדים ונמשיך כרגיל.

ואז ראינו שזה נמשך ונמשך בעוצמות קיצוניות. חלק מן האנשים בקבוצה התחילו להילחץ. היו איתנו גם ארבעה בני נוער (אחת מהן היא ענבל רחף ממפלסים, אחיינית של ענת אש, שהגיעה כבר בשעות הבוקר לביתם). חלפו כעשר דקות עד רבע שעה של הפגזות ויירוטים. החלטנו לרוץ למיגונית בפנינת השער שלכם לכיוון הכיכר לנחל עוז (המיגונית בתחנת הפשפש). היינו כמה דקות במיגונית וגם שם המשיכו ההפגזות הבלתי פוסקות.

ואז התחילו להגיע צעירים מן המסיבה. בתחילה אלו היו חבריה שברחו מן הטילים והספיקו להגיע מהר. הם המשיכו לכיוון שדרות. אחרי כמה דקות השתנתה התמונה. התחילו להגיע מכוניות שנתקלו במחבלים, מכוניות עם חורים, פנצ'רים, מלאות פצועים. אז קלטנו שזה אירוע חבלני. התקשרתי לכרמל שיבוא לעזור. כרמל אמר לנו שכל הגזרה במלחמה והורה לנו להכניס את הפצועים לתוך סעד. חלק מן הצעירים היו ממש בהיסטריה ולא רצו להיכנס לסעד אלא להמשיך לנסוע. בעלי כיוון אותם לנסוע דרך נתיבות ולא לשדרות.

רצנו לכניסה לסעד, הכל תחת אש בלתי פוסקת. החנינו את הרכב ליד השער וראינו המון מכוניות שמתוכם יוצאים עשרות פצועים. לפחות 12 פצועים בתחילה, וכל הזמן המשיכו להגיע עוד ועוד פצועים. באותם רגעים שרר כאוס מוחלט. כרמל קלט אותי וקרא לי לעזור כי ידע שאני וטרנירית. משום מקום הגיע תיק עזרה ראשונה ופשוט התחלתי לבדוק את האנשים ולדבר איתם. הגיעו מכל הסביבה. החלפתי תחבושות לפצועים קל. היו גם שניים שהיו פצועים ממש קשה. קליעים חדרו לגופם. השכבנו אותם על אלונקות וכרמל לקח אותם לכיוון נתיבות ברכב שלו, עם הבגאז' פתוח. כל זה תחת אש! בדרך הוא נפגש עם ניידת טיפול נמרץ והעביר אותם לנטיין.

כרמל היה ממש גיבור ישראל! הוא רץ מגיזרה לגיזרה, תיפקד מעולה, יצא גם לכיוון כפר עזה לעזור, וחילץ פצועים ברכב שלו.

לאט לאט התחלנו להבין את גודל האירוע. לקחנו את הפצועים עם קלאב-קארים תחת אש, בכאוס מוחלט אל המרפאה. האחות שלכם דודו (דורית) והאחות השניה (זו נטע בן-עמי) היו נהדרות. הגיעו פצועים הלומי קרב ממש, גם מן המסיבה וגם מקרב קשה שהתחולל סביב המיגונית בתחנת הכניסה לעלומים. הם ראו שם מראות קשים מאד. חלק לא דיברו בכלל וחלק לא הפסיקו לדבר. בשלב הזה הבנתי שאנחנו צריכים גם עובדות סוציאליות שישוחחו איתם ואז קראו לעו"סיות שלכם (חיה קופלד וקרן רועי) שישתתפו בטיפול.

כבר לא היה מקום במרפאה אז כינסו אותם בגן ילדים (גן רימון) ובעוד בית שהיו שם חדרים עם מיטות (הכוונה לבית שקמה). השכבנו אותם שם. חלקם היו עדיין תחת השפעת סמים מן המסיבה. אנשים טובים מסעד הביאו להם מן האוכל שתכננו להגיש בשמחת תורה (בקידוש בבית הכנסת ובמניין הנשים).

כל אותו הזמן כיתת הכוננות הסתובבה ביישוב עם מעט מאד נשק ובפחד עצום שמא המתבלים יחדרו גם לסעד.

באיזה שהוא שלב הגיעו הרבה חיילים לתגבורת, וגם חיילים שנפצעו בקרבות מגדוד 13 ומעוד יחידות. גם הם היו הלומי קרב. הבנו שהתחילו להוציא פצועים מכפר עזה ומנחל עוז. דודו המשיכה לתפקד למרות הידיעה הקשה שנותק הקשר עם בנה דור. לא יכולתי להפסיק להתפעל ממנה. כמה שעות מאוחר יותר היא התקשרה לשאול לשלומי, והאם הביאו לי משהו לאכול ולשתות. לא הבנתי איך יש לה ראש לזה!

האחות השניה (הכוונה לנטע בן-עמי) נסעה בכל רחבי הקיבוץ עם הקלאב קאר להביא דברים. היא היתה אמיצה מאד. הוצאנו את כל הציוד שאפשר לקחת מן המרפאה ויצאנו לכיוון השער הראשי לטפל בפצועים מן הקרבות שם. בשלב הזה הצבא הורה לחלץ את הפצועים לכיוון שובה, ואז הגיעו גם מסוקי חילוץ שחילצו פצועים תוך כדי הקרבות.

אחד החברה' מכיתת הכוננות נזכר פתאום שלא האכילו את החיות במשק חי, ואז זיו בעלי ואני אמרנו: זה ג'וב בשבילנו. והלכנו ביחד איתו, תחת אש, להאכיל את בעלי החיים בפינת החי. (בבירור מאוחר יותר התברר שזהו חגי קבלן שלנו, שהצליח לחשוב בשעות המתח האלו אפילו על בעלי החיים במשק-חי!)

ראינו את האוטובוסים של הצבא פורקים חיילים וגם את פליטי המסיבה. אז יכולנו לנשום מעט והלכנו עם אליסף אש לביתו. ענת ואליסף אירחו אותנו מקסים, עם עוד חברים מהקיבוץ. רצנו איתם כל פעם לממ"ד. כל אותו הזמן היינו בקשר עם הילדים שלנו, בן בגיל 15 ובת בגיל 24, בעין הבשור. הם החזיקו כל הזמן את דלת הממ"ד.

כשירד הערב הבנו שאנחנו לא יכולים לחזור לעין-הבשור. חילצנו את עצמנו דרך נתיבות לקיבוץ רוחמה. רק למחרת בצהריים (ביום ראשון) נפגשנו עם הילדים שחולצו בשיירה מאובטחת לקיבוץ משאבי שדה, וביום שני הרשו לנו לחזור ליישוב כדי לעזור שם.

אני רוצה להדגיש שאנשי הקיבוץ שלכם תפקדו נהדר. אימצתם את כל האנשים, טיפלתם בהם כל כך מדהים. שמחנו שהייתם בני מזל ולא נפגעתם קשה כל כך כמו חלק מן הקיבוצים השכנים.

הודיתי מעומק הלב לגליה וזיו שלו על אומץ ליבם תחת אש, ועל ששיתפו אותנו בסיפור המופלא. הבטחנו שעוד ניפגש לאחר הקרבות ונודה להם כראוי.

רמיה: חזית רפא

גם הלוחם בטנק זוהה בעזרתו של גדי סמואל ויצרנו עימו קשר ראשוני, אך טרם הספקנו להעמיק בפרטים.

זהו סגן א. מפקד מחלקת טנקים בחטיבת השריון 401.

מי שמסר את פרטיו הוא בוגר המכינה הקדם-צבאית בעלומים, בה מלמד גדי, והוא קצין מקביל לסגן א.

סגן א. התרגש מאד מן הפנייה והחליט לקרוא בפני הצוות שלו את הסיפור שפורסם בעלון בשבת שעברה. כדבריו: "אקריא להם ואעלה את רוחם, הם (הצוות) באמת פעלו בגבורה!"

**סיפור הטנק שהיה חלק מן הנס של סגן השבת השחורה
לפי עדותו של סגן א' (השם המלא שמור מארכת)**

סגן א' משרת בקבע כבר חצי שנה. הוא ממושב רועי בבקעת הירדן. המחלקה שלו נמצאת כרגע בשטחי הכינוס לקראת התמרון הקרקעי. הוא שוחח עימי בקצרה בטלפון על אירועי השבת השחורה. עדיין פרטים רבים אינם ברורים, אך אנו ממשיכים לאסוף עדויות, ועוד יגיע הזמן לגבש את התמונה המדויקת.

"במשך החודשיים האחרונים תפסנו קו בצפון החטיבה של רצועת עזה. בשבת הוכרזה "כוננות עם שחר" מן השעה 5:00 בבוקר. ב- 6:30 החלו הפצמ"רים. נשארתי טנק בודד כי נחת פצמ"ר על המחלקה שלנו. בשלב זה קיבלתי החלטה לנסוע להגן על כפר-עזה וסעד. הגעתי לאזור הגדר המערבית של סעד. שם התנהל קרב הבלימה שלנו. חיסלנו בדרך 20 מחבלים ופצענו עוד בערך 50. את רובם הצלחנו להניס בחזרה לרצועה. היו ביניהם חמושים, בטנדרים ובאופנועים, חלקם עם נשק אר.פי. ג'י. זאת היתה ליבת הקרב שלנו. היינו שם בערך שעה או קצת יותר. ואז החלטנו להתמקם בגדר הצפונית של כפר-עזה. סרקנו את השטח ויצאנו למבצע חילוץ של צוות טנק שכיתרו אותו והוא ננטש במוצב "סחף" ליד בארי. גם שם נתקלנו במחבלים. הגענו בצהריים ליד בארי והמשכנו להילחם עד יום שלישי בצהריים בין קיבוץ בארי לקיבוץ רעים. חסמנו את הפלישה של המחבלים לסעד".

סגן א' ביקש שלא לפרסם את שמו ואת תמונתו (שפורסמה כבר באחד העיתונים), וכאשר הבעתי את הערכתנו ותודתנו על הלחימה ההירואית שלו ושל הצוות אמר לי: אנחנו צריכים להודות לכם שאתם יושבים באזור כזה ולא מוותרים. בע"ה, כשישובו כל חיילינו בשלום לבתיהם, וגם אנחנו נחזור לסעד תיבנה ותיכונן, עוד נמצא את הזמן הנכון להיפגש עמו ועם כל הצוות שלו. להודות, להתפלל ולברך את מי שגמלנו כל טוב.

רמיה: חלית

מתוך עלון פרשת תרומה (16.02.23)

אפס ארש עם הלוחמים הטנק שהציל את סעד הטנק שהציל פצאיים

ביום חמישי שעבר, ראש חודש אדר א' תשפ"ד, (8.2.24), התקיים בסעד מפגש מרגש של חברי כיתת הכוננות שלנו עם לוחמי הטנק שהציל את סעד בשבת השחורה. (את סיפורו של הטנק הבאנו לראשונה בעלון פרשת "לך לך" תשפ"ד).

אריאל סאסי מספר על עדותם:

הלוחמים סיפרו שהטנק שלהם היה באותו בוקר ליד "החץ השחור". כאשר זיהו את חדירת המחבלים הם החלו לנסוע על גדר הגבול, לירות לעברם ולסלקם מן האזור. אז שמעו על החדירה לקיבוץ כפר עזה והחלו נוסעים לשם.

תוך כדי נסיעה המשיכו הלוחמים לחסל מחבלים מחוץ לקיבוץ כפר-עזה.

בשלב זה הם קיבלו פקודה להגיע לחלץ טנק נוסף מאזור יד אנזק. כך הבינו את עוצמת הלחימה של חבריהם שם. הם הגיעו, חילצו את הכוח, העלו עוד 4 חיילים לטנק ובאותו שלב היו שמונה איש בטנק שלהם. אחר כך הצטרפו עוד שני לוחמים, ביניהם מח"ט 401 אל"מ בני אהרון. (עשרה איש בתוך טנק אחד!)

הטנקיסטים נסעו לכיוון סעד על הכביש, והבינו שמתחולל "משהו" בחורשה. השיבו אש כבדה לכיוון החורשה וכך עצרו את המחבלים שעמדו לחדור לסעד.

מוסיף יאץ רסיס-טל:

מתוך העדות שלהם הבנתי **שבעצם ההצלה הגדולה של סעד היתה כבר בבוקר**, בהתקלות הראשונה שלהם ליד "החץ השחור". מדוע? כאשר השוינו את המסלול של הטנק עם המפות של המחבלים שנתפסו על ידינו, הבנו שזה היה מסלול הכניסה המתוכנן של המחבלים לסעד (מאזור "החץ השחור"). סביר מאד שהפגיעה של לוחמי הטנק במחבלים שם, עוד בשעות הבוקר, תרמה באופן משמעותי לסיכול מזימתם לחדור לסעד.

ההצלה השניה התרחשה בצהריים (יאץ נוקב אפילו בשעה מדויקת: 13:10), כאשר ירו לוחמי הטנק במחבלים שהתמקמו בחורשת סעד. יאץ מוסיף שקדמו להם לוחמים אחרים שהגיעו לכניסה לסעד - שלושה שוטרים ו-5 חיילים שהגיעו "סוואנות"- אשר במשך 20 דקות השיבו אש אל המחבלים ולחמו בגבורה רבה. יאץ אומר כי אפשר לראות עדיין את סימני הירי בכיכר בארי בכניסה לסעד.

משם המשיכו לוחמי הטנק לכיוון בארי וקיבוץ רעים ולחמו שם עד יום שלישי בצהריים.

שמותיהם של השיריונרים שהצילו אותנו עם הטנק שלהם:

סגן אליעד יעקב – מפקד הטנק, וביחד עימו מעיין כהן-אליסף, בר קולומה ויהב מורן.

השיריונרים נכנסו אחרי הביקור בסעד בחזרה לעזה והם עדיין לוחמים שם.

אנו שולחים להם שוב תודות מקרב לב והערכת אין קץ, ומתפללים לשובם בשלום מן המלחמה,

ביחד עם כל לוחמינו וחטופינו.

עדותם של הלוחמים נגבתה כחלק מכתבה שמכינה העיתונאית פז שוורץ עבור ערוץ 13. במהלך ביקורם בסעד הגיעה במקרה לכאן גם אחת הצעירות שניצלה ממסיבת ה"נובה" ליד קיבוץ רעים, בזכות כיתת הכוננות של סעד. היא הגיעה לסעד על מנת להודות לחברי כיתת הכוננות שלנו. תוכלו לראות אותה בתצלום בבגדים השחורים ובשיער המתולתל. (ראו את התצלומים בעמוד הבא).

רשמה מפני אריאל סאסי ויאף רסיס-66: חסית

צוות הטנק עם ניצולת הנובה וחברי כיתת הכוננות.

צוות הטנק בביקור בסעד.

יומנה של כיתת הכוננות

"כָּרַעַ קֶטֶן אֶזְבְּתִיךָ וּבְרַחֲמִים דְּדָלִים אֶקְבְּצֶנָּה" (ישעיהו)

נתבקשתי "לעשות סדר" באירועי שבת-שמחה תורה שקרו בסעד ועל גדרותיה מנקודת המבט של לוחם בכיתת הכוננות. בהתייעצות ובעזרת חבריי לכיתה ערכתי את סדר האירועים שמוצג לפניכם. איננו אנשי מקצוע לבריאות הנפש ובכל זאת ברור לנו שאת הסיפור יש לספר. אנחנו רואים בדברים אלה סוג של סיפתח, שלד עובדתי, לסיפור גדול הרבה יותר. סיפור שכולנו, אנשי הקהילה, שותפים לו. כל אחד ואחת ממקומו/ה מאותה שבת ועד היום - בכיתת הכוננות, בממ"ד בסעד, מי שהוקפץ בגיזרה ובכלל רחבי הארץ. סיפור עשיר ומגוון של יחידים ומשפחות שנתקם מרגעים לא מעטים של חשש וחרדה, אך יש בו גם תקווה, אמונה, גבורה ותחושת הודיה. האירועים נכתבו/הוקלטו במהלך השבת בקבוצת כיתת הכוננות "מגן וחץ" שהיתה הקבוצה העדכנית ביותר שלנו עד אותו היום. נתחיל:

- 6: 29 : מטח כבד, כולל שתי פגיעות בסעד, בחניית בית משפ' חכמון ובבית מלכה אש.
- 6: 46 : אריאל סאסי הרבש"ץ האהוב שלנו כותב לנו (מאור עקיבא): "עדיין אין הנחיה להקפיץ כיתות כוננות אבל תגיעו לנשקיה לקחת ציוד..."
- 6: 50 – נפגשים בנשקיה, מחלקים ציוד ונשק.
- 7: 00 : צבוק מדווח על קולות ירי מאזור השער הישן. מגיעים לשער הישן ומבצעים חסם על הציר צפונה. עשרות רבות של צעירים מגיעים מהמסיבה ברעים, רובם מבוהלים וחלקם פצועים. מכוונים אותם לבתי החברים הגרים קרוב לשער ולכיוון הגנים ובית שקמה. הפצועים בשלב הזה מפונים או מקבלים טיפול ליד השער הישן ואחר כך מועברים למרפאה/בית שקמה עד לפינוי.
- 7: 30 : סאסי מהדרך מחדד משימות: "משימתנו כרגע: להגן על סעד, יש מחבלים בגיזרה, אני חוזר, משימתנו כרגע להגן על סעד, להיות חזקים וחדים". כיתת הכוננות נפרסת על הגדרות להגנה על הקיבוץ.
- 7: 45 : מבצעים חסם בכיכר בארי (ליד השער החדש). עשרות כלי רכב מגיעים (חלקם עם פצועים) מכיוון רעים/בארי/עלומים – מפנים אותם לכיוון נתיבות. פצועים מגיעים גם מאזור השדות אל שער סיפן, שנתקע ולא נפתח דווקא כשצריך אותו...
- 9: 06 : מסק"ר (מסוק קרב) מגיע ומבצע ירי מגובה נמוך מעל סעד לכיוון גדר הרצועה. הירי נשמע היטב בקיבוץ.
- עד 9: 45 :
- ניידת משטרה מגיעה לשער החדש ומתמקמת ליד הכיכר.
- מגיע תושב כפר עזה לשער הישן ומדווח על מחבלים בקיבוץ – רמי רבי, אהרון ושקד (אח של ענבר לנדאו) נכנסים לכפר עזה, מבצעים סריקות, נתקלים ונלחמים במחבלים.
- נועם בונפד נכנס לכפר עזה בתוך צוות של 4 לוחמים שמנהלים שם לחימה שעות ארוכות.
- חגיב חכמון נכנס לכפר עזה עם כוח של גולני 13 ומסייע במשך שעות בטיפול רפואי בפצועים.

- השוטרים בכניסה לסעד בשער החדש מבצעים "מכת אש" על רכב חשוד שהגיע לכיכר מכיוון עלומים. התברר שזהו רכב עם ניצולים מהמסיבה. בנס גדול הם כמעט לא נפגעים ומפונים על ידי חיים לבית שקמה.
- 9:45 מזהים שני מחבלים שהולכים מכיוון חורשת הכלניות לשער החדש. השוטרים שבכיכר יורים באחד מהם והורגים אותו, השני בורח והשוטרים מבצעים אחריו מרדף.
- 9:56 מפקד כיתת הכוננות- טל ביליה מחדד הוראות: "חברי כיתת כוננות להיות דרוכים וחזקים בעמדות שלכם, תהיו חדים, כדורים בקנה"
- 10:25 מתפתח קרב בין כוח צה"ל לבין מחבלים בכביש הכניסה לכפר עזה, לא רחוק מתחנת הדלק.
- 10:45 כוחות צה"ל מתחילים להגיע לכיכר בכניסה לקיבוץ.
- עד 12:30 – כיתת כוננות מסייעת בפינוי פצועים ברכבים אזרחיים (של טל, כרמל ויואב פרנקל) מכפר עזה, ופצועים שהגיעו לסעד - אל עבר נקודת חבירה לאמבולנס על הכביש לנתיבות.
- 12:30 נשמעים קולות קרב מאזור המאגר ו"כיפת ברזל". כיתת כוננות מחזקת את ההגנה על הגדר משער הפשפש לשער החדש.
- 12:49 דיווח בקבוצת הואטסאפ: "התקפת ירי מסיבית על הכיכר" – מחבלים פותחים באש על כיכר הכניסה לקיבוץ והשער החדש. 2-3 חיילים שהיו בכיכר נפגעים. שאר הכוח (כ-25-20 חיילים ושוטרים) משיבים באש. ראש המועצה- תמיר עידאן מגיע עם רכב לחילוץ פצועים אל הכיכר, ונכנס, ללא ידיעתו, אל תוך הקרב ומחלץ את עצמו מהר אל הקיבוץ.
- עד ל-13:20 בערך מתנהל קרב באיזור הכיכר והחורשה במהלכו מגיע טנק מכיוון עלומים שמסייע לגבור על המחבלים ולחסל אותם.
- 14:25 מתחילים להגיע לשער החדש חיילים מגולני 13 שהצליחו להיחלץ (ביניהם כמה פצועים) מהקרבות בבסיס נחל עוז ומוצבי הגדר. החיילים מקבלים טיפול ראשוני וחלקם נשארים בקיבוץ עוד מספר ימים במהלך השבועיים הראשונים של הלחימה. החיילים מתארים בפנינו לחימה הרואית ממש של כל מי שלא נהרג מיד בשעות הבוקר, לצד סיפורים קשים על התנהגות מחבלי החמאס בתוך הבסיס.
- 15:29 משי פנחס (הרלשי"ת של סאסי וכיתת הכוננות) פותחת קבוצת וואטסאפ ייעודית חדשה עם שמה החדש של המלחמה "חרבות ברזל".
- 18:55 – מוצאי החג, אחדים מאיתנו מקדשים, מתפללים ואוכלים בפעם הראשונה ביום זה.
- עוד באותו ערב ובהמשך אותו שבוע:
- יזוהו ויהרגו עוד כמה מחבלים בשדות/מטעי הקיבוץ.
- הרבש"ץ סאסי ימשיך לפקד על כלל הכוחות בקיבוץ בידיעה שאחיו שנפצע בבוקר השבת בשדרות מאושפז ומנותח בבית החולים.

- מפקד הכיתה- טל ביליה ימשיך לפקד על הכיתה בידיעה שאחיו הצעיר- אריאל הי"ד נרצח ע"י מחבלים ארורים באופקים.

- הלוחמות האמיתיות - הנשים של כולנו, ממשיכות להחזיק "ולפקד" על הבית והילדים, אחרי שהיו איתם לבד בממ"ד במשך כל השבת- ראשון, ובפינוי לבית המלון ועד היום!

לסיכום:

סיפור העובדות שהובא להלן כנראה אינו מדויק ומקיף מספיק. נשמח לקבל הערות ודיוקים. ככל שעובר הזמן נראה שהטעם המעט חמוץ שחשנו על כך שלא "זכינו" להרוג מחבלים בבוקר שבת- שמחה תורה הולך ונעלם ובמקומו מתמלאים תחושה של הודיה לה' על כך שזכינו להצלה! הזוועות שחוו שכנינו היקרים נחסכו מאתנו ובלי מחיר דמים.

השאלות מציקות – למה? מדוע? הרי הם היו כל כך קרובים אלינו, אפילו המפות והתוכניות נמצאו... אני בוחר בעת הזאת במקום להיות הדובר של רבש"ע לקבל את תשובתו למשה רבינו ע"ה: "שתוק, כך עלה במחשבה לפני" (בבלי, מנחות, כט). ולהתפלל ולבקש ממנו שאם לדאבוננו חזינו בקיום חלקה הראשון של הנבואה (נבואת הברית של "מי נוח") - "בְּרַגְעַ קֶטָן עֲזַבְתִּיךָ... בְּשֶׁצֶף קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רָגַע מִפֶּיךָ" כך נזכה לחזות בחלקה השני: "... וּבְרַחֲמַיִם גְּדֹלַיִם, אֶקְבָּצֶךָ, וּבְחֶסֶד עֹלָם, רַחֲמֵיךָ--אָמַר גְּאֻלְךָ, ה'."

עם ישראל חי!

יחזקאל

הנחות התחקיר השבת הנחורה בסעד

בשבוע שעבר פרסמנו את סיפורה של הווטרינרית גליה שלו ממושב עין הבשור. בין השאר סיפרה גליה על הטיפול הדחוף שהוענק לפצועים שהגיעו מן המסיבה ברעים, ליד המיגונית בכניסה המערבית של סעד, כדבריה: "... משום מקום הגיע תיק עזרה ראשונה ופשוט התחלתי לבדוק את האנשים..."

ובכן, בירור נוסף העלה שמי שהביא את תיק העזרה הראשונה היה לא אחר אלא הדוקטור הצעיר שלנו צביקה פורגס, ששלף אותו ממחסן ביתו הפרטי. צביקה גם עסק במיון הפצועים לפי חומרת פציעתם, ולאחר הטיפול הראשוני הצטרף לצוות המרפאה וטיפל גם שם בפצועים כמיטב יכולתו. כעת נמצא צביקה בשטחי הכינוס כרופא צבאי, ממתין לפקודת המבצע ומקווה להשתחרר במהרה ולחזור לעבודתו בבית החולים סורוקה ו/או לסייע לצוות הרפואי במלך נבו. שמור על עצמך, צביקה יקר, וחזור אלינו במהרה בריא ושלם. משפחתך והחולים שלך ממתינים לך בקוצר רוח.

מתוך עלון פרשת חיי שרה (10.11.23) העזרה בכפר עזה

כרונולוגיה של ידועה מראה

קובי אברהם השיחה בפומבי עם חברי כיתת הכוננות בסעף 31.10.23

הקדמה קצרה: אני מנסה כמו רבים, להבין את הסיפור של סעד ומה קרה בעיקר בשעות הראשונות שהיו כל כך קריטיות עבורנו ועבור קיבוץ סעד. השיחה הוקלטה כדי לדייק את הדברים, אבל גם אז, כמות האירועים והדרמות שהתחוללו ברגעים אלו היו אינסופיות ולכן עדות אחת תשלים את השנייה. מה שכן- **היה לנו מזל ביום השחור ההוא, אבל יש לנו גם מזל שיש לנו כיתת כוננות למופת ואנשים נפלאים.** באתי לעשות סדר כרונולוגי ולא הצלחתי לעמוד בזה, למה? מוזמנים לקרוא.

כשהגעתי לקיבוץ במקרה, בדרך לחמ"ל פגשתי את חגיב על הכביש באחת מהמשימות האינסופיות שלו, וביקשתי שיגיע. בכניסה לחמ"ל התקינו עינית חדשה ורק אחרי שזיהו שזה אני ולא מחבל, הדלת נפתחה לי. עם החזות הערבית שלי אני עדין מופתע שהדלתות נפתחות לי... תיאמתי את הראיון עם כל כך הרבה אנשים לפני שהגעתי, אבל תכלס, אף אחד לא היה, משום שכמות המשימות שיש לחברים שלנו בקיבוץ היא תובענית, ועוד נדבר בהזדמנות על העורף החזק שיש לנו בקיבוץ. כרגע אני מתמקד בדקה שבה הכל התחיל.

תדהר קיבל את פני ואמר לי "אני, כבר דברתי מספיק, אבל תכף הסנדוויציים יגיעו אז יש מצב שכולם יבואו". חגיב, הגיע לחמ"ל כמו שהבטיח, והביא איתו אנרגיות חיוביות. מסתבר שבין כל המשימות שלו בקיבוץ הוא מחלק את הזמן גם עם המשפחה שלו במושב. החיים לא עוצרים. חגיב הוא נשמה טובה. קודם מציע לי קפה שחור, אולי כדי לחדד את המחשבה לפני שנשב יחד. מסתבר שיום לפני, הוא היה בבית במושב אצל המשפחה וסיפר להם שעות את מה שחוה. זה יקרה לו עוד הרבה פעמים....

"מתי הכל התחיל?" אני שואל, אבל הוא לוקח אותי יום קודם. "זה התחיל מזה שהחלפתי את סאסי, למעשה, סאסי ביקש שאתפוס פיקוד בחג ואמר לי גם יץ לא יהיה, אבל זה לא מצריך משהו מיוחד, מה כבר יהיה?"... הוא ממשיך לספר ש"החג בסעד הוא חג כל כך שמח, מלא באורחים, באמת..." ואז, מבלי לשם לב הוא קוטע את הסיפור של שמחת תורה ועובר לרגע שהכול השתנה. "ואז - בשש שלושים וחמש שמעתי מטחים מטורפים, קפצתי מהמיטה וליאור הבת שלי מיד קמה ושואלת "אבא מה קורה?" ואז כמו גשם שיורד על הבית הבנתי שרקטה נפלה בכניסה לבית.

"אני מתקשר לסאסי ושואל אותו מה קורה?" סאסי עונה מיד ואומר "אני בודק" אבל לפני כן הוא אומר לי "קח מיד את הטנדר שלי, תקפיץ את כל הכיתה, תפתחו את הנשקייה ותחלק להם נשקים". וממשיך להסביר "הכל קורה מהר מאוד". השיחה נעצרת, סאסי ויץ שהגיעו לחמ"ל כעת מצטרפים לשיחה. יחד עם תדהר **מתפתח דיון על הזמנים:** באיזו שעה כולם הגיעו ומה היתה השתלשלות האירועים.

הבהרה חשובה: חלק מהעדויות שלהם רשומות בקבוצות הוואטסאפ השונות, ולכן כל אחד בתורו ולא בתורו יורה את המידע שיש לו. האמת, טוב שהקלטתי את השיחה אחרת הייתי הולך לגמרי לאיבוד.

תדהר אומר לחגיב "6:43 הגענו. סליחה, 6:48" חגיב בודק אצלו בקבוצה ואומר "הודעה שקבלתי מסאסי ב 6:46: עדין אין הנחיה להקפיץ כיתת כוננות אבל תגיעו לנשקייה מהר!" חגיב שולח הודעה בקבוצת וואטסאפ: "מי נמצא בקיבוץ?" ותוך דקה כולם כבר ענו. זה היה ב 6:40 ותדהר מוסיף: "וזה אומר שכולם היו דרוכים וזמינים לקריאה!"

6: 45 – כולם בנשקיה ונשלחים לעמדות, 6: 56 יש פגיעה ישירה בבית של מלכה אש וחגיב קופץ לשם.

6: 58 מתקבלת הודעה מצבוק שנמצא על הגג : "חברים, אני שומע יריות פה, מאוד קרובות, מישהו בדרך לפה? זה ממש קרוב לסעד" יץ מוסיף: "21: 7 תדהר כותב: חובש דחוף לשער הישן! יש פה פצוע." מדובר בסגן אלוף שהגיע מכיוון שדרות והמחבלים מהחץ השחור ירו בו. שני כדורים בבטן ואחד בכתף. חגיב מוסיף: "רצתי לשער לתת לו עזרה ראשונה, וכרמל פינה אותו באוטו". הוא, הסגן אלוף, כבר הספיק ליצור קשר עם חגיב, והבטיח לו ולחברים פגישה עם הרבה בשר. הזמנתי את עצמי כמובן...

אני שואל את כל האנשים שהצטרפו: "מתי אתם מבינים את גודל האירוע, מתי נופל האסימון?" סאסי אומר: "חשוב להבין שזה דמון שלאט לאט ובטוחים קצרים מתגלה ומתגלה". עם הזמן הגיעו עוד פצועים מהכיוון ואז הם מבינים שמהו קורה בחץ השחור.

חשוב חשוב! ב 15: 7 כרמל, שכבר הבין את גודל האירוע, חסם את הכביש והפנה את כל האנשים לשער הקיבוץ וכל זה קורה תוך כדי מטח כבד. יותר ממאה אנשים הגיעו בציר סעד- מפלסים והיו כאלה שרצו להמשיך, אבל החבר'ה שלנו לא הסכימו, והפנו אותם לקיבוץ. בכך הצילו את חייהם. גם על כך עוד יסופר בעתיד, ועוד ידובר בכתבה אחרת.

אני מחזיר את החברים ללוח הזמנים ולפריסה של כל החברים מסביב לקיבוץ. נאמר לי שטל ביליה לקח על זה פיקוד ופרס אותם לפי הצורך. במאמץ משותף של כולם תמונת הפריסה הייתה כזו בשבע בבוקר: "אביגד וחגי בשער השדות. יצחק שלומי ותדהר בשער החדש. בפשפש היו ברקאי, גייקוב ואורן. בשער הישן, אני (חגיב), כרמל ודובי. טל מפטרל בין העמדות".

חגיב: "במקביל, רמי (רבי), ושקד, (אח של ענבר לנדאו, שהתארח בשבת בקיבוץ), הגיעו לשער, וגם אהרון הגיע (אהרון נשוי לתמר בראשי שהיתה בעבר בת משפחתון בסעד. גם הם התארחו בשבת בסעד). יחף עם ציצית ואקדח, וכולנו בשער ערוכים ודרוכים לכל תרחיש. את החברה הצעירים הכנסנו פנימה, דובי הוביל אותם לגן רימון, ואני מטפל בפצוע וקורא לצביקה פורגס להגיע. מהר מאוד, כשהתמונה מתבהרת, אנחנו מקבלים החלטה למיין את הפצועים לפי רמת הפגיעה".

אני כנראה באופן אישי לא מפנים את גודל האירוע וממשיך לשאול את חגיב "רגע, רגע... בציר הזמן מה בעצם קורה כל שעה?" הוא קוטע אותי ומתקן "קודם כל - זה כל דקה! כל דקה קורה משהו!" אני מתקשה לסדר את האירועים לפי ציר הזמן ופונה לסאסי: "מתי אתה מגיע לסעד?" הוא מיד עונה "בשמונה וחצי, וזה גם סיפור" ואני פונה ליץ ואומר להם "למעשה שניכם לא הייתם בקיבוץ בשבת, אז איך הגעתם לסעד בכאוס הזה? באתם מהשדות?" שניהם הגיעו בכביש ולכל אחד היה מסלול וסיפור משל עצמו.

יץ: "אני הגעתי מהצפון, דרך בית קמה, מתקרב לאזור תקומה רואה רכב ובתוכו איש ירוי. אני אומר לעצמי 'רגע, אם אני יוצא הם יכולים לירות גם בי, אין מצב! נעמי תהרוג אותי'..."

בדרך עצרו אותי ואמרו לי: "אסור לך להיכנס!" אמרתי להם "אין מצב, שום דבר לא מעניין אותי, אני סגן הרבש"צ של הקיבוץ ואני חייב להיות שם, מה שיהיה יהיה!" השוטר התעקש ואמר "מלוכלך פה, יש פה ים של מחבלים והם יירו בך." אמרתי לו "לא מעניין אותי. אני נכנס פנימה".

בהמשך הסתבר לו שהאנשים הירוויים בניידת המשטרה שראה בדרך, היו מחבלים שהתחזו.

סאסי: "נסעתי במהירות של 150 קמ"ש ועם פלאפון ביד" (יש מצב שתקבל דוח מהמשטרה)...

"בדרך חבר שלי, טל, מכפר עזה מעדכן אותי שהוא פצוע ושאבוא לחלץ אותו, ושירו בו ברגל, זה

היה ב- 20:7 ואמרתי לו 'אתה צוחק, נכון? תפרוס את כיתת החיילים שלך כמו שאני עשיתי'. לצערי בסוף הוא נהרג.

יץ מתאר בפני את החברות הטובה בין כיתת הכוננות של כפר עזה לזו של סעד, ואיך לא מזמן אישתו של טל ארגנה מפגש חברי בין שני הקיבוצים. סאסי ממשיך לספר על השיחה ושואל אותו "איפה שחר הרבש"ץ?" והתשובה: "שחר כבר הלך". טוב, אני מבין שיש בעיה, מתקשר לצבא ואומר להם "יש לי פצוע. אני צריך שתחלצו אותו!" בקו השני חמ"ל גדוד שבסוף נשרף עונה לי: "אנחנו לא יכולים לדבר". סאסי מתעקש איתם ואומר "מה אתה לא יכול לדבר, יש לי פה פצוע, תבואו לחלץ במייד!" ואז מקבל מהם תשובה שהשאירה אותי המום "יש לנו חדירה פה, מתבלים מחוץ לדלת, החמ"ל נפל".

מיד אני כותב לכל החברים בכיתה: "חברים זה רק אנחנו, תהיו בעמדות". חגיב מספר שהוא מדווח לצבא על ירי מטורף מכפר עזה, שיש עדות של בחור משם שאומר שירי בהם, והקצין עונה לו בקור רוח: "תקשיב טוב, אתם לא יוצאים מסעד. ובהנחייה של סאסי בלבד אתם יוצאים!" אני מתעקש ואומר לו: "אבל אנחנו צריכים צבא כאן ועכשיו" והוא עונה "כרגע, זה רק אתם!" זה משפט שחרוט לי בראש "כרגע זה רק אתם".

המום מהתשובה אני מסתכל לשמיים ומחכה לראות מטוסים ומסוקים, מסתכל שוב למעלה ולצדדים, וכלום. "לימדו אותנו שבתרחיש כזה עשר דקות- גג 20 דקות כל הצבא פה ואנחנו רק השדכנים..."

עכשיו סאסי מספר כיצד חזר לקיבוץ בשבת. כשהוא מבין את הסכנה שיש בדרך, הגיע לסילבר, והתעדכן כל הזמן בוואטסאפ על מה שקורה בכבישים. "אני מבין שיש רחפנים, נוסע לכיוון שדרות, שומע שיש ירי ביכני, אז אני נוסע לבית קמה ומשם לסעד".

שאלתי את חגיב: "תגיד, חטפת גיננה שהחלטת לרוץ לכפר עזה, מה עשית שם?" הוא צוחק: "אין מצב שהיתי עושה את זה ככה סתם. לא חטפתי גיננה אלא 'חטפו' אותי פנימה". יצא בחור מכיתת כוננות מכפר עזה בוכה ומפורק ואומר לנו "חבריה, טובחים בנו בית בית" הוא לא מצליח לנשום, הרמנו אותו ואמרנו לו "אתה לא יכול לחזור לשם אלא רק לעזור לצבא ולהכווין אותם". בשלב זה רמי, אהרון ושקד מגיעים. רמי אומר: "אני נכנס לכפר עזה, מי מצטרף?" שקד ואהרון מבלי להסס "אנחנו נכנסים, אנחנו איתך". חגיב מעביר להם 16M ואפוד קרמי, לוקחים אותם לשער של כפר עזה והקשר איתם נותק.

חגיב ממשיך: "ואז אני רואה את סאסי. דבר ראשון אני מתסכל עליו ואני אומר לו: 'הפיקוד עובר אליך, זה הספיק לי עד כאן! תודה רבה'". כולם צוחקים מהסיבה שחגיב חשב שהוא הולך להוריד הילוך בכל האירוע הזה ולחזור לאחת העמדות, ולא הבין שזה רק פרומו למה שהוא עוד עתיד לעבור...

פתאום מגיעה סוואנה. במהירות פותחים את הדלת וצועקים "אנחנו צריכים חובש! אנחנו צריכים חובש!" לא הספקתי להבין מה קורה. "הם תופסים אותי ומכניסים אותי פנימה וסוגרים את הדלת ומיד נוסעים לכפר עזה". בכניסה לשער מתחוללת דרמה לא קטנה בזמן שהשער נפתח אחד החיילים צועק: "אני לא נכנס, אני מסרב פקודה!" החייל אומר להם: "אנחנו לא רכב ממוגן מבחינתי אני לא נכנס!" וכל זה קורה כשיש ברקע מטחים, צעקות ואנחנו עומדים במקום שזה סיכון בפני עצמו. מיד עולים בקשר מול הקצין ושואלים אותו "מה לעשות, להיכנס?" הקצין עונה "להיכנס!" ואז המפקד בסוואנה אומר להם: "חבר'ה, אנחנו אריות גולני, נכנסים!"

השער נפתח ואז מגיעים לשכונה החדשה. פורקים ומתחילים בסיור. (הסיפור הזה הכניס אותי [קובי] לשוק והוציא ממני שאלות מגוחכות כמו: "אתה היית איתם?!", "אתה היית איתם?!" חגיב עונה "כן, לא הייתה לי ברירה. הם משכו אותי איתם". המפקד אמר לי: "תקשיב, אתה עכשיו כמו הצל שלי, ואתה לא יורד ממני!".

הסיפור של חגיב מעורר עניין רב בקרב החברים בזמן הראיון, והם לוקחים פיקוד ושואלים אותו שאלות. סאסי שואל: "אתה היית איתם רק עם האקדח?", "כן, את הנשק שלי הבאתי לרמי, ואני צמוד אליהם כחובש, מה רצית שאעשה? שאשב באוטו ואשתה קפה?". "רצנו כמו מטורפים, אני לא מבין כלום, ירי פסיכי, רץ עם חברי צעירים שלא יודעים מה קורה", ושקד שואל: "מה עם החייל שסירב פקודה?" חגיב עונה: "רץ איתם כמו משוגע, לא חשב אחרת". חגיב מספר על האש והעשן השחור שראה שם עד שהגיע למסתור אשפה. מתחילים סריקה. מגיעים לבית הראשון, החייל יוצא ואומר: "אין מה לעשות פה, כל המשפחה גמורה".

"עוברים לבית הבא ורואים ממ"ד מאוד גבוה עם חלון, וברגע שהאישה רואה אותנו היא צועקת לעברנו "הצילו, הצילו!" בצרחות. מסתכלים פנימה ורואים שכל הממ"ד דם ובחור ששתי כפות הידיים שלו מפורקות. הבחור אומר לי "תקשיב אתה נשאר פה, אתה לא אז מפה." מעלים אותי פנימה לממ"ד. מיד עשיתי לו חסם עורקים והוא סיפר שנלחם עם הידית בצורה מטורפת ואז הם שמו לו מטען שפוצץ לו את הידיים. הם כמובן החריבו את הבית והמנגנון של הדלת של הממ"ד התעקם מהפיצוץ ולא ניתן היה לפתוח. אשתו של הבחור מחליטה לצאת מהחלון להביא משככי כאבים וסוכר חום, "לקחתי בקבוק של שני ליטרים ערבבתי בסוכר ואני משקה אותו כל הזמן והבת מנסה לקרר אותו עם רוח. אני מסתכל מהחלון של הממ"ד ורואה את אהרון ושקד רצים לעברי ואין לי מושג מאיפה הם הגיעו אלי! אהרון עם תחבושת אישית על הפנים וכולו דם. אני בודק אותו ואני רואה שהוא עם חור בלסת, אני חובש אותו באופן שלא יכאב לו, והוא מאבד את התחושות ובקושי מדבר. כל פעם אני משקה גם אותו וגם הוא מתחיל להירדם והכל מתנהל תוך כדי הפצצות וירי. בשלב מסוים הבחור מכפר עזה צורח: "תפתחו את החלון ותצאו החוצה, או שאתם עוזרים לי או שתצאו החוצה, לא באתם לעזור לי... או שתעזרו לי או שתלכו, זה הבית שלי!..." בקור רוח הוא ממשיך "אני עוד חצי שעה מת אם אני לא יוצא מפה, אז או שתזרקו אותי החוצה או שתצילו את עצמכם!" הבת ואשתו בממ"ד צורחות ובוכות מהמצב, אשתו אחות והיא מעלה לוידאו רופאים שנותנים לי כל מני הנחיות לטפל בו. אחרי חמש שעות (!) מגיע כוח צבאי והבת שלו קופצת מהחלון לחיילים.

היו רגעים של פחד שאולי יזרקו פנימה רימון ואז אנחנו גמורים.... ואז ברגע של הפוגה אני נזכר ברמי ושואל: "מה קורה איתו?" והם מתסכלים עלי ומסמנים לי שהוא כנראה מת. חגיב לוקח הפוגה קלה מהסיפור ואני מנצל את הזמן הזה ואומר לו שאני מרגיש שאלו סיפורי וייטנאם ממש, וחגיב שוב נזכר ועונה: "מה שהכי מצחיק, שכשראיתי את סאסי חשבתי שאני סיימתי את האירוע בשמונה וחצי בבוקר". כמובן שחגיב איבד קשר עם המשפחה והקיבוץ, גם הילדים שלי קבלו הודעה שחגיב נעדר והרבה סרטים רצו לכולנו בראש.

הסיפור של חגיב ריתק את כולם ואז יץ אמר לו: "אני חושב שבשעה שש וחצי בבוקר נפל ליד הבית שלך קאסם וזה החלק הכי רגוע בכל הסיפור הזה..."

רק נציין שמשפחת חכמון עברה רגעים לא פשוטים מרגע איבוד הקשר והמחשבה שהם איבדו אותו ועד קבלת סימן חיים מהתמונה ששקד שלח. חגיב חזר הביתה רק בשעה שלוש לפנות בוקר של יום ראשון. (ראו גם בהמשך, בסיפורה של מיטל חכמון).

הבחור מכפר עזה שרד וגם שם מתכוננים למפגש מרגש עם כל הצוות.
יומיים אחר כך, שאלתי בוואטסאפ את חגיב: "אתה יודע מה עלה בגורלם של החיילים שנכנסו
איתך פנימה לכפר עזה?"
חגיב: לא סגור על כולם, אבל חלק בחיים בטוח. אני מנסה לאתר את הסמל שהכניס אותי פנימה.
אני: לסגור חשבון?...
חגיב: לפתוח חשבון!
חחחחח 😊

היי זאת גילי יצקן רציתי להגיד לך באופן
אישי תודה ענקית שהצלת את אבא שלי
את אמא שלי ואותי.
עד יומנו האחרון אנחנו נודה לך על
המאמץ סיוע ואכפתיות!
נשמח לשמור על קשר ❤️
שמור על עצמך, נשמח להיפגש שוב 🙏
21:29

הודעה שקיבל חגיב לאחר השבת השחורה
ממשפחתו של הפצוע שהציל בכפר עזה.

עדויות חברי הקהילה

מתוך עלון פרשת חיי תצווה (22.02.24)

סיפורו של איציק לייכטר -

האיש של עבד את סעד, ואלו היו אחר, אבל כרף הא?

הראיון עם איציק היה ארוך ושופע בפרטים. הוא מובא כאן בהשמטות של חלקים שכבר סופרו על ידי אחרים, וכן של נושאים שהעדפנו לצנזר מפאת הקושי הרגשי הכרוך בהם. הראיון המלא שמור במערכת. המפגש התקיים במוצאי שבת, בתאריך 13.1.24, ונכחו בו איציק, מתוקה, מתניה וחגית.

ערב שבת שמחת תורה עבר בנעימים, הנכדים שלנו הגיעו מהרצליה עם אבינועם (בנם של מתוקה ואיציק, רעייתו היתה בתורנות בבית החולים). ואחרי ההקפות, סעודה, שמחה והולכים לישון. מתעוררים בשבת בבוקר ב- 6:30. מטח נוראי על סעד, אני מבין באותן שניות שזה משהו לא נורמלי. בכל זאת אנחנו כבר קצת אחרי גיל 20 ... ישר לובש בגדי עבודה, לא מתלבט בכלל, 6:35. לפני שאני עוזב את הבית רצתי לחדר של אבינועם לקחתי את הנכד הקטן, מעיין, ורצתי איתו לממ"ד. בדרך החוצה, אני אומר לאבינועם: "הולכים לחטוף חיילים". זאת האמירה שיצאה לי מהפה! אני יוצא החוצה, מיד רץ לפועלים שלי, התאילנדים, ומבקש מהם להיכנס לממ"דים. חלקם היו בחוץ, חלק היו כבר בתוך הממ"דים, רץ למשתלמות הקמבודיות שהיו ממש בלחץ, אני לא יודע אם הם עברו בכלל סבבים - 12 משתלמות היו כאן. בקיצור, מרגיע אותן, מבקש מהתאילנדים שיישרו אווירה של ביטחון על הסובבים אותם ושואלים אותי: "Arab? Gaza?" אני אומר להם: "תישארו בתוך הממ"דים".

6:35 - טלפון לחגיב: "מה קורה?" הוא מספר לי: "איציק, נפל ליד הבית שלי קסאם, מחוץ לבית, ויש לנו קצת נזק בחוץ". ואיפה אתה? "אני בדרך לנשקיה, מתארגנים שם".

במקביל, באותו מטח, נפל אצל מלכה אש טיל, ונפלו גם בעוד כמה מקומות בסעד, וזה משהו שהוא לא נורמלי. כמובן בדקות האלו עוד לא הבנו בכלל את "גודל השעה", אבל היתה הרגשה מאד לא טובה. שמענו גם ירי מכיוון נחל עוז וכפר עזה, ירי של נשק קל ואתה לא שומע שום דבר של צה"ל! בדרך כלל כשיש דברים כאלו אתה שומע את צה"ל מגיב, וכאן צה"ל לא מגיב.

רצתי לרפת, כבר אחרי שש וחצי, וכבר נגמרת החליבה. פגשתי שני תאילנדים שלנו שחלבו בוקר והם עכשיו נמצאים באזור היונקיה, מאכילים את הקטנים. ידעתי שאודי לא נמצא בשבת, אז החלטתי שאני נמצא איתם עד שגומרים את ההאכלה של הקטנים, ואז הפועל שואל אותי: "תגיד, אפשר לקרב אוכל?" אמרתי: "כן. אני איתך". הביא את השופל, את כל הפעולות שהיה צריך לעשות, לא ויתרנו על שום דבר. הכל עשיתי ממש ביחד איתם, להראות להם שאני איתם.

אחרי שגמרנו להאכיל ולקרב אוכל אמרתי להם: "או קי, עכשיו תלכו הביתה, וניפגש ב- 10:30 - לי: אם לא תצליחו לחלוב את חליבת הצהריים - תקדימו את חליבת הערב. שמעתי ממנו קצת ממה שקורה בעלומים, אמרתי: "או קי, תודה. תהיו חזקים".

ואז קיבלתי החלטה שחולבים צהריים. שום דבר לא היה ברור מאליו, שהחברה של הצהריים באמת מגיעים לחליבה. הלכתי לחדרים שלהם לוודא שיבואו. הבנתי שבחליבת הצהריים אני חייב להיות איתם, ביחד. וגמרנו גם את חליבת הצהריים, ושוב פעם לקרב אוכל עם השופל. ברגע שאני נמצא זה משרה עליהם אווירה טובה. הראיתי להם את זה ביונקיה והראיתי להם בהמשך.

עוד בשעות הבוקר (אני קופץ קצת עם הסיפור, זה לא תמיד מסודר...) אחרי שהייתי אצל התאילנדים ואחרי שהייתי בבית של חגיב, אני לא יודע למה נסעתי לשם, נסעתי על הגדר ההיקפית מאזור התאילנדים שמאלה ירדתי למטה לשער השדות. בשער השדות אני רואה אוטו שנוסע צמוד לגדר, אוטו לבן פרייבט, אני תופס אותו 50 מ' בערך מן השער, זו שבת שמחת תורה, מי מגיע לגדר של סעד? אנשים שבאים לגנוב, ישמעאלים. אני מדבר איתו קצת בערבית, אני שואל אותו מאיפה אתה, איך קוראים לך, ואני דרוך כזה, אין לי נשק, הוא אומר לי: "אח שלי", אני אומר לו: "אני לא אח שלך", אבל ב"אח שלי" אני שומע משהו יהודי, אני מכבה את הקוואסקי, ושואל: "מי אתם?" ואז הוא אומר לי: "אל תשאל. אנחנו באנו ממסיבה". איזו מסיבה? על מה אתה מדבר? חשבתי שעובדים עליי. והוא מספר לי: "היינו במסיבה, באו מחבלים וירו בנו והצלחנו לברוח, ויש לי פה חבר שהוא פצוע". "או קי, תתקרב לשער". רציתי לפתוח את השער לא הצלחתי. במקרה היו לי מפתחות של השערים של סעד. (איציק מספר שבסופו של דבר הכניס אותם דרך השער הקטן המתחבר ללול), אני יורד למטה לכיוון האוטו. רואה בן אדם פצוע ברגליים, יש לו פציעה באזור הבטן, כנראה חטף כדור, מלא דם. אמרתי לבחור שנהג לי: "שים אצבע, לעצור את הדם". עשינו לו "כיסא סבתא", העברנו אותו דרך השער הקטן אל הקוואסקי ובדרך אמרתי לבחור: "תלחץ לו על הדימום חזק".

הבחור הפצוע כל הזמן מתייסר, בוכה, כואב לו, אני אומר לחבר שלו: "זה טוב שהוא צועק, זה סימן שהוא איתנו", ואני רץ עם הקוואסקי לכיוון השער המערבי (השער הקרוב לכפר-עזה), אני מבין מהבוקר שמתחילים להגיע לשם אנשים פצועים. שם אני פוגש את צביקה (פורגס) הצדיק שלנו, בממ"ד ליד השער, צביקה אומר לי: "אין לי מה לעשות איתו, אתה חייב להטיס אותו למרפאה". לוקח אותם למרפאה ואומר לבחור שבא איתו: "דיר באלאק שהוא נרדם, שלא יאבד הכרה". אני מרים טלפון לדורית, היא אומרת לי: "אין לי איך להגיע, צבוק נסע כבר מוקדם עם האמבולנס". טסתי עם הקוואסקי, לקחתי אותה למרפאה. תוך כדי נסיעה דורית סיפרה לי שדור החמוד לא עונה לה. היה לה קשר איתו, ובאיזה שהוא מקום הקשר ניתק...

וזה בעצם היה הפצוע הראשון שנכנס למרפאה. לקחתי מספרים גזרתי לו את המכנסיים, הוא חטף גם המון המון רסיסים. הירי עליו היה תוך כדי נסיעה באוטו, דורית מטפלת, עושה מה שהיא יודעת לעשות. אני שוב רץ לשער, זרקתי כל מה שהיה לי על הקוואסקי, ארגזי כלים וכו', פיניתי מקום, העמסתי אלונקות, ואני כל הזמן מוביל אנשים, לפי מה שצביקה ממיין. אז כבר הבנת את גודל האירוע?

הבנתי שיש חדירה של מחבלים, עוד לא הצלחתי להבין את הטבח שקורה בכפר עזה, אצל השכנים שלנו, היו כל מיני קצוות של שמועות כאלו, לא מספיק דברים רציניים. (כאן המשיך איציק וסיפר על פינוי הפצועים מן השער אל המרפאה ולבית שקמה. כיוון שהדברים כבר פורסמו בסיפורי אחרים – השמטנו חלק זה).

המלאכיות שלנו, האחיות שלנו דורית ונטע, עשו עבודת קודש להציל חיים ולהרגיע את האנשים במשך כל השבת הזאת. יחד איתם היו עוד חובשים אולי, והוטרנירית מעין הבשור. אני הייתי מביא את האנשים. יצא לי להיות שלוש פעמים בבית שקמה בפנים, לראות את חיה החמודה, את קרן ועוד כמה צדיקות שבאו לנסות להרגיע, לחזק את אותם אנשים. אני רוצה להוסיף שבמוצאי שבת, בערך ב-12 בלילה, הגעתי לאזור המרפאה וראיתי את נטע הצדיקה עושה ניקיון במרפאה, כי המרפאה היתה כמו בית מטבחים. מלא, מלא דם, מלא בלגן, במוצאי שבת ב-12 בלילה!!!

בואי נחזור לכיוון השער. בשעות הבוקר המוקדמות של שבת אולי באזור 9-10, קלטתי מישהי שהגיעה לשער. אישה עם תינוקת קטנה. העין שלי היתה מספיק רגישה להגיד: "רגע, מה את עושה פה? זה לא המקום שלך". אני לא יודע האם הם באמת היו מכפר עזה. ואז דפקתי אצל פנינה בר-חי, אמרתי לה: אני חייב את הממ"ד שלך, יש פה מישהי שחייבת להניק, תשמרי עליה. ופנינה כמובן כמו פנינה, קיבלה אותה אליה. ובמקביל הבעל שלה כל הזמן אמר שהוא רוצה להגיע לכפר עזה, הוא שייך לכיתת הכוננות, יחף, עם אקדח ביד, והוא חייב להיכנס לכפר עזה. ראיתי בעיניים שלי שבשלב זה מגיעים שני "דוידים", שני ג'יפים ממוגנים, מאזור נחל עוז, חברה של גולני, הם בדרך לכפר עזה והוא (בעלה של האישה הצעירה) אומר: "אני אכוון אתכם, אני יודע איפה כל אחד גר". מרגע זה אני לא יודע אם העלו אותו, לא ראיתי אותו בעיניים יותר. קשה לי להגיד. אלה דברים שאתה לא רואה, לא יודע. מרגע זה לא היה לי יותר קשר עם המשפחה.

השער לסעד היה חסום במכוניות ואני מתלבט עם דובי ועם אביגד איך מזיזים את המכוניות, אולי להביא רצועות מהחממה ולמשוך אותם. אין עם מי לדבר. אנשים זרקו את המכוניות ורצו לסעד, אם זה לבית שקמה ואם זה לאנשים שפתחו את בתיים לטובת החברה של המסיבה. השער היה סגור, היתה פה כמות של מכוניות על הכביש מצד ימין לכיוון הסוללה, כמות מטורפת שחסמה שם את הכביש. עשרות או מאות של מכוניות, מסעד עד צומת נחל עוז!

בסוף, באזור הצהריים, אמבולנס ממוגן ראשון של הצבא יצא מכפר עזה עם חיילים פצועים לכיוון המנחת שלנו, הוא פשוט נגח במכוניות כמו שאנחנו מזיזים טלפון, ימינה, שמאלה, קדימה אחורה, כאילו זה שום דבר. הרכב היחיד שהכנסנו פנימה לתוך סעד, לי היה מאד חשוב בגלל הדברים שזיהיתי שם, היה הרכב של סגן אלוף שנפצע קשה מאד. הבנתי שיש שם דברים צבאיים, ורציתי שהאוטו הזה יהיה בתוך סעד, ולקחתי אותו לכיוון חורשת היובל שלנו. שם הנחתי את האוטו. האוטו שכב שם הרבה מאד זמן, אחר כך הגיע המשפחה והגיע הצבא לקחת אותו. ראינו שם גם כסאות של ילדים מאחור, זאת אומרת היתה פה גם משפחה.

במקביל, אני נוסע על הכביש העוקף רואה את החברה של כיתת הכוננות, כל אחד במגננה שלו, פגשתי שם את החתן של יענקוש, את גייקוב, יותר למטה לכיוון הבתים שלנו, את אורן ברנע, את מיטב הנוער על הגדרות. באזור הצהריים אמרו לי: "איציק, אל תיסע פה. יורים פה מכיוון החורשה", היה ירי לכיוון הסוללה של סעד. איפה השכל שלי היה?! הייתי חדור מטרה, או אולי לא הצלחתי להבין את גודל הסכנה. הרי כל שניה יכולים להוריד אותך, מספיק שמישהו עומד על הסוללה ופותח צרור עם הקלציניקוב אז גמרנו, רק תגיד "הללויה"...

אבל הבנת שיש שם חוליה בחורשה שיורה?

הבנתי שיש מחבלים באזור של החורשה, לא הבנתי את העוצמה.

עוד לפני הסוואנות ולפני הטנק (שבאו להציל אותנו) אחד מהקצינים של מג"ב מבין שמאחת הפרצות מכיוון החורשה יוצא רכב של מחבלים הוא מזהה אותם לפי הסרטים הירוקים ויורה עליהם.. החברה האלה סיפרו את הסיפור הזה בחמ"ל בסעד. הם זיהו מחבלים על רכב וחיסלו אותם. הם סיפרו את זה בחמ"ל סעד. תדהר שמע אותם ממקור ראשון.

...זאת שבת, שמחת תורה, ואני מגיע באיזה שהוא שלב הביתה ואומר למתוקה: "תשמעי, לא התפללנו שום דבר, לא קידוש, לא בטיח ולא בטטה, שום דבר...". נכנסתי אולי פעמיים הביתה, וכל הזמן אבינועם שואל אותי: "מה נשמע? מה קורה?" ואני אומר: "הכל בסדר", והוא שואל אותי: "אבא, צריך אותי?" אני יודע שאבינועם הוא פרמדיק, והוא מציל חיים, זה המקצוע שלו, ואני מבין את גודל השעה בחוץ, ואומר: או קי, יש לנו שני נכדים בבית, אני קיבלתי החלטה שאני משדר

רגיעה, שיש לנו פצועים ושיש הרבה חברה' שבאו להגיש עזרה, שעדיף שיישאר בבית. זה מה שאמרתי לו...

(איציק ממשיך ומספר כיצד ראה את אהרון מאיר ואת רבי יוצאים לכיוון כפר-עזה להילחם, כיצד הגיעו אליו מאוחר יותר שמועות קשות על גורלם, שמועות שהתברר אחר כך ב"ה לשמחתנו שהיו לא נכונות)...ואז ירדה לי אבן גדולה מהלב. אבל עכשיו חגיב מנותק קשר ואמרו לי שהוא נמצא אצל משפחה כזאתי וכזאתי, והוא מטפל בפצועים ואין כרגע אפשרות לתקשר איתו. מתניה: הוא היה אצל משפחת יצקן מכפר-עזה.

וכמובן אני כל הזמן במתח מה קורה עם חגיב. יש לנו קשר מאד חזק ומאד אמיץ כבר הרבה מאד שנים, שני מושבניקים ביחד, רואים את הדברים עין בעין בהרבה מאד דברים... הבנת כבר בשלב הזה מה קורה בכפר עזה?

כן. כן. באזור הצהריים אני מבין שיש שם טבח, מאלה שיוצאים החוצה, חלקם פצועים. אבל אתה נוסע לשם? לכניסה לכפר עזה?

המקום הכי צפוני שאליו הגעתי זו תחנת הדלק. משם לקחתי שני חברה' שהיו פצועים. מהאלונית. איך הגעת לשם אם היו שם מחבלים? זה לא היה מסוכן?

כשאני הגעתי לשם, באזור הצהריים, כבר לא היו, אולי כן, אבל אמרו לי: "יש פה שני חברה שצריך לקחת אותם לטיפול רפואי." בכלל לא היה קטע של פחד, אני לא יודע בכלל להסביר את זה. בשום שלב לא הרגשתי שעוד שניה מישהו צולף בך והורג אותך. אתה חדור מטרה מאד מאד ברורה. אני הולך להציל אנשים, אני הולך להציל אנשים ולא עומד מולך שום דבר. זאת המשימה שלך. לדברים האלו התחכנו, אין מצב שאני עומד בצד ואומר שמישהו אחר יעשה. אין מישהו אחר. אתה האיש. תודה והערכה רבה לאיציק על ההתגייסות שלו ועל סיפורו המרתק. המשך הסיפור יובא בשבוע הבא.

רא"נה וארכה: ה

הענין סיפורו fe איציק לייכטר - האיש e6j ka את ס'

(בשבוע שעבר קראנו כיצד ליווה איציק את הפועלים התאילנדים בעבודתם בשבת, כיצד עמד בקשר עם החמ"ל שלנו ועם כיתת הכוננות וסייע בפינוי הפצועים למרפאה שלנו. לפניכם המשך סיפורו).

...תוך כדי הצהריים הרב אליאב לזר, בחיל ורעדה, אומר לי: "שמע, אולי נצטרך מקררים, יש אפשרות?" אמרתי: "מה זאת אומרת, אין בכלל שאלה". הבנתי את העניין אבל רציתי לקבל עוד חיזוק. דפקתי על הדלת של הרב, ושאלתי אותו. הרב אומר: "מה שצריך צריך, אין שאלה בכלל".

התקשרתי לשעיה (בנו של איציק), הבאתי עוד שני חברה' תאילנדים, והם פינו מה שהיה למקררים האחרים, בשבת אחר הצהריים הכל כבר היה נקי ומצוחצח. הם ממש הבריקו את המקרר. וכל הזמן, כל הזמן, במשך השבת וגם במוצאי שבת, אני הולך ומוודא שהפועלים בטוב, שלא חסר להם שום דבר, שיש להם מה לאכול ומה לשתות, שהם בממ"דים. באיזה שהוא שלב הם רצו להתכנס כולם ביחד במקלט הגדול של ה-USY ואפשרנו להם. זה מקלט ענק שנמצא ליד ארץ הצבי. שם הם התכנסו והם השכילו לעשות בחוכמת הרחוב שלהם, פשוט נעלו את המקלט בצורה

מדהימה, לקחו רצועות של "ראצ'טים" ופשוט נעלו את הדלת, זה מקלט של פעם, דלת כניסה של 10 מ"מ ברזל, שקשה מאד לחדור אותה בנק"ל.

אתה חושב שהם ידעו מה קרה לחברים שלהם בעלומים?

הם ידעו, הם ידעו, הם היו מתוקשרים.

בגלל זה הם היו כל כך מפוחדים.

ועם הזמן היו גם הלחצים של המשפחות, אבל זה כבר היה בשלב יותר מאוחר...

בהמשך הלילה אני מתעדכן, מבין הרבה יותר את גודל האסון שנחת עלינו, עוד מידע ועוד מידע, ועוד מידע, דברים מאד מאד קשים. ואני חייב להמשיך להיות חזק, כי יש לי סדר גודל של כמעט

60 עובדים – משתלמים ותאילנדים. אני ומגיע יחסית מאוחר, בעשר בלילה, הביתה.

מתוקה לא מתה מדאגה?

מתוקה עם הנכדים, יודעת שהבעל שלה בחוץ עושה מה שהוא צריך לעשות. היא ממש לא

מקרצת...

אחרי 12 בלילה, כשהגעתי כבר הביתה, כמובן שהגעתי עם בגדים מגואלים בדם, מתוקה אומרת:

"בוא נכבס", אמרתי לה: "זה לא הולך לשום מקום", שמנו בשקית זבל וזהו, שלא יישאר בבית.

באזור 2 לפנות בוקר אני מקבל טלפון: "איציק, אתה יכול להביא את נעמה רוטנברג?", התקשרו

אליי מהחמ"ל, הייתי מאד מאד פעיל בקשר עם החמ"ל, ביקשו שאלך לקחת אותה, כי החברה'

של כפר עזה יצאו בין 2 ל- 3 בלילה למועדון לחבר שלנו. מכפר עזה הם יצאו עם רכבים ממוגנים,

עם "פנתר", ועם ה"זאבים", בכל מיני מכוניות ממוגנות, וחלק גם בלי מכוניות ממוגנות, עם

רכבים כאלה ואחרים, הם היו בסעד ממש זמן קצר יחסית, הגיעו לפה אוטובוסים לפנות אותם.

רצו שנעמה תלווה אותם, והיא, חמודה, אמרה: "אני לא באה בידיים ריקות", לקחה את כל מה

שהיה על השיש, בארונות, שוקולדים וכו'... עד שהגענו הם כבר נסעו, היא לא זכתה לפגוש אותם.

פה נגמר הלילה. ניסיתי ללכת לישון, כמובן שאי אפשר ללכת לישון. על הבוקר כמובן אני יורד

למטה, הפועלים יודעים שהם לא באים לעבודה, עושים סבב אצל הפועלים לראות שהם מסודרים.

הכל בסדר. הם רצו ללכת לחדרים להביא אוכל, לקחו את ה"קלאב-קארים" שלנו ונסעו, אמרתי

להם: "אל תסעו כולכם, סעו בקבוצות קטנות, שאם יקרה משהו – שיקרה מה שפחות נזק. תלכו

ותחזרו, תלכו ותחזרו, לא כולם כמו עדר". ככה זה היה.

נורא מרשים אותי האופן ששמרת עליהם.

זה לא ברור לך מאליו? לי זה ברור בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים. החברה' האלה, אני מצדיע

להם בכל יום שהם איתנו, הם בעצם "התותחים" של סעד.

(בשלב זה סיפר איציק באריכות על פינוי החללים לסעד, מיום ראשון ועד יום רביעי בשבוע הראשון

של המלחמה. תוך התייעצות עם הרב ארי ובמעורבות הרב אליאב. כמובן שפעלו בנושא גם אנשים

נוספים בדרגות גבוהות מן הרבנות הצבאית. מחמת הקושי הרגשי בנושא העדפנו שלא להיכנס

לפרטים. הסיפור המלא שמור במערכת).

... זאת היתה עבודת קודש. אי אפשר לתאר את זה...

גמרנו כרגע את הקטע הכי מורכב מבחינתי (כך מסכם זאת איציק).

במקביל תוך כדי הלחימה ביום ראשון, קיבלנו ידיעה, שמאיר, הבן של עזריאל (אסף, השותף שלנו

בחממה) נפצע, הבן שלו קצין בשלדג, נכנס לכפר-עזה ונפצע שם. היד שלו מנוטרלת. כרגע הוא

בפיזיותרפיה אבל הוא כבר חזר ליחידה שלו, לא בתור לוחם, כקצין אג"ם.

ציפיתי שבימים הראשונים תהיה לי איזו שהיא עזרה. כל החברה הצעירים של החממה מגויסים. ועזריאל היה חייב להיות עם הבן באיכילוב.

והכי נורא היה הסיפור עם הפועלים התאילנדים. הם מקבלים סרטונים מכל מיני חברים על גודל האסון שהתאילנדים חוו ביישובים של העוטף, השכנים שלנו, עלומים ועוד כהנה וכהנה. כל הזמן הראו לי סרטונים בטלפונים, בהתחלה לא רציתי לראות, אבל אחר כך הבנתי שאני חייב להיות אמפתי אליהם.

בשלב הזה הם עוד לא רצו לחזור הביתה. אני מנסה להסביר להם שמה שהיה – היה, שמהיום השני אנחנו כבר לקחנו את השליטה (על המצב הביטחוני) חזרה, "שאנחנו נותנים חזק בום בום בעזה". כמובן, זה לא יותר מדי משכנע, ומה עוד שהשגרירות והמלך העמידו מטוסים לטובת החזרה שלהם הביתה, והמלך עוד הבטיח להם סכומים מאד גדולים, למי שיחזור הביתה, וכמובן שאלו שחזרו בסוף לא קיבלו כלום...

הדבר הכי מרגיז והכי מעצבן זה שאז הגיעו כל מיני יפי נפש מ"אחים לנשף" שבאו בעצם "להוציא את התאילנדים מסעד" (איציק מחווה בידי תנועת ביטול). כי אנחנו לא שומרים עליהם מספיק. הם לא באו להוציא אותי או אותך, הם באו להוציא את התאילנדים! כיוון שהיו שומרים בשער אמרתי: אין מצב שמישהו מוציא מפה פועלים, בלי המשרד האחראי על התאילנדים ודרך השגרירות. אין מצב שבאים וגונבים לנו פועלים. חברה' שרצו לעזוב – הגיעו לשער של סעד, היתה הסעה מסודרת דרך השגרירות, איפשרנו להם ללכת, כיאה לפועלים מסורים. אבל מצד שני – יפי-נפש שבאים לכאן ולוקחים את הפועלים? זה לא.

...ואז, ברגע שהבנתי את עוצמת המשבר שלנו, קרי: איציק לייכטר החליט עם עצמו שבמקום שאין איש – תהיה אתה האיש, צריך לקחת אחריות על כל מה שקשור בטיפול השוטף בסעד. כבר בשבת באזור 11 בבוקר כשכרמל נאלץ לעזוב. הוא אמר לי: "איציק אני חייב, גייסו אותי, אני עולה לרמת הגולן", ואז הבנתי שבעצם צריך לקחת פיקוד. אף אחד לא מינה אותי. אני מיניתי את עצמי. וכמובן שלא עשיתי את זה לבד. היו לי עוד הרבה חיילים, חיילים מסורים. לאחד מהם אני צריך ממש להצדיע – זה בוקי.

בוקי היה אז במצב של אי-ידיעה גדולה לגבי מצבו של דור ז"ל... ולמרות אי הידיעה המשיך להיות נחוש לעזור, בכל בעיה שעלתה - אפילו הכי קטנה, ידע בדיוק את מי להפעיל, הרבה דרך תמיר, ראש המועצה שלנו, ואנחנו היינו כל הזמן בקשר. אנחנו חברים מאד טובים, יכולים לדבר ביחד, להתייעץ. הרגשתי שאני חייב קשר ל"עולם החיצון".

ומי עוד היו ה"חיילים" שלך שעזרו לך?

הרבה מאד - חגיב, תוך כדי הבלגן הגדול, איתו יכולתי להתייעץ, להיות פרקטי, כולם היו באטרף של הלחימה סביבנו ושל כיתת הכוננות, צריך לקחת בחשבון שרק ביום שלישי כבר עזה היתה מטוהרת לגמרי.

היינו מעורבים, גם מתוקה וגם אני, בעזרה בפיוני של החברים המבוגרים. לאה כ"ץ, משפחת בנימין סלנט, אברהם ימיני, משפ' ברחי, גם בזה התעסקתי, זה היה ביום שני. הגיעו לפה מתנדבים, אנשים טובים מכל מיני מקומות בארץ. הם עזרו בהסעות. היה צורך לקחת את המתנדבים האלה ולתאם עם הבנים מחוץ לסעד שיבואו לקבל אותם.

ואז ברגע שעזריאל חזר, הוא מסתכל עלי ואני מסתכל עליו ואנחנו אומרים לעצמנו: "או קי. חושך מוחלט". מסתכלים ולא מבינים איך אנחנו מתקדמים. ובעצם הראשונים שהגיעו לעזור לנו היו משפ' דויטש מסוסיא, משפחה שלמה. אח של שעה (דויטש ז"ל), מרדכי, ביחד עם ילדיו, וחלק

מחנתנו. הם בעצם המתנדבים הראשונים שהגיעו לפה. זה היה בשבוע הראשון כשעוד היתה פה ממש לחימה.

היו לנו המון תקלות עם הגנרטורים. נעזרנו הרבה במשפחת דויטש גם בנושא תדלוק הגנרטורים. הגנרטורים עבדו פה שעות נוספות כי כל הזמן היו לנו תקלות חשמל.

קיבלנו עזרה מבניה מרחוק, הצלחנו להפעיל את הגנרטור, יורם הגיע ביום השני או השלישי. ואני רוצה לציין בעלון ולומר מילה לזכותם: היה חשמלאי מאשקלון, אופיר סאסי מחברת "מיתוג מרום", והוא אמר: "אני לסעד מגיע, אין מצב!" הצוות שלו לא היה מוכן בכלל להגיע לסעד! אופיר עלה על עמוד המתח הגבוה והחזיר לנו את המתח לסעד. בלי מנוף ובלי שום דבר. והפחד הכי גדול שלו היה שהולכים "להוריד אותו", כמו שקרה עם החשמלאים באזור זיקים (שנורו בטעות כיוון שנחשדו כמחבלים). בן אדם אחד בודד שהגיע עם הציוד. וגם דויד זלינגר מכפר מיימון עזר לנו מאד. עכשיו נסיים את הסיפור של הרפת. אמרו לנו: אוקי. תשפכו את החלב (מן החליבות של השבת וימים ראשון ושני בתחילת המלחמה. לא היה מי שיבוא לפנות את החלב). יצרתי קשר עם הנהג שמגיע לסעד לפנות את החלב. שאלתי אותו: "יש לך בעיה להגיע לסעד?" הוא אומר לי: "אין לי שום בעיה, אני כבר עובד שנים בסעד, אבל אני צריך ליווי, אחרת לא ייתנו לי להיכנס".

אמרתי לו: "או קי. תגיע מאזור בית קמה ואנחנו נדאג לך ליווי. אני אפגוש אותך באזור נתיבות". ידעתי שכדי להיכנס לאזור סעד הוא צריך לעבור ארבעה מחסומים. נתתי לו תדריך מלא. היו לי מדבקות של "ביטחון שדות נגב" על הרכב, ובעזרת המדבקות האלו וה"קוז'אק" על הרכב, פגשתי אותו בנתיבות ואמרתי לו: "תשמע, אתה נצמד אליי כל הזמן, וגם כשהחילים צועקים עלי משהו, אתה נצמד אליי כל הזמן לפגוש של האוטו". עברנו את נתיבות, עברנו את תקומה, עברנו את שובה והגענו לסעד ובכל מקום אני אומר שזאת מכלית של חלב שבאה לפנות את החלב של סעד, ודווקא בכניסה לסעד - פה "קרצצו" לנו הכי הרבה.

קצת לפני הכיכר אומרים: "אין אפשרות, אין מצב שרכב אזרחי נכנס פה לסעד".

אז אני אומר להם: "אבל צריך לפנות את החלב!"

ואז אני אומר לחברה' של המשטרה הצבאית שהמשאית צריכה להיכנס ואני אומר לחיילת: "אני הרבש"ץ של סעד", ואז היא אומרת לי: "אבל אין לנו את האישור של החטיבה". אמרתי לה: "תתקשרי לצביקה המח"ט, יש אישור!" "אה, יש לך אישור מצביקה המח"ט?" וככה נכנסנו עם המכלית. כשהמכלית התחילה לשאוב את החלב כאילו ירדו לי 800 טון ממני!

ואחר כך הוא המשיך לבוא לפנות את החלב?

כן. ובכל פעם היו בעיות, טלפונים וסיפורים. ותמיד במחסום של סעד לא נותנים לנו להיכנס. אבל ה"קוז'אק" על הרכב והמדבקות של "ביטחון שדות נגב" - זה משהו מנצח!

ייאמר גם לזכותו של תמיר (עידאן, ראש המועצה שלנו) שבאותו שבוע הוא נתן הוראה ליוני ממו, (העוזר של תמיר במועצה): "כל מה שאיזיק צריך לסעד - תנו לו הכל! הכל!..."

היה לי מאד חשוב למשל הסיפור של הווסטים הצהובים (האפודים הזוהרים) בשביל כל מי שעובד בחממות, החברה' שנשארו לעבוד בסעד, אם זה הרפתנים או בחממה ובכלל. החיילים ידעו שכל מי שמסתובב כאן עם החליפה הצהובה - הוא משלנו,

קיבלתי את זה מיוני ממו, שנתן לי מן המועצה "בוחטה" של ווסטים. החליפה הזאת בעצם הצילה את אחד הפועלים שלנו, פועל סורר, שהחליט שהוא הולך לגינה שלהם מאחורי הגזר. אני אסרתי עליהם ללכת לגינה הזאת. ביום ששי של השבוע הראשון אני מקבל טלפון: "התצפית מעל הגזר מזהה אנשים באזור הגינות של התאילנדים, מאחורי הגזר". ואז אני שואל: "יש לו חליפה צהובה?"

שואלים בקשר ואומרים לי שכן. אמרתי להם: "לא לירות, לא לירות!" זה פועל תאילנדי. סיפר לי המפקד שלהם יותר מאוחר שהוא כבר היה על הצלב, הוא היה על הצלב (כלומר – על הכוונת). ואני מגיע לשם והוא (הפועל) אומר לי: "רגע, אבל עוד לא גמרתי..." ואני שואג עליו! ואני אומר לו שהוא פשוט קיבל את החיים שלו במתנה, שיגיד תודה...

(הראיון נעצר כאן מפאת השעה המאוחרת. נקווה להמשיך ולתעד את סיפורו של איציק גם בהמשך, בגיליונות הבאים, בע"ה. לאיציק חשוב מאד להמשיך ולספר גם את סיפורם של המתנדבים הרבים שבאו לסייע לסעד).

תודה גדולה מעומק הלב לאיציק שלנו על שפרש את חסותו על סעד בכל החודשים הקשים הראשונים של המלחמה, באומץ לב, במסירות ובנאמנות מופלאים. כולנו חבים לך רבות, ומאחלים לך ולכל משפחתך, המסייעת על ידך, הרבה בריאות, וימים יפים יותר של שקט ושלוה, וישיבה לבטח על אדמתנו.

ראיון וכתובה: ח'ית רפ"ל

מתוך עלון פרשת חיי שרה (10.11.23)

אחשבות הצקבות השבת השחורה

אני אחות. לפני שאני מרצה לסייעוד, לפני שאני חוקרת, לפני הכל ותמיד – אחות! השבת של ה 7/10 תפסה אותי מחוץ לקיבוץ. התארחנו אצל משפחתנו במושב סמוך לאופקים. התעוררנו לקולות הטילים וחשבנו כמה חבל שאין לנו ממ"ד, אבל שבע"ה תכף הכל יעבור. אך כמו כל עם ישראל, מהר מאוד הבנו שהפעם זה לא עוד מטח רקטות "רגיל" והתחברנו מיד לרשתות החברתיות. אירוע רדף אירוע, וכל רגע נודע על עוד נפגעים בזירות רבות. עוברת בראש מחשבה 'איך אפשר לעזור'. אם הייתי עדיין קשורה למוסד רפואי כלשהו הייתי כנראה קופצת מיד. רצה הגורל וסיימתי את עבודתי בסורוקה בדיוק חודשיים קודם. כותבת לאחות האחראית: "אני רוצה לבוא, להתנדב, אפשר?" אבל כולם בכאוס מטורף, כמויות של פצועים, אירוע רב נפגעים, היא צריכה לתפעל מערך שלם ולא מתפנה לענות לי. אחרי שבוע היא תחזור אלי ותשאל אם עדיין רלוונטי... אז בכל זאת, מה עושים? איך אפשר לשבת מנגד? לאן אני יכולה להגיע ולתרום את חלקי? מוכנה לעשות כל מה שיידרש, רק בבקשה תפעילו אותי!!

ביום ראשון מצטיירת תמונה שונה. האירוע נבלם. כמויות עצומות של הרוגים, פצועים ונפגעי חרדה מפונים לבתי החולים והצוותים מתוגברים. אנחנו מפונים עם כל הקיבוץ למלון בים המלח. הראש לא נח. למעלה מ-20 שנה אני אחות, ליום הזה הוכשרתי, ועכשיו כשכל כך צריך אנשי צוות מקצועיים אין מי שינווט ויגיד לי לאן. התסכול גובר.

ביום שני אני שומעת מריקי שמכבי הולכים לפתוח מרפאה במלון. "אני בפנים, כל מה שצריך". למחרת מגיע צוות שלם ומקים תוך שעותיים מרפאה לתפארת: עמדת אחיות, מעבדה, רופא משפחה, ילדים, בריאות הנפש. כולם מגוייסיים. כולם רוצים לעזור. מרגישה שמצאתי את המקום שלי. עוגן אחד בתוך כל הטרללת הזאת...

חולפים עוד כמה ימים, סוגרים שבוע ראשון במלון, ולאט לאט מבינים שהפעם זה לא הולך להיות קצר. השמועות מדברות על מספר חודשים. מצב החירום הופך לשגרה, וחוסר הוודאות הוא הדבר

הכי וודאי כרגע. כבר לא נטפל רק בדברים דחופים, מכבי מארגנים שירותי בריאות כדי לשמור על אוכלוסיית המפונים חזקה ובריאה בעורף: רופא עיניים, עור, אף אוזן גרון ואפילו אורתודנט. עוגן נוסף.

אנחנו חודש אחרי השבת השחורה, נדמה שהמרפאה עובדת היטב וכל אחד יודע את תפקידו. אנשים מקבלים את השירותים הרפואיים ואפילו אפשר לומר שזכינו לשפע וזמינות שכתושבי הפריפריה אנחנו לא רגילים להם. שאפו למכבי! עכשיו יש יותר זמן ואני ממשיכה לחשוב מה אפשר היה לעשות, ואיך נהיה מוכנים יותר בעתיד.

התברכנו במספר לא קטן של אחיות ואנשי צוות רפואי בקיבוץ, וכולם רוצים לתת יד. עם פתיחת המרפאה יצרתי קבוצת וואצאפ "מרפאה בחירום ים המלח" וצירפתי את ריקי ונטע והילה וכרמית ונעם והילרי וחגית.... כבר חושבת על השם החדש לקבוצה אחרי שהכל ייגמר והמרפאה פה תיסגר (במהרה בימינו), ועל כל שאר אנשי הרפואה בסעד שאצרף אליה. נמשיך לתת גיבוי לקהילה כמי שהוכשרנו לכך גם בימים שקטים. כי כמו שאנחנו חזקים בחירום, עלינו להיות חזקים בשגרה.

ר'נת אברהם

תמונות מלחמה

רציתי לכתוב מ"השבת השחורה

מיקי פרוכטר:

"בשעות אחרי צהריים המוקדמות של שמחת תורה, פתאום דופק בדלת שלי חייל: הנכד שלי יונתן, הבן של גלעד. מסתבר שהוא וחבריו מיחידת מגלן המתינו שעות רבות בדשא ליד הבית של שייע בר-חי. בכל פעם הקפיצו אותם לאחד הקיבוצים לפרוץ ולחלץ. פעם לכפר עזה, פעם לנחל עוז.

בנחל עוז נהרג לצערנו המפקד שלהם, סגן מפקד יחידת מגלן - רס"ן חן בוכריס ז"ל. בימים שלאחר מכן הפכתי להיות תחנת הרענון שלהם: בכל פעם באו כמה מהם להתקלח, וחזרו לכוננות מול השער המערבי של סעד. הוצאתי להם פיצות שיש לי תמיד במקפיד והם היו מבסוטים. האמת, שהנכד שלי די שיגע אותי. הוא מכיר אותי ויודע שאני לא תמיד רץ לממ"ד, והוא רק שיגע אותי שאכנס לממ"ד ואסגור את הדלת, ולא לעשות ככה, וכן ככה... הוא הבין מה קורה אבל אנחנו לא הבנו כלום...

עד היום הנכדים משתמשים בבית שלי כתחנת רענון: הנכדה שלי היא קצינת מבצעים בגדוד צנחנים שבו הסמג"ד הוא נריה לנדאו. בחצות הלילה השבוע, הם הגיעו לסעד בהמתנה לכניסה לעזה. הנכדה שלי העירה את הבן שלי בשלוש בלילה כדי למצוא מפתח לבית שלי... בחמש בבוקר קיבלתי ממנה תמונות מהבית שלי...

בהמשך היא עדכנה אותי גם שפתחו להם במיוחד את הכלבו. צור גולן האלוף! והם נהנו משפע של פינוקים. כיף לדעת שסעד ממשיכה להיות בית עבור בני המשפחה בתפקידים השונים".

ח'ית מקוריה:

"האמת, שאני לא מצליחה להיזכר בתמונה אחת, כי כמעט לאורך כל היום הייתי פשוט בקיפאון מתמשך..."

בכל זאת אנסה לתאר את הרגע בו הבנתי שקורה משהו גדול מהרגיל. התחילו בומים רציניים בבוקר, הבאנו את הילדים לממ"ד.

סביב 9:00-10:00 הדלקתי את הפלאפון וראיתי שיש לי המון הודעות ושיחות שלא נענו. גיסי בדיוק התקשר והוא שואל אותי "איפה את?", עניתי לו שבבית. הוא שואל בלחץ "איפה בבית?" אמרתי לו שבמטבח. הוא נזף בי להיכנס מיד לממ"ד, ואמר לי שיש חדירת מחבלים בכל העוטף. לא הצלחתי להגיב לו. מיד כששמעתי את המשפט הזה פשוט קפאתי. פתאום קלטתי ופשוט לא הצלחתי לדבר. לא האמנתי שזה מה שקורה. מאותו רגע נפל עליי מסך שחור והרגשתי פחד שלא הרגשתי בחיים שלי. בחיים שלי לא פחדתי ככה. שמעתי את כל הרעשים מסביב והיה לי ברור שהלך עלינו. שזה רק עניין של זמן. לקח לי המון זמן לחזור לעצמי. עברו עוד כמה ימים ארוכים שהרגשתי בתוך סרט רע".

מיטת הכאן:

"בחרתי דווקא לדבר על רגע של תקווה. של אנחת רווחה. זה היה הרגע שבו חגיב חזר. חגיב באותה שבת החליף את סאסי כך שהוא יצא ממש מוקדם. כמה דקות אחרי שש וחצי הייתה לנו נפילה מחוץ לבית, בכניסה. הוא היה נוכח בזמן הנפילה, וממש כמה דקות אחר כך היה צריך ללכת, ככה שמצאתי את עצמי לבד בממ"ד עם שישה ילדים. אחת הבנות ממש חששה ורצתה את אבא. הסברתי שאבא לא יכול לחזור בזמן הקרוב, וזה היה לה קשה מאוד. למזלי דיברנו עם משפחת דנין (חפני ומירב), והיא רצתה לעבור אליהם. הדבר הכי טוב שקרה הוא שעברנו את היום הזה יחד עם משפחת דנין. בסוף, סביב כל היום הזה בלחץ ובהיסטריה ובפחד ובחששות, יש משהו ביחד הזה שמוריד את מד הלחץ. לי זה מאוד עזר. הקשר עם חגיב נותק סביב 9:00, ואז הוא היה בלי פלאפון ולא כל כך ידענו מה איתו. חוסר הידיעה הוסיף כמובן למד הלחץ. באיזשהו שלב אני רואה שחלק מחברי כיתת כוננות חוזרים הביתה, שותים משהו. וחגיב לא חוזר. ואני לא מצליחה להבין למה כולם חוזרים והוא לא. היו לי בערך חמש שעות בתוך היום הזה שלא הבנתי מה איתו ואיפה הוא ולמה הוא לא חוזר. התחיל להחשיך, והוא עדיין לא בקשר. לא ידענו אם הוא בסדר, הוא יצא כל כך מוקדם... מה קורה איתו כל השעות האלה? לאט לאט טפטפו לי מידע: בהתחלה אמרו שהוא בכניסה לכפר עזה, בסוף הבנתי שהוא נמצא ממש בפנים. אני חושבת שלא הבנתי את גודל הזוועות שקורות שם. הבנתי שיש הרוגים ומחבלים, אבל הידע שהיה הוא לא כמו היום. זה קצת הציל אותי שלא ידעתי מה מתחולל שם. באיזשהו שלב הבנתי שחגיב מחכה לחילוץ כי הוא לא יכול לצאת מכפר עזה. **בערך בשלוש בלילה הוא חזר**. חפני היה על המשמר, לא הלך לישון... הוא ניסה לשכנע אותי לישון אבל אני לא הרפיתי. נשארתי איתו ערה... ייאמר לזכותו שכל היום הזה חפני ממש הרגיע ושמר עלינו ונתן לנו תחושת בטחון. בשניה שבה חגיב נכנס, שראיתי אותו עם המדים... רצתי אליו, חיבקתי אותו! וגם רציתי לחנוק אותו באותה נשימה... זה היה רגע של נשימה לרווחה. ברוך ה' שהוא חזר אלינו בריא ושלם. הרגשתי בחיבוק שלו שהוא עבר הרבה, שהוא חווה, וראה דברים קשים. אבל הרגשתי שעכשיו זה הזמן לעטוף ולשמוח על זה שהוא כאן, ועוד יגיע הזמן גם לדבר ולפתוח את כל מה שהיה שם..."

ריכזה את הצדויות והצלחה על הכתב: רתם קוט.

מתוך עלון פרשת תולדות (17.11.23)

הסיפור שלנו מהשבת החורה

בשמחת תורה אירחנו זוג חברים טובים. בשעה 30:6, כמו כולם, נפגשנו בממ"ד בפיג'מות ובמבטים מבוטאים בניסיון להבין מה קורה פה... (יצויין שבועז ואני היינו ערים ממילא, עקב לילה לבן של עברי ☺). אחרי בערך 40 דקות בממ"ד, ניצן התעורר. הוא מסתכל עליי בפרצוף מוזר. אני אומרת: "פצקי, כולנו פה איתך בחדר... זה מוזר או שזה כיף?" והוא עונה בחיוך: "זה כיף!".

אחרי כמה דקות שמענו צעקות בחוץ. פתחנו את הדלת וראינו מרחוק דמויות רצות... ניסינו להבין מה קורה שם אבל הן נעלמו. דפנה, החברה שהתארחא אצלנו, אמרה "הם לבושים בבגדי שבת, אלה אנשים מכאן!", אוראל בעלה אמר "הם נראים עובדים זרים ואבודים". אחרי עוד כמה דקות שוב אנשים רצים באזור החניה של הגנים. הסתכלנו מה הם עושים, והם התקרבו לשורת הבתים של שרה רוזמן ויוסלה קארו.

ראינו ארבעה חברי צעירים אחוזי אימה. קראנו להם שיבואו, ושאלנו אם הם צריכים עזרה. את המבט שלהם לא אשכח. מעולם לא הרגשתי חוף מבטחים עבור מישהו כמו שהרגשתי באותם רגעים. כאן המקום לציין, שלקח לנו זמן להבין מה קורה בחוץ... עד שפתחנו פלאפונים, וגם אז לא לגמרי עיכלנו. היינו עסוקים באירוח החברים מהמסיבה. הושבנו אותם במרפסת וניסינו להרגיע... הבאנו קפה ועוגה, וחזרנו שוב ושוב על משפטים כמו "ככה זה כאן, זה יכול להיות מבהיל אבל עוד מעט יהיה אפשר לצאת ותוכלו לחזור הביתה"...

החברה ניסו לספר דברים, ניסו להראות לנו מה הם רואים בפלאפון אבל התעקשו לא להיחשף סתם לחדשות באמצע החג. הם בקושי הצליחו לדבר, וכיוון שהילדים היו ערים ולא רצינו שייבהלו, ביקשנו בעדינות לא לספר דברים מפחידים כי אנחנו מנסים לשמור על אווירה רגועה (מיותר לציין שלא הבנו כלום ושום דבר - מהיכן באו ומה קורה בחוץ). כשהבנו שצריך להיכנס לבתים, סגרנו את הדלת ונכנסנו פנימה. ארבעה נערים מבוהלים יושבים במעלה המדרגות של הבית שלנו ועונים לשיחות ללא הפסקה, כאשר במקביל אנחנו מנסים לשחק עם הילדים ולשדר רוגע ושגרה. אחרי בערך שעה, פתאום הגיעו בריצה עוד שני חברי, כשאחד מהם מדמם מהיד ומסביר שירו עליו. אז כבר הבנו קצת יותר שיש פה משהו גדול יותר...

בעזרת אריאל סאסי (ששאל אותי בשיחת הטלפון לגבי האורחים המפתיעים שלי: "רתם, את בטוחה שהם לא מחבלים?") שם הבנתי באיזה כאוס אנחנו...), שלחנו אותם לבית שקמה ומשם המשיכו לביתם. ב"ה לפני שבועיים קיבלתי מהם הודעות נרגשות על כך שהם מודים לנו שהיינו חלק מנס ההצלה שלהם. התנצלתי וסיפרתי שבאותם רגעים ממש לא הבנו מאיזה תופת הם הגיעו, ואולי לא היינו מספיק רגישים...

בשעה 30:10 בועז כבר הוקפץ למילואים, והיה חזור מטרה לצאת כמה שיותר מהר. אני לעומת זאת הטלתי וטו ואמרתי שאני לא נשארת בלעדיו (הוא היה חמוש). לאחר התלבטות עם יאצ בטלפון, הבנו שמותר לנו לעבור להורים שלי ברגל. ביקשנו מהחמ"ל שמישהו יגיע ללוות אותנו בנוסף לבעוז. אחרי זמן מה שמענו צעקות מחוץ לדלת. כולנו עם פרצוף מבוהל. בועז שולף את האקדח ומוכן למה שיבוא... אנחנו צועקים: "מי זה?" ולא שומעים מענה. צועקים שוב... מפוחדים מאוד. פתאום קול מוכר עונה: "זה ניצן לנדאו! בוזי תפתח!!! איזו הקלה..."

השיירה יוצאת לדרך: בועז ראשון עם אקדח שלוף ועגלת תינוק ביד השניה, אחריו אני עם ניצן על הידיים, דפנה, חברה שלנו, עם עברי על הידיים, אוראל החבר עם עגלה נוספת ובתוכה ארוחת החג

שחיממנו על הפלטה, ניצן לנדאו סוגר מאחורה עם אקדח, ומחזיק את המזוודה שלנו על כיסא האופניים שלו... תמונה שלא אשכח.

לב פועם מהר וחזק ופחד מוות אמיתי. לאורך הדרך שומעים רעשים ויריות ככל שמתקדמים לכיוון השכונה וכפר עזה. שם התאחדנו עם המשפחה שלי ונרגעתי קצת יותר... בועז, אוראל ויובל הספיקו לצאת לסייע לכיתת הכוננות לפני שיצאו למילואים. את בועז פגשתי לראשונה ביום רביעי שעבר, אחרי כמעט חודש שלא התראינו.

רתם קוט

נס השבת השחורה שלנו

סיפור נס השבת השחורה שלנו מתחיל כבר ביום שני בלילה, ארבעה ימים לפני התופת הגדולה. מצאנו למשאית הבית שלנו קרחת יער יפה **בחניון רעים** והתלהבנו - בסוף השבוע תכננו לחגוג יחד עם עוד כ-30 איש יום הולדת לחברה, והנקודה נראתה לנו מושלמת. הלכנו לישון בהתרגשות גדולה. בבוקר התעוררנו וסביבנו גדרות מתכת ומשאיות עמוסות ציוד. פקח קק"ל העונה לשם 'לוגסי' הגיע כדי לפנות אותנו. לוגסי קידם אותנו בחיך ואמר שאנחנו לא יכולים להישאר כי במקום מתוכננת בסוף השבוע **מסיבה ענקית** ובה כ-3000 משתתפים. הוא שאל לאן נלך וענינו שכנראה נחגוג בחורשת סעד או ב"חץ השחור". לוגסי חיך ואמר מילים שיילכו איתי לעד: "כבר כמה חודשים אני רואה אתכם מסתובבים בחורשות קק"ל באזור, ותמיד אתם משאירים את המקום יותר נקי משקיבלתם אותו, לכן אכוון אתכם לנקודה שם אף אחד לא יפריע לכם. שמה בערבית 'באשאושה' ('חניון יעקב הררי' שעל נחל הבשור, בין רעים למגן, עמוק בשטח)". על אף ההיכרות העמוקה שלי עם חניוני הנגב המערבי, לא הכרתי את הנקודה שהתגלתה כשקטה ומבודדת.

ביום שישי חגגנו עם החברים והתעוררנו **בשבת בבוקר בשעה 06:20** לקולות פיצוצים חזקים. כמה חברים ארזו את עצמם וברחו במהירות, ונשארנו 16 איש בחורשה. לאורך היום כולו היינו חשופים בשטח, שמענו יריות מנשק קל, ראינו מסוקים תוקפים, רכבים נמלטים, ולקראת אחר הצהריים עמדנו בענן אין סופי של אפר, וגם הרחנו את שריפת הבתים ברעים. קיבלנו ידיעות מקוטעות על המתרחש, על החדירות לנחל עוז וכפר עזה, אבל לא הצלחנו ליצור קשר עם הצבא ופיקוד העורף, ולא היה מי שייתן לנו תשובות לאן לברוח ומתי. דאגנו למשפחות שלנו והיינו חסרי קרקע וידיעה לאורך שעות.

הבנתי שאנחנו בנקודה מרוחקת, והפחד הגדול שלי היה על סעד ועל בתנו שי, ששהתה כל השבת בממ"ד אצל ההורים שלי.

לקראת ערב הלחץ בקבוצה עלה ורבים רצו לנסוע הביתה, אך משהו בי התעקש שעדיף לחכות בנקודה הנעלמת מאשר לצאת אל הלא נודע. בשעה חמש וחצי הופיעו לפתע שני טנקים שפתחו את הציר בין צומת מעון לחוות טל-אור.

כשהטנקים הגיעו עברנו חווית אימה אמיתית ומוחשית. עקב השמועות שהמחבלים גנבו רק"מ צה"לי (=רכב קרבי משוריין) וצידוד התותח לעברנו, חשבנו שעומדים לפתוח עלינו באש ורצנו על נפשנו לתוך הנחל. כשהבחנתי שלמפקד הטנק יש קסדה לראשו, הבנתי שמדובר בכוחותינו ומיהרתי אליו. המפקד הופתע מאוד לראות אותנו שם, ואישר לנו לנוע דרומה לכיוון צומת אורים. עם רדת האור התארגנו בשיירה ויצאנו.

כשהגענו לכביש הראשי נגלו לעינינו מראות קשים ומבעיתים : רכבים ירויים ושרופים בכביש עצמו ומצדדיו, אמבולנס מהבהב עם דלתות פתוחות וריק מאדם, ציוד המפוזר לכל עבר, נסענו בחושך מוחלט, מבלי לדעת מה יכול לתקוף אותנו מתוך האפלה. נסענו במהירות מבלי להביט, עד שהגענו לצומת אורים, שם כבר היו כוחות צבא רבים.

בדיוק יצאה השבת ואמא שלי, בנחישות ובבהילות, ניצלה את הדקות הבודדות בהן היה אפשר לצאת מהקיבוץ והעלתה את שי על רכב שיצא לכיוון קריית גת. חברנו אליה לשם ונמלטנו אל ההורים של נועה במודיעין.

לאחר חמישה ימים חילץ עבורנו חבלן של משטרת ישראל את המשאית לאופקים, ומאז אנחנו יחד איתה במצפה רמון.

אני מקדיש את מילותיי לחיים כצמן הי"ד, חבר שחגג איתנו בליל שישי, ונרצח בביתו שבחולית בשבת בבוקר. איש שלום ואהבת חיים. יהי זכרו ברוך.

דנתן כרמלי

מתוך עלון פרשת ויצא (24.11.23)

הסיפור של מנחם בלומנפלד, פרמדיק מד"א, על השבת השחורה

ראיון צרוק שהתקיים בתאריך 20.11.23 במלון נבו.

הראיון המלא שמור במערכת. השמטנו תיאורים קשים של פציעות וכן פרטים נוספים, מפאת קוצר היריעה. ההערות בסוגריים הן של העורכת.

מנחם, חבר קיבוץ סעד, פרמדיק במקצועו. בשנים האחרונות עוסק בהוראת רפואת החירום כמקצוע אקדמי באוניברסיטת בן-גוריון, אך מעיד על עצמו שהוא "איש שטח, אוהב את הפרקטיקה, שומר על כשירות מקצועית וחונך את דור העתיד של הפרמדיקים". זה סיפורו:
באותו יום שישי, ערב שמחת תורה יצאתי למשמרת של 24 שעות בתחנה הקבועה שלי שבה הכיתי שורשים צוחר, במועצה האזורית אשכול. יש שם ניידת טיפול נמרץ אחת שנותנת שירות 24/7 לכל היישובים והקיבוצים באזור החל מכרם שלום גבול מצרים בואכה בארי וכמעט אופקים... המשמרת היתה יחסית רגועה. פעם אחת יצאנו למסיבה ל"נובה" לטפל במישהו, בלילה עצמו עבדנו, אפילו הגענו פעם אחת לסעד. התקן שלנו הוא התקן הבסיסי: ניידת טיפול נמרץ, נהג שהוא חובש או פרמדיק, ומאחור פרמדיק שתפקידו להיות המטפל.
30:6 אזעקות.

באפליקציה של מד"א אני מתחיל לקבל **מבול** של הודעות על ירי בכל מקום אפשרי באזור ובארץ. בדרך כלל כשקורה דבר כזה - או שזה אירוע אמת או שיש כאן תקלה. הבנו שזו לא תקלה. היו פה כמה מרכיבים מהם הבנו שזה אירוע חריג. השעה - 30:6 - זו שעה שמי שהיה בצבא יודע שבד"ר"כ האויב מתקיף, גם בגלל הירי המאסיבי מאד, וגם בגלל שלא היתה לנו שום התראה מקדימה. הבנו שקורה משהו בגזרה אבל אף אחד לא הבין באיזה סדר גודל זה.

לא עברו כמה דקות וקיבלנו קריאה על פצועים, עדיין פצועים מנפילות (של טילים), באזור בני נצרים. התמגנו מיגון אישי של שכפ"ץ קסדה, לא משהו שמגן מירי, ויצאנו לאירוע. ופה בעצם קיבלנו כמה החלטות באופן רנדומלי, לא באמת עם הבנה מעמיקה, והן כנראה שהצילו את חי הצוות.

נסיעה שגרתית לבני נצרים היא בדרך כלל בכביש 232, דרך צוחר - צומת מבטחים. הנהג שלי (שמו חנניה אלמקייס), אמר לי: "בוא ניסע בדרך השדות, דרך החממות, דרך היישובים." אמרתי לו: "שמע, יש לנו פצועים קשה שם, בוא נתקדם." והוא עונה: "מנחם, יש הרבה נפילות. אם ניקח ציר שהוא קצת יותר עורפי, הסיכוי שלנו להיפגע, אולי ממרגמות, הוא נמוך יותר." הסכמתי.

נסענו משם. כנראה שאם היינו נוסעים על כביש 232 היינו פוגשים את המחבלים בדרך... הגענו לאזור נווה, היינו אמורים לעשות חבירה עם כונון של מד"א, עקיבא, נהג אמבולנס שגר בשלומית. הבית שלו ספג פגיעה ישירה באותו בוקר, הוא היה בממ"ד, בבית חדש... שנהרס לגמרי! ברגע שעקיבא קיבל קריאה יצא עם האמבולנס, קלט את הפצוע הקשה, וקבענו להיפגש בכניסה לנווה. קיבלנו עובד זר תאילנדי פצוע קשה. יש פה הרבה אתגרים: טיפולית, מחסום שפה וכד'.

עדיין שומעים המון יציאות של טילים. יוצא אלינו הרבש"ץ של נווה - עמרי, ושם הבנו שכנראה יש התראה: כניסות של מחבלים לכמה יישובים. באותו רגע החלטנו שאנחנו נכנסים ליישוב, לא מפנים. אין אפשרות לפנות בכלל! מטפלים ביישוב. השהייה של פצוע זה משהו שלא בתורה שלנו בכלל (של רפואת חירום). בדרך כלל אנחנו מגיעים, עושים הערכה ראשונית, טיפול ראשוני, מעלים

לניידת והכל תוך כדי פינוי לבית חולים. במיוחד כשמדובר בפצוע כזה: רסס, כוויית, כאוב מאד, צריך להגיע מהר לחדר הלם, לחדר ניתוח.

שאלתי את עמרי הרבש"ץ איפה יש לו מקום עם מגן, ממ"ד. הוא חשב ואמר לנו: "בואו תיכנסו לבית המדרש, ליד בית הכנסת הגדול, מקום גדול יחסית ופנוי, ויש שם ממ"ד." תוך כדי שאנחנו נכנסים שמענו בקשר של מד"א שאחד הצוותים של מד"א, שיצא מאופקים לכיוון צומת מעון דיווחו לנו עליו שיש 5 פצועי ירי מן הצוות. כנראה נתקלו במארב וירו עליהם. הנהג נפצע בצורה משמעותית, ואז הבנו שיש פה אפילו פגיעה בצוותי רפואה. הם ירו על כל דבר.

השעה 7:15 – 7:00 בבוקר. אני שולח לחגית אשתי הודעה: "תקשיבי, יש כאן סרט אחר. תיכנסו לממ"ד, תגיפי את כל התריסים בבית, שום אור דולק, תיכנסי לממ"ד עם שתייה, עם סוללות גיבוי, עם טלפונים, תסגרי את הממ"ד, לא לפתוח את הממ"ד אפילו אם אומרים לך שזה הרמטכ"ל!" זהו. ונהיה בקשר בהמשך...

ועדיין לא מבינים את עוצמת האירוע, אבל מבינים שיש כאן חדירות, המחשבה היא: אוקי, מחבלים. צבא נגד צבא, לא אוכלוסיה אזרחית!

בינתיים טיפלנו בפצוע שלנו. הוא תאילנדי אז אני מדבר איתו ב"גוגל טרנסלייט". מסבירים לו שאנחנו באירוע מורכב, שאי אפשר לפנות אותו, שנטפל בו כאן, שהוא יקבל כל מה שצריך. השכבנו אותו בממ"ד, ליד ארון הקודש. בדקנו את המבנה. ביהמ"ד בנוי פאנלים (בנייה קלה) מלא חלונות, סגרנו את הווילונות, הבנתי שיש שלוש כניסות לביהמ"ד. התחלנו לחסום עם שולחנות, שמנו אפילו עמדות של ירי, יש לי אקדח שלי, ניסיתי להבין: אם מחבלים נכנסים – מאיפה הם יעדיפו להיכנס? לממ"ד עצמו היתה גם עוד דלת יציאה, שבורה!... בעצם אנחנו חשופים, לא ממוגנים, ניידת טיפול נמרץ חונה בחוץ אז בכלל...

לאט לאט מתחילים להצטבר דיווחים מהצוותים שלנו בעוטף על פצועים שמגיעים אליהם, על אמבולנסים שהושמדו לחלוטין, נשרפו, נורו, ירו להם בגלגלים כדי שלא יוכלו לעבוד איתם. מבינים שיש כאן תמונה אחרת לגמרי.

מעט יותר מאוחר אני מקבל טלפון: אירוע חמור מאד בפריגן. חדירה של מחבלים, לחימה פעילה עם כיתת כוננות, פלוס כיתת הכוננות של שלומית שיצאה לשם. ולא עובר הרבה זמן ואני מקבל דיווחים שהחברה של כיתת הכוננות של שלומית נפגעו, חלקם נפגעו קשה מאד משוועים לעזרה. והצבא – אין! אין! אין צבא! אין שום דבר.

מפקד כיתת הכוננות של נווה אומר לי: "מנחם, זה רק אנחנו, זה רק אנחנו". דיווחתי לאחור למוקד המבצעים של מד"א. על צפי של קליטת פצועים בכמות לא ידועה. אנחנו אומרים להם: "נצטרך לפנות אותם באיזה שהוא שלב. רכוב זה לא רלבנטי, אז רק מוסק (במסוקים). בשלב הזה אין מסוקים, אין גם אפשרות להנחתת מסוקים מחשש לירי. והאמירה היתה: "אתם לבד. תעשו מה שאתם יכולים. זהו."

לקחתי את כל בית המדרש פיזרתי ריהוט הצידה. הכנתי חלל גדול. חילקתי אותו לפי סוג הפגיעה: פצועים קשים, בינוניים, קלים, (בלחש) אפילו פינת חללים. הבנו שגם זה צריך להיות. הוצאתי את כל הציוד של הנט"ן לבית המדרש, בקונספט שלי יש מחבלים בכל מקום...

בטלפון שמענו יריות. את שומעת שכל האזור **מזוהם!** והלב נמצא שם. חברים שלי שם, חניכים שלי מהעבר, אני מכיר את החברה. חוסר אונים משווע. אתה יודע שאתה במלחמה, אתה לא רואה את האויב, אתה יודע שאתה בנחיתות מספרית משמעותית- גם מבחינת ציוד גם מבחינת אמצעי לחימה- 17 כדורים במחסנית של אקדח, זה לא שווה ערך. גם המוקד של מד"א מעדכן אותי בכל

מה שקורה... כולל ביישובים השכנים לנו. השעה 8:30 בבוקר, לא עדכנתי את אשתי בכלום כמובן, רק אמרתי לה שינסו לנעול את הממ"ד וזהו. זו היתה תחושה נוראית! נוראית! להיות שם לבד, לדעת שהבית לבד, לדעת מה שקורה – זה היה משהו שעוד צריך לעבד אותו בהמשך. קשה מאד.

ביקשנו את כל אנשי הרפואה הרלבנטיים מהיישוב, גם את כל הצוות הרפואי שהיה. אני חייב לציין את השיתוף פעולה המדהים שהיה איתם. ההתגייסות. הגיעו שתי רופאות, אחיות, מיילדות, הביאו כל מה שאפשר היה. סידרנו על השולחנות תרופות, טיפול בדימומים, כל מה שרלבנטי.

...עקיבא מכיתת הכוננות של שלומית ניסה להגיע לפריגן... ירו עליו, לקח אחורנית, שמעתי ברשתות בקשר מישהו צועק עליו: "תחזור מיד! לאן אתה הולך?" אז הוא אומר: "אני לא הולך לטפל, אני הולך להילחם! אלה חברים שלי. אני הולך להציל אותם."

לקראת 9:30 קיבלנו אינדיקציה שאפשר להיכנס לאזור, פשוט שלחתי את עקיבא ואת הנהג שלי, עם הכלים- עם הנט"ן ואמבולנס שיילכו להביא את הפצועים... נשארתי לשמור על הפצוע שלי. לאט לאט התחלנו לקבל פצועים קשים מאד, ירויים...

תוך כדי טיפול אני רואה מישהו שהוא חבר שלי, פרמדיק-משטרה, חבר טוב. הרבה מאד שנים עובדים יחד והוא פצוע קשה מאד. חלקם - את יודעת שהם לא ישרדו. התכוננו כבר לביצוע ניתוחים בשטח, יש לנו ערכות ניתוחיות, התכוננו כבר לנתח אותם בשטח במידה והמצב יתדרדר... ניסינו כל הזמן כל הזמן לדחוף ל (הגעת) מסוקים, עד שהגעתי כבר לחיל האוויר ישירות, בסוף הסיטו מסוק אחד אלינו. המסוק הראשון נחת אצלנו בכניסה ליישוב ב-12 בצהריים, העלינו חמישה פצועים קשים שהוטסו לתל השומר. סורוקה כבר לא יכלו לקלוט ולטפל מיטבית, בגלל העומס הרב, והם פונו לתל-השומר.

...בינתיים הצטרפה אלינו עוד ניידת טיפול נמרץ מהר חברון. חברה' מהר חברון שמאיישים שם באופן קבוע נט"ן, פשוט קמו באותו בוקר, הבינו מה קורה, יצאו לסייע בבאר שבע, הבינו שאי שם באזור חבל שלום יש צוות שצריך עוד סיוע. הם הגיעו בדרך לא דרך, תוך כדי סיכון חיים. הם נסעו בצירים מזהמים, בצירים מאויימים, והגיעו! בשבילי הם היו כמו מלאכים. אמרתי להם: "זהו. אתם אתי עכשיו, לא זזים מפה. אני צריך אתכם פה!" לא רק בצד המקצועי אלא גם בצד של התמיכה. הם ממש הגיעו משמיים. (שמותיהם: חיים רובין, אביה גולדשטיין ויוסף שיר).

קיבלנו עוד כמה חברה' שניסו לירות עליהם, היו עוד שני הרוגים... קבענו את מותם והשכבנו אותם בפינת החללים, תחת מזגן. נציין אפילו שישב מישהו מהיישוב, לאורך כל השבת ואמר תהלים, עד מוצאי שבת. נעזרנו במחיצה של עזרת הנשים... ישב כל השבת וקרא תהלים לידם.

לקראת שעות הצהריים התחילו חילוצים אלינו של פצועים מכרם-שלום. הבינו בעצם שאנחנו נקודת ריכוז פצועים וטיפול רפואי - היחידה בכל הגיזרה. לצערי אני אומר ששמעתי בדיעבד על עוד פצועים שהגיעו לכל מיני ישובים, ולא ידעו על קיומנו. פה אני חושב שהיה בדיעבד אולי פספוס שלא ניסינו דרך הרבש"צים לייצר יותר מודעות.

... מדי פעם אני בקשר עם הבית להבין מה קורה, אם הכל בסדר. היו כמה אינטרוולים, חצי שעה – שעה שלא היה לי קשר עם חגית, באיזה מקום היה חשש גדול (השמטה)...

המחבלים הגיעו לכבוש את כל האזור. הם היו 16 מחבלים נכנסו על 8 אופנועים, כמות נשק שלא מותירה מקום לדימיון או לספק, על מה שהם ניסו לעשות שם. (מנחם מראה לי תמונות של כלי הנשק וכל הציווד הרב שנמצא עליהם):

במקביל אנחנו מקבלים דיווחים על צוותים שלנו שנהרגו. נהג אמבולנס, חבר יקר, בן, 52 אבא לשני ילדים שיצא עם אמבולנס לאופקים ונורה בתוך האמבולנס ונהרג. מתנדב יקר מבארי שנורה בבטן.

היום האזכרה שלו בנתיבות. הוא מבארי קוראים לו אביה חצרוני ז"ל (הסיפור הטרגי של משפחתו פורסם בתקשורת בהרחבה). הבנו שאנחנו בסיטואציה שהיא בסדר גודל שלא הכרנו ולא ידענו. בתרחישי הייחוס הכי מחמירים שנערכנו להם בעבר... - אף אחד לא חשב על כזו סיטואציה. (מנחם ממשיך ומספר על חילוץ פצועים מאד קשים אחר הצהריים מכרם שלום, ועל המסוק שפינה אותם באומץ לב לאחר שנחת על הכביש)...

נשארנו שם בלילה כי עדיין אי אפשר היה לצאת. הלילה היה מאתגר... היו התראות כל הלילה על חדירה ליישוב. כמובן שעין לא עצמנו, עם אקדח טעון כל הלילה, ואפילו במין מעטפת על הבית... וכל הלילה מקפצים אותנו: "תגיעו למרפאה כבר!" (ממשיך ומספר על חדירה למושב יתד ועל ההשתלטות על המחבלים שם).

הגיעו אלינו גם שתי יולדות במהלך הזמן הזה. ופה היה עוד אתגר. יולדת אחת היתה חייבת ניתוח קיסרי. לא היתה יכולה ללדת בשום דרך אחרת.. לידה רגילה זה סיכון חיים משמעותי עבורה. חד משמעית. נעזרנו במיילדות מן היישוב. והוחלט שצריך לפנות אותה ללא שום דיחוי. גם זו סיטואציה שדרשה הנחתה של מסוק, הן פונו באופן מוסק לסורוקה. בכניסה לחדר הלידה אחת מהן ילדה והשנייה עלתה לניתוח קיסרי מיד ונותחה.

וזהו. ובעצם כבר לא היו פצועים. אחרי היום הראשון, אחרי קרב הבלימה, כבר לא היו נפגעים (שפוננו אלינו). הצלחנו לצאת משם רק אחר הצהריים ביום ראשון. ארגנו שיירה מאובטחת שנסעה על כביש 10 על הגדר, ישראל-מצרים, נסיעה של שעתיים בארץ שלנו! בבית שלנו! כי הכל עדיין שורץ מחבלים...

זהו הגעתי הביתה. התארגנתי ב-8-9 בערב. חגית אשתי כבר יצאה עם הילדים, נסעה להורים שלה. אני עליתי על האוטו, טסתי אליהם. היא עוד שאלה: "מה לארוז לך?" אמרתי לה: "אל תארוז כלום, קחי כמה דברים וקודם כל תצאו!". היתה אפשרות לצאת ביום ראשון בצהריים.. פגשתי אותם שם. למחרת הורדתי אותם לים-המלח. אני חזרתי לגזרה. במשך תקופה מאד ארוכה עשיתי תורנויות של 24 שעות, חזרתי שוב לתפקיד פרמדיק מן המניין במשמרות בגזרת צוחר..

אני אומר כל הזמן לילדים שלי: בתקופה הזאת כל אחד צריך לתת מאתיים אחוז! לא מאה. זאת שעת מבחן. זאת מלחמה על הבית. הבית שלנו בסעד היום משמש נקודת הזנקה של צוותי מד"א. נקודת הזנקה של צוות נט"ן ואמבולנס רגיל, והמתנדבים שוהים אצלנו בבית.

לסיום, אני רוצה לציין כמה גיבורים. אלו שהצילו אזורים שלמים גם בגופם וגם בחייהם, חברי כיתות הכוננות, אותם מגיבים ראשוניים שיצאו להילחם נגד הלא ידוע, בלי ידיעה או בידיעה שיכול להיות שלא יחזרו בחיים. ושיהיה לעילוי נשמת אחד עשר אנשי צוות מד"א שאיבדנו באותה שבת. להבדיל, לאשתי הגיבורה ולילדים שהתמודדו בלעדיי בשבת הזאת...

והערכה עד אין קץ לכיתת הכוננות של סעד ולכל מי שהגיב בסעד, לחיילי צה"ל, לכולם.

(מנחם מדבר גם על הקשר המיוחד שלו עם צבי רידר המתנדב אף הוא במד"א, במהלך כל השבת הקשה וגם לאחר מכן).

בשבוע הבא נפרסם בע"ה את סופו של הראיון בו מספר מנחם על שליחות ההסברה לארה"ב, בה נטל חלק בחודש האחרון. תודה והערכה רבה למנחם על עבודתו המסורה ועל ששיתף אותנו בה).

ראיון והערכה על הכתה: חזית רפ"ל

הנס הפרטי שלי

התבקשתי לכתוב כמה מילים על הסיפור שלי בשבת השחורה. כמובן גם אני התעוררתי ב- 6:30 מאזעקות ה"צבע אדום" ומן הבומים הבלתי פוסקים. הדלקתי את הפלאפון כדי לבדוק אם מקפצים אותי לבסיס, ובאמת בערך ב- 8:30 התקשרו אליי ואמרו לי שכולנו מוקפצים (ליחידת מודיעין בבאר שבע). באותו הזמן לא הבנתי את חומרת המצב, על אף הרעש של היריות ולמרות מה שכתבו, זה פשוט הרגיש כל כך לא אמיתי... בערך בשעה 9:30 כבר יצאתי לכיוון השער עם הרכב, כשאבא שלי מלווה אותי צמוד לרכב עם אקדח שלוף (בהוראת סאסי), וכמובן שנינו עדיין לא מבינים את המציאות האמתית שמתרחשת ממש כמה מאות מטרים מאיתנו. הגעתי לשער ותדהר ג'קסון ויצחק שלומי הזהירו אותי מהעובדה שכל האזור מלא במחבלים. גם בשלב הזה המוח פשוט סירב להאמין, והמשכתי בדרכי. נסעתי בכבישים, בחרדה בעיקר מה"צבע אדום", לא קולטת מה קורה סביבי. בדרך עברתי כמה נקודות עם שוטרים שבכל פעם מחדש הזהירו אותי: "כל האזור מלא במחבלים". ועדיין מאוד התקשיתי להאמין לאמת... ברוך ה' הגעתי בשלום וללא שום היתקלות לצומת בית קמה, משם אספו אותי לבסיס. רק כמה ימים לאחר מכן הבנתי, וגם ההורים שלי הבינו, את גודל הנס שקרה לי. את עצם העובדה שנסעתי בכביש שכמה דקות / שעות לאחר מכן הפך לכביש מלחמה, והגעתי בשלום. אני מודה יום יום ל-ה' על הנס שקרה לקיבוץ שלנו, ולצד זה – על הנס שקרה לי.

הלל אהרון

השבת השחורה – זיכרונות מן הבית הסמוך ביותר לשער האצרה

ב-7 בבוקר באותה שבת נכנסו לביתנו חוגגים ממסיבת הטבע, מלאי בוץ מכף רגל ועד ראש. הבנות בכו בהיסטריה.

אנחנו לא יודעים מי הביא אותם, פתחנו את כל הדלתות. כל מי שרצה קיבל מחסה ומקום מוגן. הם סיפרו לנו שהיה שם ממש פוגרום.

מיד נתנו להם מים, קפה, חיבוק וליטוף להרגיע אותם.

דובי גינזברג בא אלינו בצהריים ולקח אותם לבית שקמה, שם ערכו להם שולחן עם כיבוד קל מהקידוש של שמחת תורה.

למחרת בשעה 4 בבוקר דפקו על החלון וקראו לנו: "שייע, קום! שייע, קום!" שייע התעורר ופתח את הדלת. אמרו לו שהחיילים צריכים את הבית שלנו.

הם נכנסו וביקשו לפתוח את החלון, היות ואנחנו הבית הראשון בסעד מכיוון השער המערבי, והחלון שלנו פונה לשער ולכפר עזה. הם הזיזו את הריהוט והציבו על החלון מקלעים לכיוון השער. אותנו הכניסו לממ"ד ונתנו לנו מספר טלפון של המפקד, כדי שכאשר נרצה לצאת, נתקשר אליו והוא ייתן לנו אישור לצאת מהממ"ד.

בבית היו 17 חיילים או יותר!

החיילים נרדמו על הרצפה במעבר לממ"ד. בקושי הצלחנו לזוז ולעבור כדי לא להעיר את החיילים הישנים.

בינתיים איציק לייכטר הביא מכפר עזה משפחה: אמא, ילדה בת 4 ותינוקת בת חודש. חיבקנו אותם באהבה.

האם רצתה להיניק את התינוקת. הכנסנו אותה לממ"ד, שם היה קצת שקט, הילדה בת ה-4 רעדה כולה. כדי להרגיע אותה נתתי לה לצייר, לשחק, נתתי לה גם שוקולד כדי שתירגע. בינתיים גם האב יצא מכפר עזה, עם עגלה ובגדים. נתנו לו לשתות ובקבוק מים גם לדרך, והם נסעו תוך כמה דקות לבאר שבע.

נשארו בבית עד הצהריים אנשים מסיבת הטבע, וכשאלו נסעו נשארו איתנו החיילים.

איציק חזר שוב ואמר לנו לקחת בגדים לשבוע, שאוטו מחכה לנו מחוץ לבית לקחת אותנו למקום בטוח יותר. נסענו לקבוצת יבנה שם קיבלו אותנו במלונית של הקיבוץ.

אריאלה כבר הייתה שם וגם צופית בתנו, חברת יבנה. היא נתנה לנו מכל טוב ועד עכשיו אנחנו עדיין שם. אנחנו זוכים להכנסת אורחים ברמה!

מקווים להיפגש במהרה בימינו בשלום, בביטחון ובבריאות עם כל חברי סעד.

פנ'נה בר-חי'

רציט אפא נעכא אהבת השחורה.

למשמע ההפגזות המסיביות בשבת השחורה בשעה 6.25 אמרתי ללאה שיש לי תחושה לא טובה. ירי מסיבי שכזה לא נשמע אף פעם. " יש לי תחושה שזו פעולת הסחה ותבצע חדירה". פתחנו מיד טלפונים וטלוויזיה ונכנסנו לממ"ד.

בשעה 07.30 נשמעו דפיקות בדלת ולאחריהם צלצול הפעמון. נגשתי בחשש לדלת ושאלתי מי שם. -" תפתחו לנו בבקשה. תצילו אותנו! ברחנו מהמסיבה!"

פתחנו. לא ממש ידענו על איזו מסיבה מדובר. ולא ממש חשבנו שייתכן שאלו מחבלים. נכנסו חמישה חברה צעירים שסיפרו שברחו מהמסיבה. כבר ירו עליהם. כבר ראו פצועים והרוגים בדרך. הם החנו את הרכב בכניסה לקיבוץ, דפקו על מספר דלתות ולא פתחו להם. הכנסנו אותם לממ"ד. הם היו בסטרס נוראי. כל הזמן בקשו שנהיה בשקט. שנסגור את הממ"ד, שנחשיך את האורות.

לאט לאט הרגענו אותם. דאגנו שיתקשרו למשפחות שלהם, השקינו אותנו והאכלנו אותם. הם ניסו לבדוק מה קורה עם חברות וחברים שלהם.

בשלב מסוים הורדנו מזרונים, והם נשכבו בממ"ד וחלקם נרדמו. בסביבות 17.00 הם בקשו לצאת לכיוון המרכז. החמ"ל לא אישר יציאה, ולכן נשארנו עד שהתקבל האישור בסביבות 18.00, עוד לפני צאת השבת.

שניים רצו לשער להביא את הרכב, וכשיצאו מהבית אחד מהם הוציא סכין מטבח שלנו, ושם על השיש. מסתבר שבשלב מסוים הוא הכניס את הסכין לכיס. הקשר עם המשפחות שלהם נמשך עד היום.

ביום ראשון בבוקר התקשרתי לחמ"ל לברר מה קורה. נחום ביקש מאיתנו להגיע למועדון עם קפה ועוגות, לטובת אנשי כפר עזה שפנו על ידי הצבא. כשהגענו הם כבר עלו למשאיות לכיוון המועצה. עוד הספקנו לחלק אוכל לקבוצות אחרות של חיילים שהיו בסעד.

וכשנגמרו העוגות בפריזר החלטתי לאפות עוד עוגות לטובת החיילים שאולי יגיעו. כשעלה ריח האפייה אמרה לי לאה: "השתגעתי? המחבלים יריחו את ריח העוגות ויידעו שאנחנו בבית..."

דווקא יצאו עוגות טעימות.

בצהרים הצטרפתי לצוות הארגון של המלון ובשעה ארבע אחר הצהריים יצאנו בנסיעה לכיוון ים המלח.

בדרך ראינו מכוניות בצידי הדרך עם פגיעות רבות של כדורים, אבל גם אז לא הבנו שעלולים להיות עוד מחבלים בדרך.

תודה לאל שהגענו בשלום למלון בים המלח. כאן כבר התחיל פרק חדש בקורותינו.

אפי האפרין

מתוך עלון פרשת וישלח (30.11.23)

סיפורת של משפחת בי"ה באופקים בשנת ה'תשנ"ח

ראיון עם איכל בי"ה.

מיכל (30), חברת סעד, נשואה לגיא (31), אמא לעבריה (8), הילל (6), תלם (3) ואסיף (חודשיים).

בשמחת תורה התארחו בני המשפחה אצל אמא של גיא באופקים.

"הסיפור שלנו התחיל כמו כולם, סביב 30:6. באופקים לא היו מטחים מטורפים כמו שמשפרים בסעד, ולא הבנו מיד שמהו קורה. נכנסנו למרחב המוגן (מתחת למדרגות), פרסנו לילדים מזרונים וחמותי הביאה להם חטיפים כדי שיעבירו את הזמן בכיף. אריאל, אח של גיא וטל, גר שני בתים מחמותי, והוא תמיד היה "ילד של אמא" ודאג לה לכל דבר. הוא בא מיד לקרוא לה כדי לבוא למיגונית בחוף, כי בבתים שם אין ממ"דים. היא העדיפה להישאר במרחב המוגן בבית, ואחרי כמה דקות אריאל חזר עם אשתו שושנה וילדיהם אבישג (7) וצוריאל (5).

משם הדברים התגלגלו מאוד מהר: בין האזעקות יצאנו לרגע החוצה לראות יירוטים כמו בכל סבב רגיל, אבל אחרי כמה דקות התחלנו לשמוע רעשים שאנחנו לא מכירים וזיהינו קולות ירי. שאלנו את אחד השכנים שהיה אף הוא בחוף אם הוא יודע מה זה, והוא אמר שיש מחבל בעיר וששוטרים מטפלים באירוע. היה נשמע שהכל בשליטה.

שמענו כמה מוקדים של יריות, אבל אחד מהם הלך והתקרב, הצליל העמום התחדד מרגע לרגע. לא הבנו מה קורה אבל רצנו פנימה, אריאל נעל את הדלת, סגר את החלונות והגיף את התריסים ועלינו לקומה השניה. עלינו במחשבה שאולי יהיה כדור תועה שייכנס לתוך הבית. לא חשבתי בשום צורה שייכנסו לתוך הבית... לא נראה לי שמישהו חשב. בקומה למעלה יש חדר פנימי קטן, שם היינו 11 אנשים: 5 מבוגרים - חמותי, אריאל ושושנה, גיא ואני ו-6 הילדים. בשלב הזה אנחנו המבוגרים יצאנו לחדר ממול, שמשקיף על הרחוב, כדי לנסות להבין מה קורה.

מהחלון ראינו קבוצת חיילים עולה במעלה הרחוב ומלמעלה יורד שוטר עם אקדח שלוף כדי לחבור אליהם. אבל אז ראינו שהם יורים עליו, ולא הבנו: גיא היה בטוח שזה דו"צ. הוא פתח את החלון, הוציא את כל פלג הגוף העליון שלו וצעק להם: "לא לירות!!! זה דו"צ! הוא משלנו!!!" לא העלינו על דעתנו שה"חיילים" האלה הם בכלל מחבלים! לא אשכח את התמונה של השוטר מרים את כובע המשטרה שלו כשהוא מסתתר מאחורי הפח וצועק "מכוחותינו!", הם התקדמו עוד כמה צעדים וירו בו, קראו לו רוני ז"ל, והוא היה ההרוג הראשון ברחוב שלנו. סגרנו מהר את החלון וחזרנו לחדר הפנימי. אריאל ואני ניסינו להתקשר למשטרה אינספור פעמים אבל לא היה מענה. התקשרתי לגיסי, שהוא יו"ר צח"י בנחל עוז, ואמרתי לו שיש יריות ברחוב ואם הוא יודע מה קורה. הוא אמר לי שיש מצב בטחוני מורכב מאד ושנישאר בממ"ד. לא הצלחתי אפילו להגיד לו שאין לנו ממ"ד... אני זוכרת שברגע הזה לא הבנתי כלום, אבל מיד כשנכנסנו לחדר אמרתי לילדים שהם חייבים להיות בדממה מוחלטת. ידענו שמהו לא טוב קורה. הכל היה מאוד מהיר. אחרי זמן קצר התחלנו לשמוע קולות בערבית. הם מנסים לפתוח את החלון, שוברים את התריסים, מנסים לפרוץ את הדלת הנעולה ומחלקים הוראות אחד לשני בערבית. בשלב הזה אנחנו מבינים בוודאות שאלה מחבלים ולא יודעים מה לעשות.

שושנה הציעה שנסתיר את הילדים מתחת למיטה, אריאל ואני חשבנו שצריך לצאת מהחלון, גיא חשב שאנחנו חייבים להישאר בחדר כי היריות הן מבחוף. הכל מתנהל בלחישות ובפחד מוות.

הילדים היו בדממה מוחלטת. אלה שניות נוראיות. אני זוכרת שלחשתי לגיא: "אם נישאר כאן הם יהרגו אותנו". מי חשב שאי פעם יצא לי להגיד משפט כזה?!...

להישאר בחדר זה היה להיות כצאן לטבח- אנחנו 11 אנשים בחדר קטנטן, רימון או צרור אחד ואנחנו גמורים, מצד שני גם מחוץ לבית מחכה לנו אותו דבר. היה שם איזה מוט ברזל שהיה חלק ממתקן כושר, אריאל לקח אותו ונעמד בפתח החדר כדי שאם יגיע מחבל הוא יוכל להילחם בו. בסופו של דבר הוא זה שחתך את ההתלבטויות וקיבל את ההחלטה שיוצאים. הוא אמר לשושנה לפתוח את החלון ולצאת מיד. בשלב הזה אנחנו לא יודעים אם המחבלים כבר היו בבית או עדיין בחוץ. שמענו את הקולות שלהם ממש קרוב, ולאורך כל הזמן יריות בלתי פוסקות.

שושנה פתחה את החלון וקפצה ראשונה לגג של המחסן, אחריה הילדים הגדולים, אחד אחרי השני, אני יצאתי עם תלם על הידיים, גיא עם אסיף, ואז חמותי, ואריאל חיכה אחרון שכולנו נצא ועמד מוכן עם המוט הזה כל הזמן. מהגג של המחסן קפצנו לגג של השכנים. שושנה גיסתה, בתושייה גדולה, היא שהחליטה לפנות אותנו, והובילה אותנו, והובילה אותנו למסתור של דוד השמש, שהגן עלינו. (בדיעבד, כשעלינו לשם ושיחזרנו, לא הבנו איך עשינו את זה. החלון קטן, הגגות בגובה של למעלה מ-2 מטר, עם ילדים קטנים על הידיים...).

ארבעת הילדים הגדולים שכבו מתחת לקולטים וחמותי ישבה לידם והגנה עליהם, ואנחנו עם הקטנים עלינו, נצמדנו לקירות המסתור. ראינו שאריאל לא מגיע, ושושנה בכתה ולא הבינה איפה הוא. אני באמת לרגע לא חשבתי שקרה לו משהו. הרגעתי אותה שהוא איש בטחון והוא יודע מה הוא עושה. יש לי עדיין בראש את התמונה שציירתי לעצמי, איפה בדיוק בבית הוא מתחבא כי הוא הבין כנראה שהמחבלים קרובים ולא הספיק לצאת. אמרתי לה שיהיה בסדר, אבל אחרי הרבה זמן כשראיתי שהיא ממשיכה לבכות, קצת נסדקה לי המחשבה הזאת וחשבתי שאולי היא מרגישה משהו שאני לא מרגישה.

היינו על הגג למעלה משלוש שעות, שמרגישות כמו סרט: שומעים צעקה: "רימון!", בום חזק, ושקט. שמענו אזרחים גיבורים שמתאגדים ומנסים להילחם, ובעצם שמענו בלאגן של כוחות לא מאורגנים, אבל לפחות הרגשנו שאנחנו לא לבד. שמענו את ה-RPG שירו לתוך הבית, והרגשנו איך הכל רועד, עף עלינו טיח, ותוך כדי נשמעות אזעקות ואנחנו על הגג תחת כיפת השמיים, אין לאן לברוח. אני זוכרת רגע שיש אזעקה ואז בום מטורף ופתאום ראיתי עץ דקל באוויר ומיד אחריו הרבה עשן שחור והבנתי שהיתה פגיעה ישירה בבית, ברחוב שמולנו.

הילדים בכל הזמן הזה היו מדהימים! אין איך להסביר את זה, הם פשוט התמזגו עם הגג. שכבו ולא ציצו. אני חושבת שהם היו באיזשהו ניתוק. הילל אפילו אמר לי שהוא נרדם על הגג ואז פתאום התעורר וזכר איפה הוא. עבריה לחשה לי מתי שהוא: "אמא, מתי זה ייגמר?", ואבישג, האחיינית שלי, הציעה: "בואו נעשה את עצמנו מתים". הבומים היו כל כך חזקים. לא ראינו הרבה אבל שמענו תופת.

תלם צרח בהתחלה וגיא חיבק אותו וסתם לו את הפה עם היד, וזה מיד זרק אותי לסיפורי השואה שהורים בטעות חנקו את הילדים שלהם כדי שלא ימצאו אותם. סימנתי לגיא שיוריד את היד והוא הסביר לתלם בלחש שחייבים לשמור על שקט. במזל תלם עלה עם מוצץ שמאוד עזר לו. בכל בום חזק הוא נשען אחורה, עצם את העיניים וסתם את האוזניים, לא לראות, לא לשמוע, באיזשהו שלב הוא הפסיק גם את זה. הגדולים נאלצו במשך שעות לא לזוז.

כשבאו לחלץ אותנו ועבריה קמה, ראיתי שכל הפנים שלה היו מלאות אבנים ולכלוך שנדבקו מהגג, היא אפילו לא הרגישה. את אסיף הקטנה הינקתי הרבה כדי שלא תבכה. שושנה רצתה לצאת

לראות מה עם אריאל, וגיא עצר אותה, במחשבה שאם היא יוצאת, מגלים אותנו והורגים את כולנו. היא ממש רצתה ללכת, אז גיא הניח עליה את תלם וביקש ממנה שתעזור לו איתו. בעצם כדי שלא תקום. גיא היה בדריכות פיזית במשך כל הזמן כדי להיות מוכן להדוף את מה שיבוא, מצאנו שם ראש מטאטא ישן וזה הנשק היחיד שהיה לנו.

ברגעים האלה לא חשבנו על גודל האירוע, ניסינו רק לחשוב צעד קדימה. שמענו שזורקים רימון, אז תכננו בלחש שאם יזרקו לכאן נזרוק אותו למטה. ואם יגיע מחבל מהצד, נדחוף אותו מהגג. לא באמת היה אפשר לחשוב על כל מה שמסביב. החזקנו פחד בעוצמה גבוהה יותר מידי זמן. ובאיזשהו שלב אני זוכרת שהרגשתי ריפיון. נחתה עלי מין שלווה כזאת, השלמה עם המציאות. אמרתי לעצמי שעשינו כל מה שאנחנו יכולים, ואם זה ה"מכתוב" שלנו, אז לפחות שיבואו מאחורינו כדי שלא נראה, ושזה יהיה מהיר ולא כואב, ולפחות כולנו יחד ואף אחד מאיתנו לא יישאר לסבול על כל המשפחה שהלכה.

אנחנו נמצאים שם כבר הרבה זמן, ושומעים לחימה ופצועים, ושושנה בוכה ולא ברור איפה אריאל, ואני רואה את חמותי ואת גיא אומרים "שמע ישראל". אני זוכרת את עצמי מסתכלת על אסיף שישנה עלי וחושבת: לא יכול להיות שזה הסוף שלך. את רק התחלת. היא הייתה בדיוק בת חודש בשמחת תורה. ואמרתי לעצמי שזה לא הגיוני. למרות שלצערי זה היה הגיוני במקומות אחרים... הבנו שכוחות שלנו הגיעו לרחוב ושדברים נעשים מסודרים יותר, מישהו אחד צועק פקודות. שמענו שהם מתחילים לדבר על זה שהמחבלים על הגגות ולשם צריך לירות אבל גם אנחנו היינו שם ואף אחד לא יודע. גיא תפס פיקוד, הוא לקח סיכון והרים את הראש לגובה הבטון של המסתור, כשהוא דואג שיראו טוב את הכיפה שעל הראש שלו והצליח ליצור קשר עין עם איש כוחות הבטחון שהיה בצד השני של הרחוב. הוא נפנף לו עם הכיפה ועם מוצץ, בניסיון להסביר לו בפנטומימה שיש פה עשרה אנשים וילדים. הוא סימן לו עם אצבעות הידיים, והאיש שואל אותו: 10 מחבלים?? 10 ילדים?? זה היה סיפור בפני עצמו. רק לנסות להסביר מי אנחנו ולמה אנחנו על הגג בלי לדבר. באיזשהו שלב הכוחות העלו רחפן כדי לבדוק מה קורה ולאמת נתונים. היה מעלינו גם מסוק משטרתי שהפעיל כרוז: "כל תושבי אופקים לא לצאת מהבתים", כמו בסרט.

אחר כך הגיע חייל אלינו לגג, לא יודעת מאיפה. אני זוכרת שבכיתי מהקלה שהנה זה נגמר. הוא אמר לנו שעכשיו יורידו אותנו, וגיא אמר לו שיש לנו עוד אחד בתוך הבית. החייל התקדם שני צעדים וראה את אריאל, הוא מיד קרא לגיא, ושאל אם זה אח שלו. גיא ראה את אחיו אריאל ירוי בראש. הוא שכב כל הזמן הזה כמה מטרים מאיתנו. אנחנו יודעים שמה שהיה שם זה שאחד המחבלים איגף מאחור, מהמרפסת של המחסן שאליו יצאנו. אריאל היה ממש רגל בפנים ורגל בחוץ על החלון ושם נורה ונפל על הגג.

גיא חזר אלינו וחיבק את שושנה וסיפר לה. הבנתי מההתרחשות שמשוהו קרה אבל היו צעקות ויריות ולא שמעתי מה הוא אמר, אז שאלתי אותו עם העיניים: מה קרה? והוא סימן לי שאריאל איננו. אמרתי לו שהוא חובש ושירוץ לראות מה אפשר לעשות, זה לא יכול להיות! הוא יצא אליו שוב אבל לצערנו כבר לא היה אפשר להציל אותו. מנחם אותי מאד לדעת שאריאל לא סבל וזה היה מהיר מאד.

חלק מהשוטרים חיפו עלינו ושניים אחרים הורידו אותנו מגג הרעפים של השכנים. נכנסנו לבית של השכנים ושם היינו עוד בערך 20 שעות, עד שהבית של רחל ("רחל מאופקים" – השכנה) טוהר בסביבות ארבע בבוקר. במשך כל הזמן הזה אנחנו עדיין בשקט, הדלתות סגורות. ובכל הזמן הזה, בסיטואציה הזויה, אנחנו מעכלים מה קרה, וחווים אבל ראשוני בבית שהוא לא שלנו, עם אנשים

שאנחנו לא כל כך מכירים, בפחד מתמשך. אלו היו שעות מאוד קשות נפשית. בארבע וחצי בבוקר הגיעה משאית של זק"א, גיא עלה איתם לגג לעזור להוריד את אריאל ואז גם ראינו את שמואל סמיט שחיבק ודאג, זה היה מרגיע לראות פנים מוכרות שבאו לעזור.

במשך שעות היינו בלי פלאפונים. רק בסביבות אחת בצהריים הצלחנו להביא את הטלפונים מהבית של חמותי שנשרף כולו, היו לי המון הודעות ושיחות שלא נענו. התקשרתי לאפרת (ביליה) גיסי. הכל בשקט עדיין, גיא ביקש שאברר קודם כל מה המצב אצלם, היו אצלם חברה מהמסיבה וכשהבנתי שכולם בסדר שם, סיפרתי לה שפרצו מחבלים ואריאל נהרג, טל היה עם כיתת הכוונות של סעד, מחוץ לבית ועדיין לא ידע. התקשרתי גם לאחים שלי משדרות, נירים ונחל עוז לבדוק שכולם בסדר, אבא שלי סיפר לי אחרי זה, שלנו הם הכי פחות דאגו, והיו רגועים שאנחנו לא בסעד בחג...

רק במוצאי שבת התחלנו לקלוט את סדר הגודל של האירוע. אני זוכרת שחמותי, שהיא אישה באמת גיבורה ואצילית, עוד לא קברה את הבן שלה ואמרה תודה לאל שככה זה נגמר. זה הזוי להגיד על זה תודה לאל, אבל כשקלטנו את הזוועות, וההתעללויות, והחטיפות, הודינו על כך שהוא לא סבל, שהם לא נגעו בו, לא חיללו אותו. מוות נראה לנו כמו סוף העולם, אבל גילינו שיש דברים הרבה יותר גרועים מהמוות.

אריאל היה הילד הכי מצחיק במשפחה, זה שמרגישים את ההבדל אם הוא נמצא במפגש או לא. הוא תמיד עשה שמח, שטויות עם הילדים, סיפר סיפורים, חלם חלומות, לא עניין אותו גם אם הצחוקים הם בכלל עליו, לקח הכל בקלות, בלי אגו. אהב בעוצמה את אשתו והילדים, ואת אמא שלו, היה איש משפחה מכל הלב ובשלבן מדופלם. אם אתם, שקוראים את סיפורנו, רוצים לקחת ממנו משהו - קחו איתכם בכיס קצת מהקלילות שלו, שימו על הלב איזה סיפור מצחיק לספר, תעלו לאנשים חיוך על הפנים, כי זה בדיוק מה שהוא היה עושה בכל מקום שאליו הגיע. זה, ושקווקה...

ראיינה והצ'לטה צ'ל
הכתבה: רותם קוט.
הראיון מקוצר במקצת.
הראיון הלא נסתיים
מאצרכת.

משפחת ביליה בקמפינג
משפחתי, לפני כשנה

מתוך עלון פרשת וישב (8.12.23)

ראיון עם שרה ג'קסון על השבת השחורה

התעוררתי בבוקר שמחת תורה והתחלתי להתלבש, תוך שאני מתלבטת מתי ללכת לתפילת החג, אם בהתחלה או מאוחר יותר (הרי זו שמחת תורה...).

פתאום שמעתי "צבע אדום". מי מתרגש מזה? ...

אבל האזעקה נשמעת עוד ועוד, ברצף לא רגיל, ואז הכל נראה כבר חשוד. אני יוצאת לסוכה לראות מה קורה בחוץ. השעה מוקדמת, בוקר החג. אני רואה צעירים נכנסים לשכנים, ולא מבינה איך באים אורחים בחג כל כך מוקדם...

אני מסתכלת ימינה, שמאלה, ורואה קבוצה גדולה של אנשים רצים על הכביש מולי. חמישה מהם נכנסים אליי הביתה במהירות, מבוהלים מאד.

אני נכנסת איתם. החברה' סוגרים את הדלת ובלי לשאול רשות מזיזים כורסא כבדה אל הדלת, שלא תיפתח בקלות. כולנו נכנסים לממ"ד כשברקע כל הזמן אזעקות "צבע אדום".

לפתע אני מבחינה בסכינים על הרצפה. לא מבינה איך הגיעו לשם. אני מחזירה אותם למטבח. אחרי כמה דקות אני מבחינה ששוב יש סכינים על רצפת הממ"ד. רק בדיעבד הבנתי שהצעירים הניחו את הסכינים כאמצעי הגנה.

בשלב זה אני מתחילה להתפלל. הצעירים כל הזמן עם הטלפון ואין עם מי לדבר. ניסיתי לספר על עצמי ומשפחתי. ללא סיכוי. הם בשלהם.

בסיום התפילה אני מציעה להם לאכול ולשתות והם בקושי נענים.

בשלוש וחצי אחר הצהריים שלושה מהם מחליטים לצאת מסעד, כהצעתי - מהשער הראשי, ובאמת הם עולים על רכבם ויוצאים.

שני האחרים נשארים איתי, לא מוכנים לעזוב אותי לבד, עד שנוצר קשר עם דניאלה כלתי.

כבר שש וחצי בערב, החג יצא. הם מסכימים לטעום משהו, ואז הם מתבקשים לקחת את הרכב שלהם מהכביש, כנראה כדי לפנות את המקום. הם יוצאים ומצליחים להמשיך בדרכם מהקיבוץ. נתתי להם את מספר הטלפון שלי כדי שיעדכנו אותי מה מצבם.

גם אני מתבקשת להתפנות מסעד, ומסרבת. בינתיים הצבא ממלא את המקום.

למחרת אני נלקחת לירושלים לדנה בתי.

בשיחה עם ללה, הבת היחידה שהייתה בקבוצה אצל שרה, מוסיפה הצעירה:

"רוכבי אופניים שפגשנו במנוסתנו אמרו לנו: 'יש קיבוץ לא רחוק מפה, יש להם כיתת כוננות. סעו לשם'. הגענו לקיבוץ סעד. כיתת הכוננות שעמדה בחוץ כיוונה אותנו פנימה.

מאחד הבתים יצאה אלינו מלאכית - שרה ג'קסון, והזמינה אותנו להיכנס. היא דאגה לנו לאוכל ולשתייה. להורים כתבתי שאני בבית, בתל-אביב, שלא ידאגו."

ללה סיפרה לי בשיחה טלפון איתה על המפגש בינה לבין שרה מקיבוץ סעד, שם מצאה מקלט ולב חם....

היא הוסיפה "בין אזעקה לאזעקה, עברנו לסלון. שרה סיפרה על המשפחה, פתחה אלבומים, הציעה לנו אוכל ושתייה. היה אירוח נהדר."

לאחר המאורע הטראומטי של ה 7.10.23 קעקעה ללה על זרועה קעקוע של פרפר שבמרכזו קליע אקדח.

לשאלתי מדוע בחרה בקעקוע של פרפר, ענתה: "כשפרפר עובר על ידי הוא כמו קמע עבורי שמסמן לי שדרכי נכונה. בביריחתי בין מיגונית למיגונית, במטרה לברוח משדה הקטל הנוראי, בכל פעם שראיתי פרפר הרגשתי בטוחה. הרגשתי שאני בדרך הנכונה. בכניסתי לביתה של שרה, התעופפו על ידי שני פרפרים..."

ראינה והצלחה על הכתה: חנה'ה אלקרט.

מתוך עלון פרשת ויגש (22.12.23)

"למורת ה' אכפר-עזה: לקח נשק מפוצץ וחיסל עשרות אחת-עשר"

(עיבוד של כתבה מאת עקיבא נוביק, ששודרה ב- 2.12.23, ב"כאן חדשות" - ערוץ 11)

הכתבה מספרת על הקרב ההירואי בכפר-עזה, בו נטל חלק גם מיודענו **נועם בונפד**. (נועם, בן 27 ורעייתו **שקד** (24), עברו לסעד לפני שנתיים. הוא עובד בארגון "השומר החדש" בנגב. שקד היא סטודנטית לעבודה סוציאלית, ועובדת כמדריכת החטיבה בקיבוץ. לזוג בן בשם **אמרי דויד**, בן 10 חודשים).

הכתבה ב"כאן חדשות" בטלוויזיה עוקבת אחר הסיפור, דקה אחר דקה, באמצעות חומרים מתוך מצלמת הקסדה של שוטר שזינק למקום באותה שבת. כמו כן ראיין העיתונאי את הלוחמים בקיבוץ כפר-עזה עצמו. (ההערות בסוגריים הן של העורכת).

מספר העיתונאי עקיבא נוביק:

השורה התחתונה של הקרב הזה נשמעת כמעט דמיונית. ארבעה ישראלים מצאו את עצמם בלב כפר-עזה, מוקפים מחבלים. כעבור שעות של לחימה יצאו משם כשארבעתם בחיים, אחד מהם פצוע, ועל הדשא ובין הבתים עשרות מחבלים הרוגים.

סא"ל אלעד זנדני – קצין העורף של אוגדת עזה:

אני מקבל טלפון מתושב כפר-עזה שלמעשה יש ירי בקיבוץ, יש נפגעים.

נועם בונפד:

אני עושה טלפון לחבר בכפר עזה. הוא אומר לי: "אני תופס את הידית של הממ"ד, יש מחבלים בבית ובקיבוץ. אל תבוא!" ממשיך העיתונאי:

רפ"ק כתר צורן הוא קצין משטרה, אופנוען. בדרך לעוטף הוא עוד הספיק לחסל מחבל תוך כדי מרדף. מצלמת הקסדה שלו תיעדה את כל מהלך הקרבות. (בהמשך הכתבה מובאים קטעים מתוך התיעוד של מצלמה זו.)

כתר צורן: המחשבה מהכניסה בכלל היתה שלא באמת משנה כמה יש פה, משנה שאנחנו הכוח היחיד. שרק לא ייכנסו לבתים, הבנתנו שהולכים למנוע פה טבח. כנראה יש מחבלים בתוך היישוב, אנחנו כוח קטן שסורק כאן.

נוביק: וכך הורכב בחיפזון כוח מאולתר. ב-9:45 בבוקר הם נכנסים לקיבוץ. ההחלטה הראשונה שקיבלו הארבעה היא להיכנס ברגל, לעשות את דרכם אל בין הבתים. ואולי משום כך הצליחו לעקוף את המארבים של המחבלים, שהמתינו למכוניות.

נועם: אנחנו מבינים שיש פה מחבלים, אין לנו מושג כמה.

נוביק: המבנה הראשון שהם מגיעים אליו הוא חדר האוכל של הקיבוץ.

(מצלמת הקסדה מתעדת את ניסיון הזיהוי של חברי הקיבוץ את הלוחמים שהגיעו).

- "מי אתה? מי אתה? מי אתה?"

- משטרה! משטרה! צבא! צבא! תנו לי תמונת מצב – יש פה מחבלים?

- תיכנס. לא, לא."

נוביק: סרגיי ינקלביץ' ואביחי ברודץ', חברי כיתת הכוננות שוכבים שם פצועים אחרי קרב.

רב-פקד כתר צורן : אני אומר כמובן לאוריאל (ראו בהמשך) ישר לטפל בפצועים. אני מנסה לתחקר אותו (את אחד הפצועים). כמה אנשים ראיתם ואיך היו לבושים. הוא לא כל כך ידע להגיד. הבנו שלפחות עשרה אנשים בתוך היישוב, שהם לבושים גם במדים וגם אזרחי. זה בערך מה שהצלחתי לדלות ממנו.

(המצלמה מתעדת את הקריאות לעזרה של צורן) : "איזה כוח מגיע לכפר-עזה? אנחנו בחדר האוכל עם שני פצועים של כיתת הכוננות. חברנו אליהם. יש פה מחבלים ביישוב!"

סמ"ר אוריאל כהן, חובש מיחידת יואב, משטרת ישראל :

אביחי קיבל כדור. הוא התחיל להירדם. אני אומר לו : תעזוב, אני מביא לך מים, תשתה לאט ותסדיר נשימה. הוא התקשר מהטלפון שלי לאשתו. בשלב מסוים היא ענתה. רבע שעה אחרי זה נותק הקשר איתה, עם הגר. (הגר ושני ילדיה נלקחו כחטופים וב"ה שוחררו ושבו הביתה).

נועם בונפד : לקחתי ממנו את האם-16 שלו, שמתי קצת מחסניות בכיסים ומפה אנחנו יוצאים לחלק המערבי (של הקיבוץ).

נוביק : אוריאל החובש נשאר לטפל בשני הפצועים.

השעה עכשיו 58:9. **ארבעה לוחמים מסתערים מערבה: כתר השוטר, זנדני החייל, נועם האזרח וירון, גמלאי השב"כ.**

(המצלמה מתעדת בזמן אמת) : "יש פה עשרה מחבלים בערך! אנחנו שוטרים וכיתת הכוננות וזה הכל. אין לנו אף אחד איתנו."

- "חברה', איגוף ימני, בואו נאגף מימין!"

נועם : החברה' התחבאו פה, מאחורי העץ ומאחורי הזיג. אנחנו מתנתקים מפה, חוזרים לשם ובעצם נכנסים לאזור של ה"רכבות" (המגורים) של הצעירים."

(תוך כדי הלחימה נפצע ירון בחזה. כתר צורן מחלץ אותו לאחור).

נוביק : זהו הרגע שבו הם מבינים שהם בליבו של שטח השמדה, מעטים מול רבים מספור, צה"ל רחוק רחוק, התושבים עוברים טבח וירון שוכב עכשיו פצוע על הדשא.

...וכאן הגיעה ההחלטה ששינתה את מהלך הקרב. הם מוצאים סולם, מצמידים אותו לקיר, מתחילים לטפס. נועם עולה לגג עם זנדני והם מושכים את הסולם אחריהם.

נועם : אנחנו מסתכלים 360 מעלות, כבר מתחילים לראות את כל העשן, מתחילים לקלוט את הכמויות של המחבלים שרצים בין הסמטאות.

אני מתחיל לבצע ירי למחבלים שנמצאים שם באזור. למזלנו הם גם לא הרימו את הראש למעלה (אל הגג). הם לא הבינו מאיפה אנחנו יורים בהם.

...**נוביק :** בינתיים, על הגג, זנדני מנסה להזעיק עוד כוחות. המיקומים שהוא שולח בטלפון מעידים כמה עמוק בתוך הקיבוץ הם נמצאים.

סא"ל אלעד זנדני (מראה לעיתונאי את הגג שבו תפסו את עמדת הירי שלהם) :

היתרון פה זה 40 ס"מ (של מעקה בטון) שאתה יכול להרים את הראש, להוריד את הנשק, להרים את הראש, זה המשחק. משחק שלוקח שעות.

נוביק : נועם משעין את הרובה של אביחי ברודץ' על המעקה. דרך הכוונות הוא רואה עוד ועוד ועוד מחבלים. הוא מחכה שיעמדו, סוחט את ההדק ומפיל בהם עשרות.

נועם : נותן להם שני צרורות רוחב במקום, שניים נופלים, ובעצם זו היתה הפעם הראשונה שמחבל זיהה אותנו על הגג. אני זוכר ממש את המבט שלו, את המבטים מצטלבים, ו...הופס. הוא נכנס לי מאחורי הבטונדה.

ופתאום! "צבע אדום!" 25 דקות- חצי שעה. אנחנו שוכבים פה על הגג ופצמ"רים פשוט נופלים מכל עבר. שקט מוחלט. אין "אללה אכבר", אין צרחות של מתבלים, של אזרחים, פשוט חצי שעה של פצמ"רים.

נוביק: השעה 10:13. שלוש וחצי שעות של לחימה אחריהם ורק אז כוח של יחידת דובדבן מצליח להגיע אל

(כתר מגיע עם קרקל בדרך אל הארבעה, וביחד הם מצליחים להעמיס את הפצוע ירון ועוד כמה מן הלכודים בממ"דים, ולהוציאם מחוץ לקיבוץ).

נוביק: הם יורים במחבלים ומתחילים לסרוק את הבתים. לפני שכתר עולה לגייפ הוא צועק לנועם שיצטרף אליו, אבל נועם מסרב לצאת מכפר-עזה.

נועם: אנחנו בעצם ממשיכים לנהל פה את הלחימה. אני מזהה חברה' שבעצם מנסים לפרוץ את הרכבים ולהכניס חטופים, ובעצם כל ה-360 מעלות מסביב מבחינתנו היתה נקודה לדפוק אותם.

נוביק: כפר עזה עברה באותו יום טבח נורא שנמשך שעות ארוכות, מול אוזלת יד גדולה של כוחות הביטחון. עשרות מתושבי הקיבוץ נרצחו או נחטפו.

רפ"ק כתר צורן: רואים את זה בעיניים. בעצם שיש פה אי אחד שבו לא קרה כלום, (המצלמה עוקבת אחר שורת הבתים שנותרו שלמים), וקו בתים אחד מאיתנו שלצערנו לא הצלחנו להגיע אליו. זה קו הבתים של הדור הצעיר שלצערנו נטבח.

נועם וזנדני ירדו מהגג רק כעבור שעות. נועם השיג מדים, אסף מחסניות וחבר לכוחות המיוחדים ללחימה מבית לבית.

נועם: מנהלים לחימה ובעצם מבינים שיש פה הרבה מחבלים שנכנסו לממ"דים, כשאנחנו עדיין שומעים צעקות של אזרחים מבפנים. נוצרה פה מורכבות מאד גדולה של איך לפתוח את הבתים האלה כי אנחנו לא יודעים אם האזרחים חיים או מתים. פתחנו פה בתים... (מתאר מראות קשים), ומצד שני כן מדי פעם שמענו צעקה של אמא, של ילד, של ילדה... היה פה עוד משהו כמו 5-6 שעות של לחימה מאד מאד מורכבת.

נוביק: בסביבות 2:00 בלילה יוצא **נועם** מכפר-עזה. לראיון איתנו הוא מגיע במדים. מאז אותו יום הוא מגויס ונלחם בתוך עזה. **כתר צורן** עלה על האופנוע ומאז הוא בפעילות מבצעית בכבישים ובשדות של הדרום, אחד מתוך מאות ואלפי שוטרים שנלחמו באותו יום. **אלעד זנדני** הוא קצין עורף של אוגדת עזה, ועכשיו הוא עובד על שיקום העוטף ביום שאחרי. **ירון** הגיע בנשימותיו האחרונות לבית החולים. הרופאים הצליחו להציל את חייו והיום הוא משתקם באיכילוב.

עקיבא: איך נכנסו ארבעה אנשים לשטח השמדה ויצאו ארבעה בחיים? נועם: שאלה טובה. (מחווה באצבעו כלפי מעלה). נס.

נוביק:

הסיפור הזה הוא לא סיפור ניצחון. זה לא סיפור עם סוף טוב, אבל הקרב הוא עוד נקודת אור קטנה בתוך היום השחור ההוא. עוד חתיכה בפאזל הענק של קרבות הבלימה.

(ואנו במערכת העלון נוסיף: יישר כוח גדול לארבעת הגיבורים, ובמיוחד לנועם בונפד שלנו. גאים ומעריכים עד אין קץ. שמור על עצמך גם בהמשך! מכל קהילת סעד.)

צ'יבדה את הכתבה לדפוס: ח'ית רפ"ל (הכתבה ז'א'נה ז'פ"ייה ב'ו'ט'ו'ב).

מתוך עלון פרשת ויקהל (8.3.24)

סיפורת של משפחת ז'נר בשבת השחורה בנחל-עוז

(ראיון עם ריבי ז'נר בתאריך 3.3.24 בבית משפחת ז'נר בסעד)

אנחנו לא כל כך אוהבים להיות פה בשמחת תורה, אז החלטנו לנסוע לאורה (בתם הבכורה של ריבי וגרשום) לנחל עוז. רוני (הבן הצעיר) ומשפחתו היו אמורים להגיע בשבת בבוקר. הגענו ביום ששי ובמוצאי שבת היתה אמורה להיות מסיבת חג השבעים לנחל-עוז. אורה היתה בחזרה הגנרלית אחרי הצהריים, היא היתה צריכה לשיר שם, והיו לה גם תפקידי ארגון במסיבה, כי היא מאד טובה בארגון. אנחנו בינתיים הכנו את הארוחה לקראת החג, את כל האוכל הבאנו מפה, המקרר היה מפוצץ מאוכל.

היא חזרה הביתה ב-high, ממש! הכל היה טוב ומוצלח. והתיישבנו לארוחת ערב והיה מאד נעים. לראש השנה קיבלנו בקבוק קוקטייל במתנה והבאנו אותו. אני לא אוהבת אלכוהול, אבל אמרתי לאורה: "בואי נפתח את הבקבוק", ואורה אמרה: "לא, מה פתאום? נחכה למחר, כשרונן גם יבוא". ואני לא יודעת למה התעקשתי שנפתח את הבקבוק, ובאמת פתחנו ושתינו.

הבית של אורה הוא בשכונה החדשה, עוד אין גינון, עוד אין דשא, אין כלום, הוא הבית האחרון שמול הכביש העוקף, עם הנוף לסעד, לבארות יצחק הישנה, לא לצד של העזתים. מאד רגוע שם, פינה מאד יפה. הלכנו לישון בחדר השינה של אורה. לכל הבית יש תריסים חשמליים כהים, ואורה מאד מקפידה בכל לילה לסגור את כל התריסים ולנעול את הדלת.

בבוקר התעוררתי מוקדם, עוד לפני 6 וחצי והכל היה שקט. הלכתי למטבח לקחת את התרופות שלי, ואז – ב-30:6 התחיל ה"בוים" האדיר שהיה מפחיד ביותר. אני מניחה שזה בגלל שזה כל כך קרוב לעזה שומעים את היציאות אולי יותר חזק, אזעקות לא שמענו. אולי בגלל שזו שכונה חדשה. ואני אמרתי: או קי, צריך ללכת לממ"ד, אני קודם הולכת לשירותים. אילה (נכדתם של ריבי וגרשום) ישנה קבוע בממ"ד, עם כיסויי לעיניים וגם אוזניות. הלכתי לשירותים שפונים לצד האחורי של הבית, ופתאום אני שומעת צרחות של מחבלים ויריות על הבית, מקלעים. זה היה מפחיד, והיה לי מספיק שכל לא להוריד את המים, התכופתי והלכתי מהר לממ"ד ואמרתי לאורה: "אורה, יש מחבלים בחוץ".

חושך מצרים. התחילה הפסקת חשמל ישר ב-30:6, ואנחנו בממ"ד, בחושך, והטלפון לא עלי. אורה היתה עם פלאפון. באיזה שהוא שלב היא אומרת לי: "יש כאן הודעה מהשכן שנכנסו לו מחבלים והוא קורא לעזרה". חשבת: "או קי. אז אחר כך הם יבואו אלינו. אין אפס". מזל שאילה ישנה ולא שמעה כלום. היא התעוררה רק שלוש שעות אחרי זה.

אחר כך, כשהיה קצת שקט יצאתי והבאתי את הפלאפון שלי ואני רואה את ההודעה של סעד: "להסתגר בבתים, יש מחבלים." אתם מספרים לי? הם פה! לא שמענו שום דבר בתקשורת בגלל הפסקת החשמל. והבעל שלי היקר, הוא קצת שונה ממני, הוא צריך בשבת את הקפה ואת העוגה. אז הוא הלך, עשה קפה, הביא עוגה, ובכל פעם כשיצאנו היינו מוציאים את הפלאפון כדי לקבל את ההודעות, כי בממ"ד לפעמים לא היתה קליטה.

וכל הזמן היו בומים וצרחות. אורה קיבלה המון הודעות מתוך הקיבוץ, זה פצוע, ההוא פצוע, השכן הודיע שהם בממ"ד והמחבלים בחוץ, התברר אחר כך שהוא ראה מאיפה המחבלים הגיעו, מהשדות. וכנראה בגלל שהבית של אורה הוא הבית האחרון, ואין גינון ואין כלום, וכל התריסים היו סגורים, הם חשבו שאין שם אף אחד, ופשוט עברו אותנו ולא נכנסו. פשוט נס.

את הזמנים אני לא כל כך זוכרת, ובאיזה שהוא שלב ארן (בנם האמצעי) היה איש הקשר שלנו והוא שלח הודעה שרוון התגייס. וזה גמר אותי. אמרתי: אני יכולה להתמודד עם הבעיות שלי, אני לא יכולה להתמודד עם זה שהילד שלי יהיה עוד פעם במלחמה. הוא כבר היה במלחמה. מספיק.

היה יום מאד חם בשמחת תורה, ואין חשמל, הרגשנו שאנחנו נחנקים, היה כל כך חם, יושבים בחושך ולא יודעים מה קורה בחוץ, ובאיזה שלב אורה הביאה מחברות של אילה והתחלנו לנפנף כדי שיהיה לנו קצת אוויר. ואז אורה יצאה והביאה מספריים וסכינים...

הבאנו לגרשום שניצלם מהמקרר, אנחנו לא היינו מסוגלות לגעת בכלום, אורה הביאה את הלחמניות שאפיתי, לא הצלחנו לאכול. ואת לא יודעת מה קורה. אין צבא, אין כלום!!! וכל פעם יש עוד הודעות של ארן: "מה איתכם? מה קורה?" ואורה עונה לו: "אנחנו בסדר, אנחנו בממ"ד."

באיזה שהוא שלב קיבלנו הודעה, שחיילים אמורים לבוא לבדוק את כל הבתים. זה היה בסביבות 3, כדי להיכנס הם היו צריכים לפרוץ את הדלת, היה רעש נוראי כי הם שברו את הזכוכיות ואת הברזל, ופתאום שומעים צעדים בתוך הבית, וזה היה נורא מפחיד כי לא ידענו מי פרץ לנו לתוך הבית, אנחנו לא פותחים כי אנחנו לא יודעים מי זה. עכשיו אני כבר יודעת מה פירוש "פחד מוות"... אורה קמה לדלת עם הסכין, ואני עם המספריים, ולאילה אמרנו שתעמוד בצד, גרשום גם היה בצד, בשלב מסוים אורה הבינה כנראה שאלה חיילים, פתחנו קצת את הדלת, היא עם הסכין ואני עם המספריים. עומדים מולנו שלושה חיילים של מגלן, מאד מפוחדים, אנחנו עוד עם פיז'מות, והם אומרים לנו: "אתם גיבורים, אתם גיבורים!" "מה פתאום? אתם גיבורים."

אורה היתה בחדר שינה והיא קוראת לי: "אמא, בואי, בואי, יש פה גופה בחוץ, מאחורי החלון! אני חושבת שזה השכן". ואני מכירה את השכן. אני אומרת לה: "את בטוחה?" וראיתי את החיילים בחוץ, אז הרגשתי מספיק בטוחה להציץ החוצה, ואני, הגיבורה, הולכת לראות, להסתכל טוב טוב, לראות אם זה השכן או לא. והסתכלתי שוב ושוב ואמרתי: "אורה, זה מחבל. זה לא השכן שלך". ואז אמרתי לאחד החיילים: "תקשיבו, יש כאן גופה בחוץ". אז הוא אמר: "כן. אנחנו יודעים". לקח לי המון זמן למחוק את התמונה הזאת מהראש...

ואז אורה אומרת לי: "אמא, תסתכלי החוצה, השמים אפורים, הכל אפור בחוץ". זה היה נורא. פשוט נורא. אני מניחה שזה היה מהשריפות בכפר עזה. כי בנחל עוז לא שרפו בתים. שרפו רק חלק מן המכוניות, והקיבוץ נשאר במצב יחסית טוב. החיילים אמרו לנו לחזור לממ"ד והבטיחו לבוא עוד פעם. באיזה שהוא שלב נדלק האור והמזגן. ואז אמרתי לאורה: "עכשיו לא איכפת לי כלום, יש אוויר- אפשר לסבול..."

ואורה אמרה לנו: "אנחנו נצא מזה שלמים, בלי שריטה". בביטחון כזה. ואילה היתה הכי מדהימה. הפלאפון שלה כל הזמן עבד ואז היא אמרה: אני פתחתי עכשיו קבוצת וואטסאפ חדשה של השכבה שלי, והיא כתבה: "כל מי שיש לו צורך לדבר – אני פה בשבילכם." ילדה שעוד לא בת 13! אז אמרתי: "בת של עובדת סוציאלית... איך היא מתפקדת." באיזה שלב החלטנו שהגיע הזמן להגיד "שמע ישראל", כי אנחנו לא יודעים מה יהיה הסוף של הסיפור הזה...

בסביבות 6 הגיעו שוב חיילים, נכנסו הרבה הרבה חיילים והפכו את הבית של אורה למפקדה. הם פתחו את הדלת, יש לה חלון גדול לשדות וחייל אחד שכב על הרצפה עם הרובה לכיוון החוצה, ובחוץ ראיתי שיירה של חיילים, אחד אחרי השני, שהלכו בשדות. הבנתי שכנראה הם מחפשים מחבלים. בשעות שהיינו ביחד בממ"ד ביום הארוך הזה, באיזה שהוא שלב אורה שאלה אותי: "תגידי, אמא, אילו יכולת לבחור היית מעדיפה להיות בשבת בסעד, או שזה בסדר שהיית פה איתנו?" וענית לה

חד וחלק: "עברתי לא מעט דברים קשים בחיי, וזה באמת היה היום הכי קשה עבורי, אבל בשבילי זה היה טוב שהייתי איתך ועם אילה. אם הייתי בסעד אני חושבת שהייתי פשוט משתגעת מרוב דאגות."

קצת לפני 8 בערב שוב דופקים לנו חיילים בדלת: "תצאו, תתלבשו, תקחו אתכם מה שאתם רוצים לקחת, אנחנו מוציאים אתכם מפה". ולכל אחד הצמידו חייל, לא ידענו שעדיין יש מתבלים בקיבוץ. החיילים שאלו אם יש אוכל, ואורה אמרה: "המקרר מפוצץ באוכל, תקחו כל מה שאתם רוצים." הם אמרו שהם צריכים להישאר בבית, אם זה בסדר, ואורה אמרה: "בטח, אין בעיות, תקחו כל מה שאתם צריכים ורוצים." ואז שוב אמרו לנו לצאת והצמידו לכל אחד חייל, היינו בסך הכל אנחנו ועוד משפחה, עם החברה הכי טובה של אילה, היא נורא שמחה לראות אותה, והיינו בסך הכל 14 איש. הקבוצה הראשונה שהוציאו מנחל עוז.

ובחוץ מלחמה. פשוט מלחמה! כלי צבא שאני לא מכירה אותם בכלל, הכל מלא מלא חיילים, וכולם באים לקראתנו, ולי היה קרע בשריר ברגל ולא יכולתי כל כך ללכת ואז התחילה התקפה של רקטות. אנחנו בחוץ, בתוך טנדרים פתוחים, ובטירוף - בחיים לא ראיתי כזה מטח של רקטות שבא מעזה והם ממש מעלינו! ואני כעסתי בלב (כמובן לא על החיילים): "עכשיו אתם מוציאים אותי? אני כבר מעדיפה להישאר בממ"ד..." ואני אומרת לאורה: "תראי איזה יירוט", ואורה אומרת לי: "אמא תורידי את הראש, זה לא יירוט, זה רקטות." כי לא הבנתי בכלל.

ואז הורידו אותנו והביאו אותנו ל"נמר" (נגמ"ש ממוגן), ולא יכולתי בכלל לעלות לשם אז הם העלו אותי, והיו שם עוד חיילים בפנים, הכל היה סגור, והביאו אותנו לחורשה, ישבו איתנו התאילנדים, ודיברנו איתם קצת באנגלית, והיו מעט משפחות מנחל עוז, וישבנו וחיכינו, לא הבנו בדיוק למה, והקסאמים כל הזמן, ואז בא אוטובוס והעלו אותנו, וכל האוטובוס מפוצץ בחיילים. אני אומרת לאורה: "זה לא הגיוני, למה הם שמים פה חיילים? שישמו עוד אנשים מנחל עוז." לא הבנו ששומרים עלינו, שיש עדיין מתבלים בחוץ. אמרו לנו שיביאו אותנו לבסיס של משמר הנגב.

כשהגענו לצומת סעד אמרתי להם: "תורידו אותנו פה, אנחנו הולכים הביתה, עכשיו. אני צריכה את התרופות שלי." והתחיל ויכות. הם לא מוכנים להוריד אותנו. "אנחנו נדאג לך לתרופות. את לא יכולה לרדת." ואנחנו נוסעים, ורואים בכביש משני הצדדים את הרכבים וזה היה נורא. לא הבנו מה זה. רכבים שרופים, אחד על השני, מלא מלא חיילים, ועוד מחסום ועוד מחסום, ועוד מחסום. לא הבנו מה זה. לא ידענו מכלום.

וכך הגענו למשמר הנגב. לבסיס. ושם חיכו לנו חיילים מתוקים כאלו. הביאו אותנו למטבח, היתה שם ארוחת ערב, לא יכולתי להסתכל על אוכל, והם באו לדבר איתנו. רונן גר 10 דקות מהבסיס הזה. בגבעות בר. אצלם אין ממ"ד אז הוא העביר את אביה (אשתו) ואת הקטנה לאחות של אביה כי אצלם יש בית עם ממ"ד, והם יצרו קשר עם אורה שהם באים לקחת אותנו. את אורה לקחו לכרמים, היא רצתה להישאר עם אנשי נחל עוז בתפקיד של עוס"ית. הגיס של רונן בא לקחת אותנו וברגע שהגענו לשם - יש אזעקה. זה היה הצבע האדום היחיד שהיה שם מאז המלחמה.

ואז ביום שני בערב קיבלנו הודעה להסתגר בבתים כי יש חשש לחדירה, תפסו שני מתבלים על סוסטוסים ליד בית קמה. ואז טלפנתי לארן: "אני לא יכולה להיות פה יותר. בוא לקחת אותנו." וככה הגענו להוד השרון ושם היינו עד לפני חודש וחצי.

הרבה פעמים אני מוצאת את עצמי עם דמעות. בפעם הראשונה שבאמת באמת בכיתי זה היה בהלוויה של בנימין ז"ל. כולם אמרו לנו: אתם צריכים לברך "הגומל". ואני הרגשתי שאני לא יכולה לברך "הגומל". ותמיד היינו מתייעצים עם בנימין, גרשום דיבר איתו. ואז בנימין ז"ל סיפר: באחת

המלחמות היה טנק עם 4 שיריונרים, וחייל אחד שרד והשלושה האחרים לא. ואמרו לאמא להגיד "הגומל", והיא אמרה: איך אני יכולה להגיד "הגומל" כששלוש אמהות אחרות לא יכולות להגיד "הגומל"? מה הם יגידו? ואנחנו הרגשנו ממש אותו דבר.

כן אמרתי לעצמי: כנראה יש סיבה שאנחנו פה, אנחנו צריכים עוד לעשות משהו, יש לנו עוד איזה תפקיד בעולם, אני עוד לא יודעת מה בדיוק, אבל הרבה פעמים אני מוצאת את עצמי פתאום עם דמעות.

ואחר כך היו לנו המון שיחות עם אבא של עמית (כלתם של ריבי וגרשום. אביה הוא פסיכולוג). הוא היה לוקח אותנו לפארק האקולוגי בהוד השרון והיה מוציא מאיתנו המון רגשות. עם גרשום הוא לא כל כך הצליח, אבל אני אמרתי לו: "השיחות אתך נתנו לי את הכוח."

וכל הזמן אמרו לנו: "אתם חייבים לסגור מעגל בנחל עוז, ולחזור לנחל עוז". אורה כבר היתה פעמיים עם ליווי צבאי, ולפני שלושה שבועות היא טלפנה אליי ואמרה לי: "אמא, אני בדרך לנחל עוז", אז אמרתי לה "בואי תקחי אותי." והלכנו לראות, וראינו חורים בבית, אני שמעתי את היריות. ראיתי בדיוק את הסימנים. והייתי גם בבית של הרבש"ץ שנהרג בקרב, וראיתי את כל הסימנים על הבית. כשרואים את הבית של אורה חושבים שאין אף אחד בבית, וזה כנראה מה שהציל אותנו. אני כל הזמן חושבת: היינו יכולים להיות בין החטופים, זה כל הזמן בראש שלי.

עכשיו, כשחזרנו לסעד, אני מרגישה שפה אני בעצם מתחילה להחלים מן החוויה הזאת. רק בבית אפשר להחלים מזה.

תודה רבה לריבי היקרה ששיתפה אותנו בסיפור. אנו מאחלים לה ולכל המשפחה המשך התחזקות, החלמה והשתרשות מחודשת בסעד. וכמובן גם לאורה ולאילה המקסימות – ד"ש חמה. חזקו ואמצו.

ראיינה והצללה על הכתה: חלית

החקלאות נלחמת מאלחמת "חרבות ברזל"

סיפורו של אורן ברנע (מזכיר ארגון מגדלי הירקות) כפי שסופר בכנס השנתי למצוות התלויות בארץ ב 25.1.24. (הסיפור עלה לרשת בסרטון ואנו שכתבנו אותו עבור העלון).

בשבת ה- 7/10 הצטרפתי לכיתת הכוננות של סעד, היינו כל הזמן סביב הגדר, וביום ראשון, ה- 8/10 "הוצאתי את הכדור מהקנה" וחשבתי מה לעשות הלאה.

בירתי מול הגד"ש של סעד אם פתחו את המים להשקיה. אנחנו בחודש אוקטובר, עדיין חם, ועברו יומיים מאז שהשקו. תוך כדי זה התחלתי להרים טלפונים לאזור ופתאום קלטתי שכל הגד"שים בעוטף עזה, לאורך כל הגדר בעצם עזובים, אין אף אחד! המטעים עזובים, השדות עזובים, אין מי שישקה.

הדבר הזה הדהים אותי, וקיבלתי במקום החלטה שאני מנסה "להדליק את האור בגד"שים" (כך קראתי לזה). בהתחלה הייתי לבד ובהמשך הצטרפו עוד אנשים. הרעיון היה לעבור ממקום למקום ולהחזיר את הפעילות. וכך בעצם להתחיל ולהתניע את תהליך ההתאוששות.

נסעתי הרבה דרומה, עברתי דרך האתר של "נובה", לפני קיבוץ רעים. הנסיעה היתה בזיגזגים בין כל הזוועות והמכונניות הפגועות והשרופות, היו שם הרבה חיילים שטיפלו באירוע, ראיתי שאם אני נכנס לשם לשים יד - אני בערך מספר 500, אולי יותר, אבל בכל זאת לעבור שם ולא לעצור לעזור - זה לא פשוט. עד היום מקננים בי איזה שהם הרהורים האם פעלתי נכון, אבל המשכתי הלאה.

הגעתי לניר עוז לדוגמא. לקחתי איתי שני חיילים מהשער, טיהרנו את הגד"ש, והדלקתי את המחשב של ההשקיה, אבל צריך קוד בשביל להיכנס. טלפון ראשון - לא עונה... שני - לא עונה... שלישי - לא עונה. בטלפון הרביעי הצלחתי לתפוס מישהו והוא העביר אותי למישהו שנתן לי קוד. בהנחיות שלהם אני מתחיל לפתוח ולסגור, להשקות פה ולהשקות שם. בחלק מהמקרים היה צריך מיד לסגור, כי יש ספיקה גבוהה ואתה מבין שהקו מפוצץ.

אבל בבארי, לדוגמא, כבר למחרת הבינו שמילא מלחמה, אבל מישהו מסעד משקה את השדות של בארי... לאן הידרדרנו? ... למחרת - מגיעים שניים מבארי ותופסים פיקוד. בגדול - זאת הייתה השיטה.

עשינו ישיבת גד"ש של בארי בבית חולים סורוקה אצל אבידע בכר שאיבד את אשתו, את הבן שלו וגם רגל אחת. לא היו מספיק כסאות בחדר אז הוא אמר לי "אורן, בוא תשב פה, על המיטה שלי, פה יש מקום, כי הרגל שלי כבר לא פה". אז שם ישבנו ועשינו ישיבה ראשונה של הגד"ש. זו דוגמא לגד"ש שהתאושש, ובארי בכלל זאת דוגמא יפה למקום שיש בו הרבה צעירים, חדר אוכל וחיים. לא כולם כך. בניר עוז לקח לי שלושה ימים למצוא מישהו שיוכל להחליף אותי בהשקיות, גם בשכ"ם בכפר עזה (הגד"ש המשותף) לקח זמן להתניע.

הגד"שים התחילו יותר ויותר לעבוד, ואז הגענו למשימה הבאה: עיבודים, איפה מותר לעבד? בעצם הצבא אסר עלינו לעבוד, יש בלגן. יש הרבה אבוקדו. ובאבוקדו יש שני דברים: א. מרוויחים ממנו טוב, ב. זה מקום נהדר להסתתר בו. יש לעץ עלווה סבוכה, העצים גדולים ובמקום הזה - הסתובבו עדיין מחבלים, שבוע ויותר אחרי האירוע. הצבא עוד לא הספיק לטהר את הכול, צריך גם כלבים, זה סיפור לא פשוט. בהתחלה קיבלנו אישור לעבוד ב"לב הנגב" (ליד אופקים), וכל הזמן הייתי בקשר עם הצבא לקבל עוד אזורים לעבוד, לאט לאט אישרו לנו לעבוד, ולהגיע לכביש 232 (הכביש מסעד לכרם שלום). כדי לייעל את הדברים פיתחנו שיטה. ישבנו עם האוגדה והם אמרו: "אין מצב

שאתם שולחים מאה טרקטורים, שאנחנו לא יודעים איפה הם. אם קורה משהו – אנחנו צריכים לפנות אותם”.

ואז פיתחנו את שיטת הפוליגונים. (אורך הראה מצגת עם סימון הפוליגונים). סימנו 14 פוליגונים (שטחי פעילות מתוחמים), וכל חקלאי היה צריך להודיע ערב קודם לאיזה פוליגון הוא שולח את הכלים שלו, כמה עובדים, כמה טרקטורים, כמה אנשי השקיה, כמה מרססים, כמה קומביינים נמצאים בכל פוליגון, ואנחנו היינו אחראים שאם קורה משהו – אנחנו מוציאים את האנשים מן הפוליגון הזה. אם האוגדה אומרת לנו: צריך לפנות את פוליגון 4 - אנחנו מתחייבים שתוך שעה הפוליגון הזה בחוץ. וכך בעצם עבדנו. לאחר מכן התחלנו לקבל יותר ויותר אישורים.

האירוע הבא - זריעת תפוחי אדמה. היינו צריכים לזרוע בדיוק באותו הזמן בין הקיבוצים לבין הגדר 10 אלפים דונם של תפוחי אדמה. האזור הזה חשוף לטילים - אנחנו לא יכולים לזרוע. ואף אחד לא יזרע מול איום של טילי קורנט (נ.ט.), זאת התאבדות. כל עוד היו קסאמים – החקלאים עבדו. מרגע שהגיעו טילי הקורנט לא ניתן לצאת. ברגע שאתה יוצא לשדה – מורידים אותך. מה עושים? עשינו פה מהלך שמשרד החקלאות היה שותף בו במימון. הרעיון: להעתיק את השטחים האלה – “השטחים הכלואים” בין הגדר לקיבוצים – מזרחה, כלומר לאתר שטחים חלופיים מזרחיים יותר. המדינה עזרה בכסף, כי בעצם נדרשו מחדש עיבודים להכנת החלקות, ועשינו מבצע די גדול בזמן קצר. אנחנו מדברים על שליש מכמות תפוחי-האדמה בארץ, ומבחינת זמן הזריעה כבר היה מאוחר, אם לא היינו זורעים הייתה פה בעיה תזונתית קשה. המדינה הבינה את זה וגם לצבא חדרה התובנה. הצבא הבין שקיום החקלאות הוא חלק מהמערכה. העבודה הייתה לעיתים תחת אבטחה. הכול כדי שיהיו תפוחי אדמה בישראל.

ואז התחילו לדבר על הפוגה. בעצם יש לנו שטח עצום שהוא שטח בור- בין הקיבוצים לבין גבול עזה. מה עושים עם השטח הזה? השאלה קיננה בנו, ואז התחילו לדבר על הפוגה. ביום חמישי שלפני הפוגה ביקשתי פגישה עם מנהלת “אופק חדש”, עם רוני נומה ומיקי אדלשטיין – שני אלופים שמאד מאד עזרו לנו. ישבנו ביחד מול האוגדה. אמרנו להם: אם תהיה הפוגה, ואם יהיה שקט, ואם זה יהיה אמיתי – אנחנו רוצים לזרוע חיטה בעל, עד לגדר. אנחנו מתחייבים – רק חיטה בעל, לא תפוחי אדמה שצריך אחר כך הרבה תחזוקה, רק חיטה בעל. אמרו לנו: מה? אתם נורמליים? (תוך כדי הדיון היה צבע אדום), אתם רוצים לזרוע עד הגדר?! אמרו לנו: זה קצת הזוי...

אני אקצר. במוצאי שבת בשעה שלוש בלילה אני מקבל טלפון: ביום ראשון בבוקר אתם יכולים לצאת לעבוד.

וזהו. עשינו מבצע. 4-5 ימים, 53 אלף דונם חיטה מהקיבוצים מערבה כמעט עד לגדר. לחלק מן הגד”שים לא היו טרקטורים. 11 מהטרקטורים של ניר-עוז נמצאים בעזה. גד”שים במזרח (משמר הנגב, רוחמה ועוד) עצרו את הזריעה לקחו את הטרקטורים והמזרעות שלהם, נסעו מערבה לקיבוצים שאין להם ציוד ושם זרעו את השטחים. עשינו את המבצע הזה בשקט, פחדתי שיקרה משהו, שזה ייגמר לא טוב, היה לנו חשוב לא לדבר עליו, האירוע הזה, שהיה מאד מרגש מבחינתנו, עבר בשלווה מבחינה תקשורתית וטוב שכך.

התהליך הזה של חזרה לעבודה בחקלאות עזר לרפא את הקהילות. קיבלנו סרטון של אנשים מנירים יושבים במלון בישיבה, כאשר מגיעה תמונה של המזרעה עם הכיתוב “נירים” זורעת תפוחי אדמה בשדות שלהם – הייתה שם התרגשות עצומה. זה משהו שסייע לרפא אותם.

עסקתי הרבה גם בניסיון למשוך אנשים להגיע לעבודה מהמלונות. הגיע בן אדם ואמר לי : אני מגיע לשעה וחוזר. הבן אדם נשאר שבוע! הוא גילה שעצם העבודה, זה שהוא חוזר לטרקטור, לשדה שלו – זה מרפא אותו. הדבר הזה היה מדבק, הגד"שים חזרו לעצמם.

יישר כוח גדול לאורן על מאמציו להבריא את העוטף שלנו ולהוכיח ש"החיטה צומחת שוב".

שכתבה את ההרצאה מן היוטיוב: ח'ית

מתוך עלון פרשת חקת (12.7.24)

להיות אורה לתלמידי חבל אשכול כשת תשפ"ד

סיפורה של צנת אק

עם תום שנת הלימודים נפגשתי לשיחה עם חברתנו ענת אש, המלמדת כבר שבע שנים בבית החינוך "נופי הבשור" לתלמידי חבל אשכול, על השנה המתגרת האחרונה. הנה סיפורה.

"השנה התחילה כשתפקידי בבית הספר היו שניים: בכובע אחד - מחנכת בחטיבת ביניים של הכיתה המדעית, שכבה ח' (שיש בה תשע כיתות!), ובכובע השני אני מלמדת במגמת פיזיקה בביה"ס, שתי כיתות תיכון - י"א-י"ב.

ואז פרצה המלחמה, ב-7 באוקטובר.

בית הספר, כמו כל המועצה, ממש התפרק, נפוץ לכל עבר... אחת המורות בביה"ס נחטפה - ליאת אצילי, מחנכת י"ב ומלווה מסעות לפולין. למורה נוספת, גיודי חגי, לא ידעו מה קרה. היום אנחנו יודעים שהיא נרצחה וגופתה בידי חמאס. היא היתה אישה טובה, מאד מאירה ומחייכת לכולם. השומר של ביה"ס נרצח. שתי מורות איבדו בעלים, מורה נוספת מבארי איבדה בעל ובן, מורה אחרת איבדה את אימה, אחיה וכל משפחתו. גיליתי מעגלים נוספים של קירבה משפחתית ואנשי צוות נוספים נכנסו למעגל השכול. וכמובן - 11 תלמידים מבית הספר שנרצחו! רובם מבארי, תלמידי חטיבה ותיכון. מעבר לכך, היו גם תלמידים חטופים - מהשכבה של ח' היו שלושה נערים חטופים. מניר עוז ומבארי. אח של תלמיד שלי, בוגר י"ב נחטף. עד שכל התלמידים שלנו שוחררו, בעסקה, היה קשה מאד מאד. שבר גדול, התפרקות מוחלטת.

איכשהו, כשבועיים אחרי פרוץ המלחמה, המנהל (שהתגורר בכפר עזה) והנהלה התחילו לתפור התחלה כלשהי. בהתחלה רק במפגשי זום של מעגלי מורים שונים, בינינו לבין עצמנו, ובליווי אנשי מקצוע. הרגשתי שמהו מהעולם הקודם מתחיל לחזור, משהו מן העולם הישן נשאר. ואם זה טוב בשבילי - אני צריכה לעשות אותו דבר גם לתלמידים שלי. ניסיתי לעשות זום לתלמידי כיתת החינוך שלי.

חודש מאוחר יותר - ב-8 בנובמבר, נפתחה השלוחה בים המלח, זו היתה השלוחה הראשונה. למלונות ים המלח התפנו חברי בארי, כיסופים ומגן, בעין גדי היו ילדי חולית שגם הם הצטרפו לביה"ס. הכוונה היתה לפתוח 5 שלוחות של "נופי הבשור" - באילת, בערבה, ברמת נגב, בים המלח ואחת וירטואלית, בשביל אלו שנמצאים במקומות אחרים. כמובן, שזה דרש המון לוגיסטיקה. תוך עשרה ימים הקימו לנו את המתחם - עם מבנים יבילים, עם מיגוניות, דשא סינטטי, סככה - ממש ליד המלון שלנו בים המלח, בתוך הסולאריום.

בשלב הזה התחילו לבדוק מי יכול להצטרף להוראה מהצוותים של נופי הבשור. כך הגיעו גם אליי, ובגלל שחינכתי בתחילת השנה את כיתה ח' המדעית הציעו שאמשיך לחנך כיתה ח'. אבל זה לא היה בדיוק המשך, משום שרוב התלמידים שלי מהכיתה המדעית היו באילת, ואת רוב התלמידים שהיו בים המלח בכלל לא הכרתי. וכך התחיל מסע ארוך ומפרך...

כיתה ח' זה גיל קשה מטבעו. היו המון התנגדויות גם אצל התלמידים, וגם אצל ההורים. ההורים עצמם היו מפורקים. עם חלק מהם לא היה שיתוף פעולה. הילדים היו מגיעים בבוקר רק עם הפלאפון ביד. בלי מחברות, בלי עטים, ספרים, מחשבוניים. אפילו בלי בקבוק מים או כריך! וילדים בגיל הזה הרי כל הזמן רעבים.

מצד אחד אתה רוצה לעזור להם, מצד שני גורמי המקצוע אמרו: "צריך להחזיר את האחריות להורים". אבל לא תמיד היה מי שתפס את הכדור בצד השני. אפילו להביא אותם ללמוד היה קשה. כל עוד היו ילדים חטופים, הילדים משכבה ח' מבארי אמרו: "איך אנחנו נלמד כשהם בשבי? איך נתקדם בחומר כשהם לא נמצאים?"

כל הזמן הם חזרו ביניהם וסיפרו שוב ושוב את הסיפור של השבעה באוקטובר. בחנוכה עשינו טפסות נרות, ותוך כדי הפעילות הם שוב חזרו לשבעה באוקטובר. אני זוכרת שחשבתי: "מה, הם לעולם ידברו רק על זה?!" זה לקח זמן, אבל אחר כך הם הצליחו לזוז משם.

כשכבר הצלחנו להביא אותם לבית הספר, היה צריך להצליח להשאיר אותם, כי אחרי שעה הם היו חוזרים למלון. ואחר כך – להכניס אותם לכיתה, כי הם היו באים ונשארים בחוץ, ואז – להצליח לגרום להם ללמוד. בכיתה ח' זה היה לא פשוט.

בימים הראשונים לא הפסקתי לבכות, הילדים היו מלאי התנגדויות, לא שיתפו פעולה, ראית את השבר, הם עברו דברים שאי אפשר לתאר, חברים, בני משפחה, הרבה סבים וסבתות שאיבדו, החטופים... הם פשוט לא רצו להיות שם! לא רצו להיות חלק מבית הספר, אי אפשר היה שלא לבכות כל הזמן – לראות את השבר מול העיניים. לא האמנתי שאי פעם זה יהיה אחרת. זה היה הר, שלא ידעתי מאיפה אני מתחילה לטפס עליו.

לאט לאט, דרך יצירת קשרים אישיים עם התלמידים, להקשיב שוב ושוב לסיפורים שלהם, לעשות ביחד דברים נחמדים - אפינו פיתות על סאג', טיילנו על הטיילת ועשינו פק"ל, הלכנו ואכלנו גלידה ביחד בקניון ועוד. והמון שידולים, טלפונים, להתקשר ולהגיד למי שלא הגיע: "היית חסר לי היום"... בהרבה מאד עבודה של קשר אישי, שיהיה להם נעים ונחמד, הרבה משחקי קופסא שהבאנו, התגבשה הקבוצה. בסוף הם הגיעו, גם אם הם לא למדו הם הגיעו, בסוף זה היה מקום ומפלט בשבילם.

למדתי להסתכל על הדברים הקטנים. לראות בכל יום הצלחה אחת קטנה. הגיעו כך וכך ילדים - זאת הצלחה. הילד הזה הצליח ללמוד מתמטיקה - זאת הצלחה. לא הסתכלתי על התמונה הכוללת, כי היא היתה באמת מייאשת, אלא על התמונה הקטנה. וכמעט כל יום היתה איזושהי הצלחה. שתי בנות שבהתחלה לא הגיעו בכלל, אחת ניסתה, השניה אפילו לא ניסתה. אחת איבדה אמא ואח, והיא עצמה נפצעה ובהתחלה היתה מאושפזת, וגם לשניה היו התמודדויות משלה, אבל עם הזמן הן התחילו להגיע, ובסוף השנה הן היו חלק מהכיתה. תלמידה נוספת, שאביה היה חטוף, היתה עסוקה במאבק לשחרור החטופים, ומטבע הדברים הגיעה פחות לביה"ס. לצערנו הרב בהמשך נודע שהוא נרצח, ולאחר השבעה גם היא הגיעה בתדירות גבוהה יותר.

כשהחטופים חזרו משהו קצת נפתח, אפשר היה טיפה לנשום.

לקראת סוף השנה עשינו פרויקט עם הספרייה הלאומית ולסיום הפרויקט הם רצו שנבוא אליהם לביקור. למרות שהיו כל מיני קשיים טכניים - התעקשנו לקיים את הטיול הזה, ובשבוע האחרון של השנה נסענו לספרייה. (כמובן שילבנו גם שוק מחנה יהודה ושווארמה...). יצאו 12-13 ילדים מתוך 20. וזאת היתה ממש תחושה של הצלחה!

בקבוצה של כיתה ח' אין ילד אחד רגיל, לפני כולם נפתחו שערי הגיהנום. סבים וסבתות רבים שנרצחו. אחת הילדות הראתה לי שרשרת זהב שעיצבו במשפחה לזכר הסבתא, עם תליון שכתוב "סבתא, אני אוהבת אותך" בכתב היד של סבתא, וכל הנכדים עונדים את זה.

הילדים התרפקו על הזיכרונות מהפקת הענק של מסיבת הבר-מצוה שלהם בבארי מהקיץ הקודם. הם מאוד רצו לצפות ביחד בסרט. באחד השיעורים, ב-10 הדקות האחרונות, אפשרתי לצפות בו.

זה סרט שצולם כשלושה חודשים לפני ה-7.10, רואים שם חבורת ילדים עם כל כך הרבה תמימות. בדיעבד אתה יודע שכולם שם נפגעו. אחת נרצחה, שתיים נחטפו, אחד - אבא שלו נרצח ואחרת אבא שלה נחטף, מישהי שאיבדה אם ואח, סבים וסבתות רבים שנרצחו- לפחות לארבעה ילדים. ובסרט - כמה תמימות עוד יש שם!..

בנוסף להתמודדות עם חינוך כיתה ח', הייתי צריכה גם לדאוג למגמת פיזיקה. אחרי כמה שבועות היה צריך ללמד גם פיזיקה בכיתות י"א ו-י"ב. לבנות את המגמה מהתחלה. היה צריך להתחיל ליצור קשר עם התלמידים, לבדוק איפה נמצא כל אחד מהתלמידים וכו'. הכוונה בשלב זה היתה שאת המגמות ילמדו בזום.

לשכבה י"ב יש סיפור בפני עצמו. לתלמידים היתה אינטואיציה בריאה. הם אמרו שהם לא מוכנים להיפרד בשנה האחרונה שלהם בביה"ס, וביקשו שיפתחו עבורם פנימייה. זה היה נראה הזוי בהתחלה, אבל הם הצליחו לגייס את כולם - את ההורים, את ההנהלה, הפיקוח, משרד החינוך. כולם הבינו יחד איתם שזה הדבר הנכון לעשות, ובאמת בסוף נפתחה להם פנימייה באכסניית הנוער שבעין גדי, והם באו ללמוד אצלנו בים המלח. זה התחיל אחרי חנוכה. בהתחלה הם באו ליום אח"כ ליומיים. בסולאריום למדו כיתות א' - י"א ולא היה פשוט לשלב גם את כיתות י"ב. למשל - לא היו מספיק כיתות לכולם. בגלל מצוקת הכיתות, כל כיתה למדה רק ארבעה ימים בשבוע.

גם תלמידי י"ב הגיעו מפורקים לגמרי. בהתחלה היה להם מאוד קשה ללמוד. הם לא הצליחו להתרכז. הלימודים לא היו חשובים להם. היה להם נורא קשה בפנימייה, הם לא הבינו מה רוצים מהם. גם הם עברו תהליך, ובסוף השנה הם העידו שהפנימייה ממש הצילה אותם.

הצד הלימודי לא היה הצד החזק. הם התחילו ללמוד יומיים בשבוע לקראת סוף דצמבר. היו להם למשל, שעתיים שבועיות מגמות, לעומת שבע שעות בשגרה.

היה כל הזמן לחץ מצד הפיקוח לפיזיקה שנספיק כמות חומר גדולה יותר. הם לא הבינו בכלל את הסיטואציה. באיזה שהוא שלב המפמ"רים (המפקחים המרכזים של המקצוע) הגיעו לים המלח לדבר עם הנערים, המטרה שלהם היתה להגביר את המוטיבציה של הנערים. לאחר שהם שמעו את הנערים הם כבר דיברו אחרת. הם הבינו את גודל השבר ואת החוויה שהנערים עברו, והתאימו יותר את הדרישות. בסופו של דבר, מבחני הבגרות היו פנימיים. כששלחתי להם לאישור את המבחנים, התגובה שלהם היתה "כל הכבוד על הרמה, ומדהים שהגעתם לרמה כזאת". הם כבר לא אמרו: "למה לא לימדת אותם מגנטיות? כדאי שתלמדו גם את הנושא הזה" כמו שהיו אומרים לפני הביקור.

בסוף הביקור שלהם ניגשה אליהם נערה מקיבוץ רעים. זו נערה, שבמהלך התקופה לפני הפנימייה לא הצלחתי ליצור איתה קשר - לא ענתה לשיחות טלפון, לשליחת מסרונים. המחנכת שלה היתה חטופה (ליאת אצילי שחזרה בעסקה) ולא היה לי למי לפנות ולהתייעץ. גם כשכבר התחילה הפנימייה, בקושי הגיעה לשיעורים, כל שבוע היתה לה תלונה על כאבים ומיחושים אחרים. הנערה שיתפה את המפמ"רים - "בהתחלה, במלון, הייתי בדיכאון, לא עשיתי כלום, כל היום ישבתי על המיטה ובהיתי בתקרה. חבר מאוד טוב שלי מרעים נחטף (גם הוא חזר בעסקה), וחשבתי שאין לי חיים ואין לי עתיד ונגמר לי הכל ולא עשיתי כלום. אבל היום אני כבר לא שם. היום אני יודעת שלא נגמרו לי חיים, ואני יכולה ומסוגלת".

בסוף השנה הילדים הצליחו לעשות מסיבת סיום י"ב, ולהעלות הצגה כבכל שנה. הם לא היו מצליחים לעשות את זה בלי הפנימייה. את הדקות האחרונות של ההצגה הם הקדישו לחברתם מור מאיר ז"ל, שלמדה איתם בשכבה ונרצחה. הם רקדו וריקוד שהיא חיברה והעלתה אותו לטיקטוק

בתחילת השנה, ואמרה לחבריה שאת הריקוד הזה הם ירקדו במסיבת סיום. על המסך ברקע הקרינו תמונות שלה.

וגם על ה"פרוס" (נשף הסיום) הם לא ויתרו וחגגו אותו בשבוע שעבר במצפה רמון. בתחילת מרץ חזרתי לסעד, אך המשכתי בכל שבוע לרדת לים המלח ליומיים. במקביל לימדתי את כיתה י"א פיזיקה בשלוחה העורפית של ביה"ס (שנפתחה בהתחלה בגבולות ובהמשך עברה לצוחר), עבור התלמידים שהתחילו גם הם לחזור ליישובים.

בכל בית הספר המאולתר הזה היה איזה שהוא חוט של חסד. היו הרבה מאד חוטים כאלו. אנשים שבאו מכל הארץ לעזור. ח"כ חילי טרופר היה אצלנו וליווה אותנו לא מעט.

אנשים רחבי לב שהגיעו ליומיים בשבוע מהמרכז, ישנו במלון ולימדו בבית הספר. היו סטודנטים מקסימים שהגיעו בהתחלה, כשלא היו לימודים אקדמאים, נשארו ככל יכולתם גם לאחר שהתחילו ללמוד באוניברסיטאות. הגיעו שתי בחורות צעירות, חיילות משוחררות נפלאות, שעברו לגור מספר חודשים במלון דיויד, וביצעו כל משימה שהיה צריך. לפעמים אנשים באו לחודש ונשארו עד סוף השנה. אחת הדוגמאות היא אחראית המערכת בסולריום. היא התנדבה והתגייסה לעזור ולהקים את מערכת השעות בתחילת הפעילות של ביה"ס, ומצאה את עצמה יורדת כל יום ראשון אחה"צ לים המלח, ביום שני אחה"צ חוזרת לחייה הקודמים, ובכל יום שישי היתה שולחת מערכת שבועית. כל זאת היא עשתה במקביל להיותה סגנית מנהלת של בית ספר מאוד גדול. היתה אצלנו פסיכולוגית שהגיעה מעלי-זהב, אישה מקסימה וחכמה. והיא אמרה: "היה צריך - אז באתי לחודש, ונשארתי עד סוף השנה...".

היתה תחושה שלכולם יש רצון טוב שמשוהו טוב יקרה שם. לא היתה תחרות והיה הרבה פרגון. באחת הפעמים אייל המנהל שיתף: "אין פה שיעורים חופשיים, כי אם מישהו לא יכול - מישהו אחר יסכים להיכנס במקומו". כל אחד הרגיש שזה על הכתפיים שלו, ואם הוא לא יעשה את זה - לא יהיה מישהו אחר במקומו.

בסיומה של השנה, אחת מנשות הצוות העידה כי "**ראיתי תקומה מול העיניים שלי**". ראינו שהחיים חזקים יותר מהכל. הם יקומו, הם קמים כבר עכשיו. בעיקר הנוער. עם כל הקושי ועם כל הכאב. הסיפור הזה של הטיול לירושלים מדגים את זה. מה גרם לשתי הבנות ממשפחות שכולות לקום בבוקר מהמיטה ולנסוע איתנו לירושלים? רק כוחות נפש. מאיפה הן שואבות את הכוחות לקום בבוקר ולהצטרף ליום טיול?

סיימנו את השנה בתחושה של אופטימיות.

גילינו שה"ביחד" מאד חשוב, וגילינו את הכוחות של החיים, שאנשים לבסוף בוחרים בחיים, לא כולם, לא תמיד, אבל יש בחירה בחיים ובטוב".

תודה רבה, ענת יקרה, על סיפורך המרגש. מלוא הערכתנו למסירות ולהתמודדות שלך. הלוואי שתחליפי כוחות בחופש הגדול, ושהשנה הבאה תהיה בע"ה מעט קלה יותר.

ראיינה והצלתה על הכתב : חזית
